

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY KOMPRACHCICE**

UJEDNOLICONY TEKST STUDIUM

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XVI/93/12
Rady Gminy Komprachcice
z dnia 18 października 2012r.

Komprachcice, 2012r.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE**

Autor: Biuro Projektowe LINIA, mgr inż. Jacek Wolanin

Zespół projektowy:

mgr inż. Jacek Wolanin (ZOIU nr 354) – główny projektant

mgr inż. Dorota Szczygielska – Niemiec (ZOIU nr 445)

mgr inż. Edyta Bogulska

mgr Wojciech Ziemiński

Spis treści

WSTĘP

1. Materiały wejściowe do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice
2. Podstawy Prawne opracowania „Zmiany Studium”
3. Uzasadnienie i metodologia sporządzenia „Zmiany studium”

Rozdział I - DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ GMINY I UWARUNKOWAŃ JEJ ROZWOJU W ASPEKcie ZAGOSPO-DAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- UWARUNKOWANIA -

1. Podstawowe informacje o gminie	str. 4
1.1 Położenie, podział administracyjny	
1.2 Podstawowe dane statystyczne	
1.3 Funkcje gminy	
2. Zasoby gminy	str. 4
2.1 Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego	
2.1.1 Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego	
a) Położenie i rzeźba terenu	
b) Budowa geologiczna	str. 5
c) Surowce mineralne	
d) Wody powierzchniowe	str. 6
e) Wody podziemne	str. 7
f) Gleby	str. 8
g) Zieleni	
h) Warunki klimatyczne	str. 9
2.1.2 Obszary i elementy środowiska przyrodniczego prawnie chronione i wymagające ochrony	str. 10
2.1.3 Konflikty i zagrożenia ekologiczne	str. 12
2.2 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego	str. 13
2.2.1 Procesy ewolucji struktur przestrzennych jednostek osadniczych oraz kształtowania form i typów zabudowy	
2.2.2 Obszary i obiekty środowiska kulturowego prawnie chronione i wymagające ochrony	str. 14
2.2.3 Krajobraz	str. 19
2.3 Sytuacja gospodarcza gminy	str. 20
2.3.1 Zasoby surowcowe	
2.3.2 Przemysł, produkcja pozarolnicza	
2.3.3 Rynek usług	str. 21
2.3.4 Gospodarka rolna	str. 22
2.4 Uwarunkowania demograficzne i społeczne	str. 24
2.4.1 Potencjał demograficzny	
2.4.2 Rynek pracy	str. 29
2.4.3 Sytuacja mieszkaniowa	str. 31
2.4.4 Infrastruktura społeczna	str. 34
2.5 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna	str. 39
2.5.1 System zaopatrzenia w wodę	
2.5.2 Kanalizacja sanitarna	str. 40
2.5.3 Energetyka	
2.5.4 Telekomunikacja	str. 42
2.5.5 Gospodarka odpadami	
2.5.6 Komunikacja	str. 43
3. Struktura własnościowa gruntów	str. 46

4. Struktura przestrzenna gminy	str. 47
4.1 Związki przestrzenne i funkcjonalne	
4.2 Stan zagospodarowania obszaru gminy (związki przestrzenne i funkcjonalne wewnętrzne)	str. 48
5. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ...	str. 49
6. Identyfikacja konfliktów przestrzennych i zagrożeń	str. 50
6.1 Konflikty zachodzące na styku środowisko przyrodnicze – środowisko antropogeniczne	
6.2 Konflikty wynikające ze sprzeczności interesów	
7. Predyspozycje rozwoju (szanse, bariery, zagrożenia)	str. 51
8. Strategia rozwoju gminy jako części Aglomeracji	
Opolskiej i Wspólnoty Opolskiej	str. 51
9. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	str. 53
10. Inne zagadnienia wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	str. 54

Rozdział II - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

1. Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy	str. 56
1.1 Cele rozwoju społeczno – gospodarczego gminy	
2. Polityka przestrzenna gminy	str. 57
2.1 Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia	
2.2 Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy	str. 62
2.2.1 Struktura przestrzenno – funkcjonalna gminy	str. 62
2.2.1a) Wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu ..	str. 70
2.2.1b) Szczególne zasady i ograniczenia kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów	str. 70
2.2.2 System obszarów szczególnej ochrony środowiska	str. 71
A. Ochrona przyrody	
B. Ochrona zasobów naturalnych	str. 74
C. Higiena środowiska	str. 76
D. Ochrona dóbr kultury	str. 76
3. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego	str. 78
3.1 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia	
3.2 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia	
4. Obszary wskazane do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	str. 80
4.1 Obszary, dla których obowiązkowe jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego	
4.2 Obszary, dla których gmina zamierza opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	
4.3 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m ²	
4.4 Obszary przestrzeni publicznej	
5. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji ...	str. 80
6. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	str. 81
7. Inne zagadnienia wynikające z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	str. 81

WSTĘP

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE

2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE DO SPORZĄDZENIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE

- STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE – autor: Biuro Projektowo – Konsultingowe BIPROK, mgr inż. arch. Ewa Oglęcka;
- OCENA AKTUALNOŚCI STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE – autor: Biuro Projektowo – Konsultingowe BIPROK, mgr inż. arch. Ewa Oglęcka;
- OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE PODSTAWOWE DLA GMINY KOMPRACHCICE – autor: Biuro Projektowo – Konsultingowe BIPROK, mgr inż. arch. Ewa Oglęcka;
- INWENTARYZACJA I WALORYZACJA PRZYRODNICZA GMINY KOMPRACHCICE. Opracowanie pod kierunkiem dr K. Badory.
- PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO.

3. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA „ZMIANY STUDIUM”

Zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice opracowano na podstawie poniższych przepisów prawnych:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 647);
- Ustawa prawo ochrony środowiska z dnia 27.04.2001 roku (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150 ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.);
- Ustawa z dnia 03.02.1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 121, poz. 1266 ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. z 2011r. Nr 12, poz. 59 ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o zabytkach i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003r. Nr 162, poz.1568 ze zm.);
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2012r. Nr 0, poz. 145);
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 39, poz. 251 ze zm.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2011r., Nr 163, poz. 981);
- Ustawa o drogach publicznych z dnia 21.03.1985 r. (t.j. Dz. U. z 2007r. Nr 19, poz. 115 ze zm.);
- Ustawa o cmentarzach i chowaniu zmarłych z dnia 31 stycznia 1959 r. (t.j. Dz. U. z 2000r. Nr 23, poz. 295 ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2010r. Nr 106, poz. 675);
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).

3. UZASADNIENIE I METODOLOGIA SPORZĄDZENIA „ZMIANY STUDIUM”

Zachodzące na terenie gminy zmiany gospodarcze, jak również istotne zmiany przepisów prawnych, wpłynęły na potrzebę aktualizacji polityki przestrzenno-gospodarczej Gminy, wyrażonej m.in. w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”. Jednocześnie ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2012r., poz. 647), wprowadziła wymóg zachowania zgodności ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego z ustaleniami „Studium”. Rozwój inwestycji, a w szczególności terenów zabudowy mieszkalnej, wymagają aktywizacji nowych terenów z zachowaniem ładu przestrzennego oraz potrzeby ochrony najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych. Studium wymagało aktualizacji zasięgu terenów inwestycyjnych określonych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto zaistniała konieczność uporządkowania systemu komunikacyjnego gminy pod względem zapisów dotyczących zarządców dróg oraz ustalenia prawidłowych parametrów dróg, a także uwzględnienie uwarunkowań własnościowych terenu sąsiadującego z lotniskiem na obszarze Polskiej Nowej Wsi.

W związku z powyższym, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestorów, konieczności zachowania zasad zrównoważonego rozwoju oraz spójności zapisów Studium z obecnie obowiązującymi przepisami prawa, niezbędnym stało się sporządzenie niniejszej „Zmiany Studium”. W związku z potrzebą aktualizacji zawartości merytorycznej opracowania, wynikającą z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z przepisów odrębnych, w pierwotnym tekście Studium dokonano zmian i niezbędnych uzupełnień oraz wprowadzono nowe ustalenia.

Rozdział I

DIAGNOZA AKTUALNEJ SYTUACJI
SPOŁECZNO – GOSPODARCZEJ
GMINY I UWARUNKOWAŃ ROZWOJU
W ASPEKCIE
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
- UWARUNKOWANIA -

1. Podstawowe informacje o gminie

1.1 Położenie, podział administracyjny

Gmina Komprachcice położona jest w środkowej części województwa opolskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka wojewódzkiego – Opola. Poza Opolem sąsiaduje z gminami: Dąbrowa, Tułowice i Prószków. Obszar gminy administracyjnie podzielony jest na 9 sołectw: Komprachcice, Chmielowice, Polska Nowa Wieś, Wawelno, Ochodze, Domecko, Osiny, Żerkowice, Dziekaństwo. ⁽¹⁾Ponadto poza wsiami sołectkimi na terenie gminy znajdują się cztery przysiółki.

1.2 Podstawowe dane statystyczne

Sytuacja gminy w liczbach statystycznych przedstawia się następująco:

Gmina Komprachcice – podstawowe dane statystyczne stan na 2011r.

	Gmina	% w gminie	Województwo	% w wojewódz.
Liczba mieszkańców	10 613	-	1 029 894	1,10
powierzchnia (ha)	5 587 ha		941167 ha	
w tym:				
tereny rolne	3 580 ha	64%		62%
tereny leśne	1 083 ha	18,6%		27%
gęstość zaludnienia	199,9 M/km ²		Średnia w województwie 110M/km ²	
Dochód budżetu gminy na 1 mieszkańca	2196 zł/M	-	Średnia w województwie 1 898zł/M	-

Opracowanie własne według Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych)

1.3 Funkcje gminy

Gmina zasadniczo pełni dwie funkcje: mieszkaniową związaną z wyjazdami do pracy, głównie do Opola i rolniczą. Wykształcone funkcje są wynikiem położenia gminy w zasięgu dużego ośrodka miejskiego oraz warunków naturalnych.

2. Zasoby gminy

2.1 Stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego

2.1.1 Charakterystyka elementów środowiska przyrodniczego

a) Położenie i rzeźba terenu

Gmina Komprachcice leży w centralnej części województwa Opolskiego. Geograficznie obszar ten należy do Równiny Niemodlińskiej wchodzącej w skład mezoregionu Niziny Śląskiej. Wysokości bezwzględne terenu wahają się od 154 m n.p.m do 197 m n.p.m. W morfologii dominuje falista wysoczyzna plejstoceniowa z kulminacjami (powyżej 195 m n.p.m) w okolicach miejscowości Ochodze i Wawelno oraz obniżeniami dolin Ochodzanki, Bródka i ciek bez nazwy, płynącego przez Polską Nową Wieś i Komprachcice.

Od północy wysoczyzna przechodzi stromą krawędzią (do 20m wysokości względnej i spadkach terenu 5 – 10%) w pradolinę Odry. Od wschodu ogranicza ją dolina Prószkówki. W zasięgu pradoliny Odry znajdują się najniższe położone północne i wschodnie fragmenty gminy, tworzące średnią (5-7m nad poziom rzeki) i wysoką (10-20m nad poziom rzeki) terasę Odry. Terasa średnia obejmuje niewielki teren leżący na granicy z miastem Opolem na północ od linii kolejowej Opole – Wrocław. Na terasie

wysokiej leżą wsie Chmielowice, Dziekaństwo i część Domecka. Doliny Prószkówki, Bródka i ich dopływów odznaczają się niewielką szerokością (50-300m) oraz płaską i wyraźnie wciętą powierzchnią denną. W obszarach źródłowych i w górnym biegu, doliny te tworzą rozległe podmokłe niecki.

Dość znaczne deformacje pierwotnej rzeźby stanowią formy antropologiczne – wyrobiska poeksploatacyjne. Największe zespoły wyrobisk o powierzchni kilkunastu ha i głębokości kilkunastu metrów znajdują się w okolicach byłej cegielni w Chmielowicach oraz w Osinach. Znacznie mniejsze rozmiarami, ale bardzo liczne, są wyrobiska po eksploatacji kruszywa, obecne na gruntach wszystkich wsi.

b) Budowa geologiczna

Obszar gminy leży na wschodnim skłonie tzw. depresji śląsko-opolskiej (inne nazwy: kreda opolska, niecka opolska). Depresja śląsko-opolska stanowi izolowany płat utworów kredowych w środkowej części Opolszczyzny. Obszar gminy Komprachcice leży w jej wschodnim skłonie. Skały kredowe leżą tu niezgodnie na ściętej powierzchni i zapadają pod niewielkim kątem w kierunku zachodnim i południowo - zachodnim. Zaczynają się od dołu piaskami i piaskowcami z glaukonitem. Wyżej występują margle ilaste i wapienie margliste. Margle ilaste górne, łącznie z wyżej leżymi ilami trzeciorzędowymi są eksploatowane przez cegielnię w Chmielowicach. W rejonie Komprachcic występuje tylko część lub zupełny brak ilastych warstw górnej kredy, które wypełniają centralną część depresji – na zachód od Komprachcic. Strop utworów kredowych w gminie Komprachcice stwierdzono najpłycej w okolicach Domecka i Pucnika oraz w pobliżu cegielni w Chmielowicach.

Utwory trzeciorzędowe odsłaniają się na powierzchni lub występują pod niewielkim nakładem czwartorzędowym (1-3m) w północnej części gminy – w stromych zboczach pradoliny Odry oraz we wschodniej części gminy – wzdłuż doliny Prószkówki, gdzie tworzą erozyjny cokół wysokiej terasy Odry. Lokalne wyniosłości podłoża trzeciorzędowego stwierdzono ponadto w Polskiej Nowej Wsi, Komprachcicach, Osinach i w Pucniku.

Najstarsze utwory czwartorzędowe są w gminie reprezentowane przez gliny zwałowe, zachowane fragmentarycznie w dnach dolin kopalnych. Po wschodniej stronie doliny Prószkówki i częściowo także po jej zachodniej stronie, występują plejstoceńskie piaski i pospółki rzeczne, wysokiej terasy erozyjno – akumulacyjnej Odry. W północnym fragmencie gminy (Żerkowice) są też obecne piaski oraz piaski ze żwirem średniej terasy Odry.

Najmłodszymi osadami są holocenijskie mady rzeczne – gliny piaszczyste i pylaste, piaski zaglinione, piaski próchnicze, namuły organiczne i torfy – wypełniające dna dolin.

c) Surowce mineralne

Na terenie gminy Komprachcice stwierdzono dotychczas występowanie następujących surowców mineralnych:

- surowce ilaste ceramiki budowlanej,
- węgiel brunatny,
- kruszywo naturalne (piaski i pospółki).

Surowce ilaste – związane są z odsłonięciem ilów trzeciorzędowych w północnej i wschodniej części gminy. Aktualnie eksploatowane jest złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej i piasków schudzających „Komprachcice”. Złożo położone jest na terenie wsi Komprachcice i Chmielowice w gminie Komprachcice oraz Chróścina w gminie Dąbrowa.

Dokumentacja geologiczna złoża zatwierdzona została decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 29.03.1982r., znak KZK/012/4412/81/82. Zgodnie z bilansem kopalin wg stanu

na dzień 31.12.1996r. zasoby geologiczne wynoszą 7 404 tony. Powierzchnia złoża wynosi: 27,41 ha – glina, ił; 4,85 ha – piasek schudzający.

Koncesja Wojewody Opolskiego na wydobywanie surowca ilastego i piasku schudzającego ze złoża – nr 69/98 z dnia 30.06.1998r., znak Oś.II – 7512/15/98 – udzielona została Przedsiębiorstwu Handlowo – Produkcyjnemu EXLAND Spółka z o.o. w Katowicach na okres 20 lat, na powierzchnię 5,45 ha.

Na terenie gminy istnieją możliwości udokumentowania przynajmniej jeszcze jednego złoża o podobnej wielkości i równie korzystnych parametrach, jak złożo „Komprachcice”.

Węgiel brunatny – występowanie tego surowca na terenie gminy wiąże się także z formacją trzeciorzędową. Obecnie udokumentowane jest jedno złożo węgla „Polska Nowa Wieś” położonego na terenie Polskiej Nowej Wsi.

Dokumentacja geologiczna złoża zatwierdzona decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Geologii z dnia 14.05.1981r., znak KZK/012/K/4268/81 zawiera ustalenie geologicznych zasobów węgla brunatnego według stanu na dzień 30.04.1980r. w ilości:

- 504 333 ton zasobów bilansowych w kategorii B,
- 242 292 ton zasobów bilansowych w kategorii C₁,
- 192 119 ton zasobów pozabilansowych w kategorii B.

Powierzchnia złoża wynosi:

- część bilansowa – 151 934 m²,
- część pozabilansowa – 53 435 m².

Jakość surowca predysponuje go do wykorzystania jedynie na cele lokalne ze względu na niską kaloryczność i dużą zawartość popiołu. Złożo nie jest eksploatowane.

W rejonie byłej cegielni Komprachcice występuje nie udokumentowane złożo węgla brunatnego o miąższości przekraczającej 3,5m.

Kruszywo naturalne – przydatne w stanie rodzimym dla celów budowlanych, stanowią piaski i pospółki wodno – lodowcowe występujące dość powszechnie na terenie całej gminy. Dotychczas nie udokumentowano formalnie żadnego kruszywa na obszarze gminy.

d) Wody powierzchniowe

Przez gminę przepływają następujące rzeki:

- Prószkówka (Prószkowski Potok),
- Dożyna i Olszynka (po granicach gminy),
- Ochodzanka,
- Bródek

oraz kilka większych naturalnych cieków bezimiennych, m.in. dopływ Prószkówki płynący przez Komprachcice i dopływ Bródka wzdłuż północnej granicy gminy. Z wymienionych cieków tylko Prószkówka posiada źródła poza granicami gminy Komprachcice. Prószkówka, Dożyna i Olszynka uchodzą do Odry, pozostałe cieki należą do zlewni Prószkówki. Ciek przy zachodniej granicy gruntów wsi Wawelno należy do zlewni Ścinawy Niemodlińskiej.

Żadna z rzek w gminie nie powoduje zagrożenia powodziowego mimo bardzo zmiennych przepływów. Dość liczne na terenie gminy stawy są tworem sztucznymi. W wyniku spiętrzenia wód Prószkówki powstały stawy rybne.

W wyniku spiętrzenia wód cieku Bródek powstał w Komprachcicach zbiornik małej retencji. Pozostałe zbiorniki powstały w wyrobiskach poeksploatacyjnych węgla brunatnego i surowców ilastych (w Wawelnie, Chmielowicach, Polskiej Nowej Wsi i Osinach). Zbiorniki, z wyjątkiem zbiornika małej retencji w Komprachcicach nie posiadają pozwoleń wodno – prawnych.

Systematycznym badaniom stanu czystości wód podlega tylko rzeka Prószkówka w rejonie Niewolnik. Wg badań przeprowadzonych w 2004r. wody w rzece odpowiadały III

klasie czystości. Głównym źródłem zanieczyszczeń wód powierzchniowych w gminie są ścieki bytowe i rolnicze, zrzucane bezpośrednio do rzek lub za pośrednictwem sieci rowów szczegółowych.

e) Wody podziemne

W rejonie Komprachcic występują 3 piętra wód podziemnych:

- czwartorzędowe,
- trzeciorzędowe,
- kredowe.

Piętro czwartorzędowe – występuje na całym obszarze gminy z wyjątkiem wychodni ilastych utworów trzeciorzędowych w północnej i wschodniej części. Zwierciadło wody tego piętra jest przeważnie swobodne i zalega na głębokości od 0,5m w dolinach rzek do kilku, a miejscami kilkunastu metrów na wysoczyźnie plejstoceniowej. Utworami wodonośnymi są piaski, piaski ze żwirem i żwiry rzeczne lub wodnolodowcowe.

Piętro czwartorzędowe nie jest chronione przed zanieczyszczeniami z powierzchni terenów przez nadległą warstwę utworów nieprzepuszczalnych. Jakość wody z wierconych ujęć jest generalnie zła, występuje nadmiar związków żelaza i manganu. W przypadku studni kopanych sytuacja jest jeszcze gorsza, gdyż w wielu z nich stwierdzono dodatkowo zanieczyszczenia bakteriologiczne.

Piętro trzeciorzędowe – związane jest z przewarstwieniami piaszczystymi wśród utworów ilastych miocenu. Zwierciadło wody jest napięte, nawiercono je na głębokości od 4 do 28 m pod poziomem terenu.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne jest dość dobrze izolowane od stropu przez warstwę ilastą o zmiennej grubości. Jakość wody jest nienajlepsza; są to wody miękkie z nadmiarem związków żelaza i manganu.

Piętro kredowe – występuje w szczelinowych piaskowcach cenomanu. W jedynej studni, ujmującej ten poziom wodonośny, warstwę wodonośną nawiercono w przelocie 225,0 – 236,5 m.ppt, stabilizuje się na głębokości 21,0m. Poziom kredowy jest bardzo wydajny (77m³/godz.), ale woda pod względem chemicznym nie nadaje się do picia i celów gospodarczych – jest bardzo twarda, zawiera duże ilości siarczanów i chlorków.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 9 ujęć wód podziemnych o zatwierdzonych zasobach. Z uwagi na objęcie całego obszaru gminy wodociągiem grupowym Prószków, ujęcia nie odgrywają znaczenia w zakresie zaopatrzenia w wodę.

Wykaz ujęć wód podziemnych w gminie Komprachcice z zatwierdzonych zasobach (Kat.B)

Numer na planszy	Lokalizacja i użytkownik	Strefa ochrony sanitarnej		Uwagi
		bezpośrednia	pośrednia	
1,2	Komprachcice – ogrody działkowe	10	100	Żadne ujęcie nie ma formalnie ustanowionej strefy ochronnej
3	Komprachcice - szkoła	10	80	
4,5	Wodociąg grupowy Polska Nowa Wieś – Komprachcice	10	90	
6,7	Domecko	10	70 – 80	
8,9	Polska Nowa Wieś – Jednostka Wojskowa	zalecona strefa 20m		

Dla ujęć 1 – 7 trudne wydaje się wyegzekwowanie zasad ochrony stref pośrednich:

- ujęcia 1 – 2 – położone są na terenie intensywnych upraw ogrodniczych ,
- ujęcia 3 – 5 – w terenie zabudowanym,
- ujęcia 6 – 7 – w rejonie komunalnego wysypiska śmieci.

Główne znaczenie dla potrzeb obrony cywilnej i sytuacji awaryjnych odgrywać będą przede wszystkim ujęcia 8 i 9.

Obszar gminy znajduje się w zasięgu granic obszarów głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 335 (Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie) i GZWP 337 (Dolina Kopalna Lasy Niemodlińskie), GZWP 333 (Opole – Zawadzkie) wymagających wysokiej ochrony zasobów wodnych.

f) Gleby

Na obszarze gminy Komprachcice występują gleby bielcowe słabo gliniaste i gliniaste wytworzone z piasków oraz iłów i glin. Według szczegółowej klasyfikacji glebowo – rolniczej dominują gleby typu brunatnych wyługowanych i czarnych ziem zdegradowanych.

Gleby powstałe z iłów i glin (północna i wschodnia część gminy) odznaczają się właściwymi stosunkami wodno – powietrznymi i należą do 1,2, rzadziej 8 kompleksu rolniczej przydatności (odpowiednio: pszenno bardzo dobry, pszenno dobry, zbożowo – pastewny mocny). Przeważają jednak gleby wytworzone z piasków, które cechuje okresowy lub stały niedobór wilgoci, należące do 4, 5 i 6 kompleksu rolniczej przydatności (odpowiednio: pszenno – żytni, żytni dobry, żytni słaby).

W dolinach większych cieków występują mady, głównie piaszczyste, zaś w obszarach źródliskowych gleby mułowo – torfowe. Oba typy gleb są przeważnie okresowo lub stale podmokłe. Należą do użytków zielonych średnich i dobrych. Udział procentowy poszczególnych klas bonitacyjnych w ogólnej powierzchni użytków rolnych w gminie jest następujący:

- klasa I - brak,
- klasa II - 0,05%,
- klasa III - 5,6%,
- klasa IV - 38,7%,
- klasa V - 37,2%
- klasa VI - 18,4%.

Problem erozji gleb występuje w gminie Komprachcice tylko marginalnie. Na wzmożoną erozję wodną narażone są gleby w strefie krawędzi morfologicznej pradoliny Odry, gdzie występują spadki terenu 10% i więcej.

Niewielką podatność na erozję wietrzną wykazują gleby piaszczyste o stałym i okresowym niedoborze wilgoci, stanowiące 46% użytków rolnych w gminie, występujące głównie w środkowej i południowo – zachodniej części gminy. Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji stanowią znikomą część gruntów ogółem i są sukcesywnie rekultywowane.

g) Zieleni

W systemie zieleni na obszarze gminy Komprachcice dominują powierzchnie leśne. Lasy zajmują powierzchnię 1 083 ha, co stanowi 18,6 % (w województwie 27%) i tworzą zwarty kompleks w południowo – zachodniej części gminy (fragment kompleksu Borów Niemodlińskich) oraz małe skupiska rozrzucone po całej gminie; najwięcej w rejonie krawędzi morfologicznej pradoliny Odry między Wawelnem i Polską Nową Wsią.

Większość lasów należy do Lasów Państwowych i podlega Nadleśnictwu w Prószkowie. Lasy niepaństwowe (prywatne i komunalne) mają powierzchnię 69 ha. Lasy w rejonie Komprachcic leżą w obrębie II przyrodniczo – leśnym Krainy Śląskiej, dzielnicy IV Równiny Niemodlińsko – Grodkowskiej.

Dominują siedliska boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego. Niewielkie obszary, głównie źródłiska rzek, stanowią siedliska wilgotne: bór mieszany wilgotny, las mieszany wilgotny i las wilgotny. Gatunkami lasotwórczymi są sosna, dąb, świerk, brzoza, w domieszce – modrzew, grab, olcha. Podszyty i runo leśne są na ogół dobrze rozwinięte.

Zarządzeniem Nr 143 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 maja 1995r. lasy na obszarze gminy Komprachcice uznane zostały za lasy ochronne z uwagi na:

- przynależność do II strefy uszkodzenia przez przemysł,
- funkcji wodochronnej,
- funkcji chroniącej środowisko przyrodnicze wokół miasta.

Wszystkie lasy w kompleksie Borów Niemodlińskich zaliczają się do I grupy masowego wypoczynku (na rysunku wydzielono tereny leśne niedostępne dla penetracji pieszej i zbierania runa leśnego – uprawy leśne i młodniki, lasy na siedliska wilgotne, źródłiska rzek i tereny specjalne).

Poza lasami, na system zieleni w gminie składają się:

- niska i wysoka zieleń łąkowa oraz torfowiska w dolinach i źródłiska Prószkówki, Ochodzanki, Bródka i ich dopływów,
- ciągi zieleni przydrożnej – starodrzewów we wsiach: Chmielowicem Żerkowice, Domecko, Komprachcice, Wawelno i Ochodze,
- ogrody działkowe: w Komprachcicach i Polskiej Nowej Wsi,
- parki w: Domecku i Chmielowicach,
- zieleń w granicach cmentarzy i pozostałe tereny zielone w obszarach zurbanizowanych.

h) Warunki klimatyczne

Według podziału E. Romera gmina leży w regionie klimatów podgórskich nizin i kotlin (region pluwiotermiczny odrzański – A.Schmuck 1961). Jest to region najcieplejszy w Polsce. Zima ma łagodny przebieg ze średnimi temperaturami nie przekraczającymi - 2°C. Również lato jest ciepłe, najcieplejszym miesiącem jest lipiec – średnia temperatura 18,3 °C. Średnia roczna temperatura wynosi 8,5 °C. Układ warunków termicznych jest bardzo korzystny dla wegetacji roślin.

Amplitudy wilgotności w ciągu roku dochodzą do 15%, maksima notuje się w listopadzie i grudniu – 88%, co wiąże się z występowaniem mgieł, i minima w maju – 75% oraz w czerwcu – 73%. Na terenie gminy przeważają wiatry zachodnie – 21%, południowe – 19% i północno – zachodnie – 13,5%. Wiatry z wyżej wymienionych kierunków stanowią 55% sumy rocznej. Niewielkie wartości ciszy (7,7%) świadczą o dużym stopniu nawietrzenia, co jest korzystne z punktu widzenia higieny atmosfery.

Maksymalne zachmurzenie występuje w miesiącach późnojesiennych i zimowych (listopad i grudzień po 7,2 w skali 10-stopniowej. Minima przypadają w lecie i wczesną jesienią (czerwiec – 6,1, wrzesień – 5,4).

Średnia suma opadów osiąga wartość 650 – 700mm. W przebiegu rocznym większość opadów przypada na miesiące letnie – około 250 mm. Minimum opadowe zaznacza się w okresie zimowo – wiosennym – około 120 mm.

Na terenie gminy można wyróżnić dwa typy klimatu lokalnego:

- strefa wysoczyzny plejstoceńskiej – najkorzystniejsza z punktu widzenia bioklimatycznego (tereny położone poza strefą inwersji termiczno – wilgotnościowej),
- strefa dna dolin – odznacza się podwyższoną wilgotnością powietrza i jego okresową stagnacją (przedłużony okres zalegania mgieł i przymrozków przygruntowych wiosną i jesienią).

Na terenie gminy nie prowadzi się systematycznych pomiarów zanieczyszczenia powietrza. Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Opolu przyjmowała w 1990r. na podstawie analogii z obszarami sąsiednimi następujące wartości tła zanieczyszczeń (Polska Nowa Wieś):

- opad pyłu ogółem	100g/m ² /rok,
- stężenie dwutlenku siarki, średniodobowe, maksymalne	100 µg/m ³ ,
- stężenie pyłu zawieszonego	- 40% wartości stężeń dopuszczalnych,
- stężenie dwutlenku węgla	- 30% wartości stężeń dopuszczalnych
- stężenie tlenu węgla	- 30% wartości stężeń dopuszczalnych

Migracja zanieczyszczeń z miasta Opolą odgrywa niewielką rolę z uwagi na dominujący układ nawietrzania z kierunków zachodnich.

2.1.2 Obszary i elementy środowiska przyrodniczego prawnie chronione i wymagające ochrony

1) Obszary i obiekty chronione na podstawie 'Ustawy o ochronie przyrody'

- a) Obszar chronionego krajobrazu Bory Niemodlińskie** utworzony w 1988r., obecnie funkcjonujący w oparciu o Rozporządzenie Nr 0151/P/16/06 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. U. Woj. Opolskiego Nr 33 z 2006r.),
- b) Rośliny chronione** jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.) oraz aktami wykonawczymi.

Na obszarze gminy występują następujące gatunki roślin objętych ochroną ścisłą:

kukułka szerokolistna (*Dactylorhiza majalis*), kruszczyk szerokolistny (*Epipactis helleborine*), listera jajowata (*Listera opata*), pływacz zwyczajny (*Utricularia vulgaris*), włosienicznik rzeczny (*Batrachium fluitans*), centuria nadobna (*Centaurium pulchellum*), centuria pospolita (*Centaurium erythraea*), kotewka orzech wodny (*Trapa natans*), śniedek baldaszkowaty (*Ornithogalum umbellatum*), podkolan biały (*Platanthera biforia*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), róża francuska (*Rosa gallica*).

Na obszarze gminy występują następujące gatunki roślin objętych ochroną częściową: barwinek pospolity (*Vinca minor*) bluszcz pospolity (*Hedera helix*), grażel żółty (*Nuphar lutea*), kalina koralowa (*Viburnum opulus*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*), kruszyna pospolita (*Frangula alnus*).

- c) Garnki grzybów chronionych** jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi.

Na obszarze gminy (Wawelno) występuje smardz jadalny (*Morchella esculenta*) objęty ochroną ścisłą.

- d) **Zwierzęta chronione** jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi.

Na obszarze gminy występują następujące gatunki zwierząt objętych ochroną:

owady: pająk tygryk paskowany (*Argyope bruennichi*), biegacz ogrodowy (*Carabus arvensis*), biegacz wręgaty (*Carabus cancellatus*), biegacz złocisty (*Carabus nitens*), biegacz granulowaty (*Carabus granulatu*), trzmiele - w tym trzmiel ziemny (*Bambus terrestris*), paż królowej (*Papilio machano*).

mięczaki: ślimak winniczek (*Helix pomatia*).

plazy: traszka zwyczajna (*Triturus vulgaris*), żaba wodna (*Rana esculenta*), żaba jeziorowa (*Rana lessonae*), żaba trawna (*Rana temporaria*), ropucha szara (*Bufo bufo*), ropucha zielona (*Bufo viridis*), rzekotka drzewna (*Hyla arboreta*).

gady: jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), jaszczurka żyworodna (*Lacerta vivipara*), padalec (*Anguis fragilis*), żmija zygzakowata (*Vipera Berus*), zaskroniec (*Natrix natrix*).

ptaki: derkacz (*Crex cred*), myszołów (*Buteo buteo*), dzięcioł czarny (*Dryocopus Martusi*), sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*), rokitniczka (*Acrocephalus schoenobaenus*), świerszczak (*Locustella naevia*), pokląskwa (*Saxicola ruberta*), kłaskawka (*Saxicola torquata*)

ssaki: ochrona ścisła - kret, jeż zachodni - 'europejski' (*Talpa europaea*), ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*), rzęsorek rzeczek (*Neomys fodiens*), gacek brunatny (*Plecotus auritus*), mopek (*Barbastella barbastellus*).

- e) **Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie** – jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi.

Na obszarze gminy występują następujące rodzaje siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie:

- zalewane muliste brzegi rzek (*Bidentalia tripartiti*) – występują na krótkich odcinkach w dolinie Prószkówki;
- nizinne rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculion fluitantis*) – niewielkie powierzchnie w Prószkówce;
- mokre łąki użytkowane ekstensywnie (*Angelico – Cirsietum oleracei – Cirsio – Polygonetum, Cirsietum rivularis*) - niewielkie powierzchnie w okolicach Domecka i Chmielowic;
- szuwały wielkoturzycowe (*Cicuto - Caricetum pseudocyperi*) – niewielkie powierzchnie w nieczynnych gliniankach na zachód od Chmielowic;
- grąd środkowoeuropejski (*Galio sylvatici – Carpinetum betuli*) – niewielkie powierzchnie w okolicach Polskiej Nowej Wsi;
- łąg jesionowo – olszowy (*Fraxino – Alnetum =Circae – Alnetum*) – niewielkie powierzchnie w miejscach zabagnionych w dolinie Prószkówki;
- olsy i łożowiska (*Alnetea glutinosae*) – niewielkie powierzchnie miejscami wzdłuż brzegów Prószkówki i jego dopływów.

2) Obszary chronione oraz wskazane do objęcia ochroną na podstawie innych regulacji prawnych

Lasy ochronne. Lasy na obszarze całej gminy są lasami ochronnymi – na podstawie Zarządzenia Nr 143 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 maja 1995r.

Grunty leśne podlegają ochronie na podstawie Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych polegającej m.in. na ograniczaniu przeznaczenia ich na cele nieleśne lub nierolnicze oraz zapobieganiu procesom ich degradacji i dewastacji, a także przywracaniu wartości

użytkowej gruntom, które utraciły charakter gruntów leśnych w skutek działalności nieleśnej. Szczegółowe zasady ochrony gruntów leśnych określają przepisy ustawy.

3) Obszary wskazane do objęcia ochroną

Wybrane miejsca występowania siedlisk przyrodniczych podlegające ochronie, zlokalizowane w pewnej odległości od terenów inwestycyjnych, wskazano w Studium jako **projektowane użytki ekologiczne** – zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody.

Za ostoje fauny należy uznać występujące na obszarze gminy ciągi łąk, torfowisk i zieleni łąkowej w dolinach Prószkówki i jego lewobrzeżnych dopływów: Ochodzanki i Bródka oraz w dolinie Olszynki, kompleks podmokłych łąk i turzowisk w okolicach miejscowości Ochodze, nieczynne glinianki na zachód od Chmielowic, nieczynne piaskownie i otaczający je kompleks leśny na północ od Polskiej Nowej Wsi.

Ponadto, dążyć należy do zachowania fragmentu krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią, parków w Domecku oraz w Chmielowicach, starodrzewi przydrożnych we wsiach Chmielowice, Żerkowice, Domecko, Komprachcice, Wawelno, Ochodze, zieleni i zadrzewień w granicach cmentarzy.

2.1.3 Konflikty i zagrożenia ekologiczne

Najistotniejsze zagrożenia dla środowiska związane są:

- z brakiem systemu kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków we wsiach Ochodze, Wawelno i Domecko, co powoduje zanieczyszczenia wód powierzchniowych i wód podziemnych w dolinach i na obszarach płytkiego występowania nieprzepuszczalnych ilów trzeciorzędowych,
- z ewentualną eksploatacją powierzchniową surowców ilastych i kruszyw powodującą trwałe przekształcenia powierzchni ziemi,
- z istnieniem niekontrolowanych wysypisk śmieci, głównie w nie zrekultywowanych wyrobiskach poeksploatacyjnych,
- z przecięciem kompleksu leśnego w obszarze chronionego krajobrazu autostradą A-4.

Poza wyżej wymienionymi zagrożeniami na terenie gminy występuje wiele konfliktów, które powinny być usunięte lub złagodzone:

- kolizja istniejącej zabudowy wsi Komprachcice i Polska Nowa Wieś z ciągami ekologicznymi rzeki Bródek i rowu (bez nazwy)
- bariery w przebiegu ciągów dolinnych w postaci poprzecznych nasypów drogowych i kolejowych,
- istnienie inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i mogących pogorszyć stan środowiska, dla których nie ma możliwości ograniczenia uciążliwości do granic terenu inwestycji – linie elektroenergetyczne 110 kV, 220 kV i 400 kV, autostrada, gminne wysypisko śmieci,
- istnienie zabudowy mieszkaniowej w strefach sanitarnych cmentarzy w Komprachcicach i Polskiej Nowej Wsi,
- funkcjonowanie potencjalnie uciążliwych obiektów produkcyjnych (rzemieślniczych) oraz obiektów hodowlanych w granicach lub w pobliżu terenów intensywnej zabudowy mieszkaniowej.

Do niekorzystnych zjawisk występujących na terenie gminy zaliczyć można brak pozwoleń wodno – prawnych na:

- tworzenie i użytkowanie zbiorników wodnych,
- rolnicze wykorzystanie ścieków hodowlanych.

Potencjalne obszary konfliktowe stanowi złożę węgla brunatnego w Polskiej Nowej Wsi, którego ewentualna eksploatacja może doprowadzić do degradacji jednego z najcenniejszych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmentów obszaru gminy.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- uznać za zadanie priorytetowe gminy zakończenie realizacji systemu kanalizacji sanitarnej,
- uwzględnić w strukturze przestrzennej gminy tereny o różnych formach ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony zasobów i tereny w zasięgu uciążliwego oddziaływania inwestycji oraz określić ogólne zasady ich użytkowania i zagospodarowania,
- uwzględnić w polityce przestrzennej kierunki działań i przedsięwzięcia zmierzające do likwidacji lub łagodzenia występujących konfliktów,
- wydzielić w strukturze jednostek osadniczych strefy o różnych standardach jakości środowiska.

2.2 Stan i funkcjonowanie środowiska kulturowego

2.2.1 Procesy ewolucji struktur przestrzennych jednostek osadniczych oraz kształtowania form i typów zabudowy

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie gminy pochodzą z okresu wpływów rzymskich (punkt osadniczy ludności kultury przeworskiej na terenie wsi Ochodze oraz stanowiska hutnicze w Ochodzach i Domecku. Znacznie liczniejsze są ślady osadnictwa z okresu średniowiecza. Najcenniejszym znaleziskiem z tego okresu są ślady grodziska datowanego na XIII – XV wiek na terenie wsi Domecko. Nie zachowały się natomiast żadne zabytki architektury z tego okresu. Najstarsze zachowane fragmenty wsi pochodzą z przełomu XIX i XX wieku. Historyczne układy zabudowy zachowane w stopniu uzasadniającym ich ochronę występujące we wszystkich wsiach z wyjątkiem Chmielowic i Żerkowic. W okresie powojennym szczególnie dynamicznie rozwinęły się wsie Chmielowice i Komprachcice.

Analiza rozwoju układów osadniczych wykazuje występowanie wielu negatywnych zjawisk, nasilających się w ostatnim okresie:

- naruszanie historycznych układów przestrzennych wsi, w szczególności przez zmianę charakteru i skali zabudowy, w wyniku przebudowy istniejących obiektów,
- rozpełzanie się zabudowy wsi, zatarcie granic miejscowości i łączenie się ich wzdłuż linii dróg tranzytowych w wyniku czego jednostki osadnicze nie posiadają czytelnej kompozycji przestrzennej ani ciekawej sylwety krajobrazowej (zabudowa jest lokalizowana pod dyktando inwestorów),
- kształtowanie nowej zabudowy w formie schematycznych, wadliwie skomunikowanych układów urbanistycznych, pozbawionych jakichkolwiek pierwiastków kreacji wartości estetycznych – krajobrazu, wnętrza urbanistycznych (ulic, placów) i formy zabudowy,
- rozproszenie zabudowy w otwartym krajobrazie.

W powojennej zabudowie dominuje zabudowa mieszkaniowa. Forma tej zabudowy jest zróżnicowana. Pozytywnym zjawiskiem jest przewaga budynków z wysokimi dachami (tzw. „kostki” budowane w latach 60/70-tych występują w zespołach powojennej zabudowy w Chmielowicach i Komprachcicach i pojedynczo w innych miejscach i są sukcesywnie przebudowane). Nowa zabudowa nie nawiązuje jednak do cech tradycyjnych i regionalnych w zakresie propozycji brył budynków i otworów okiennych, formy dachów i orientacji w stosunku do drogi oraz linii zabudowy. Niemal wszystkie powojenne obiekty usługowe i produkcyjne kolidują formą z zabudową przedwojenną a usytuowane poza terenami zabudowanymi wprowadzają dysharmonię w krajobrazie.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- wydzielić w strukturze przestrzennej jednostek osadniczych fragmenty najlepiej zachowanych historycznych układów ruralistycznych i objąć je ochroną przepisami prawa miejscowego w zakresie zasadniczych elementów rozplanowania oraz charakteru i skali zabudowy,
- uczynić granice rozwoju jednostek osadniczych,
- uwzględnić w zasadach zagospodarowania terenów otwartych kontekst krajobrazowy (w tym harmonizowanie istniejącej zabudowy rozproszonej).

2.2.2 Obszary i obiekty środowiska kulturowego prawnie chronione i wymagające ochrony

1) Obiekty chronione na podstawie Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

a) Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

- park podworski, ul. Nyska – ul. Ogrodowa w Chmielowcach, XIX, 1 poł. XX w. – nr dec. o wpisie do rej. 294/94 z 08.12.1994r.;
- dwór w Domecku, 1800r. poł. XIX w. – nr dec. o wpisie do rej. 2006/74 z 24.04.1974r.;
- park w Domecku – nr dec. o wpisie do rej. 73/83 z 01.08.1983r.;
- mogiła zbiorowa ofiar II wojny światowej, ul. Cmentarna w Komprachcicach – nr dec. o wpisie do rej. 174/88 z 20.06.1988r.;
- kościół parafialny p.w. św. Marcina wraz z wnętrzem w Ochodzach, 1702, 1940 – nr dec. o wpisie do rej. 108/54 z 05.06.1954r.;
- stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków – grodzisko nr rej A-346/72.;
- stanowisko archeologiczne grodzisko średniowieczne nr A-58/2007.;
- Ołtarz - tryptyk z kościoła ewangelickiego w Osinach pod nr rejestru KS.B.t.III-261/12.

Drewniany kościół św. Marcina został zbudowany w Komprachcicach w 1702r. W 1942 został przeniesiony na obecne miejsce w Ochodzach. Jest konstrukcji zrębowej, na podmurowaniu, z wieżą budowlaną na słup. Stan obiektu oraz otoczenia jest bardzo dobry.

Park dworski w Domecku, jeśli chodzi o stan roślinności parkowej, zachowany jest dość dobrze. Jest to park typu swobodnego z połowy XIX i początku XX wieku. Zajmuje powierzchnię 3,2 ha, w tym wody – 0,2 ha. Park składa się z dwóch części:

- pierwsza część założona w 1883r. ma powierzchnię o kształcie niemal kwadratu i oddzielona jest ciekim wodnym; jest to założenie typowe z dużą powierzchnią trawnika, kępami krzewów i niewielkim wzniesieniem z rozrzuconymi głazami,
- druga część, za ciekim wodnym z rzędowym nasadzeniem dębów (niegdyś granica parku), założony na przełomie XIX i XX wieku, ma układ swobodny.

Najstarsze drzewa (dęby) liczą 120 lat. Obecnie park jest bardzo zaniedbany, w stopniu uniemożliwiającym funkcję wypoczynkową. Zły stan ogólny parku spowodowany jest przede wszystkim niekontrolowanym rozrostem samosiewów, zaśmieceniem i niedrożnością cieków (z tego ostatniego powodu część parku jest zabagniona). Na powierzchniach trawiastych parku znajdują się obiekty szklarniowe, obecnie nieużytkowane,

w stanie zdewastowanym. Fragment parku został nieodwracalnie przekształcony przez zabudowę (zespół mieszkalny byłego PGR). Niezbędne są prace porządkowe i renowacyjne.

2) Obszary i obiekty wskazane do ochrony poprzez zapisy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

a) Zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Komprachcice

- Kościół p. w. Św. Franciszka – 1936r.
- Plebania – 1936r.
- Dom obecnie przedszkole – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Niemodlińska 2 – przełom XIX/XX w.
- Budynek gospodarczy, ul. Niemodlińska 14 – XIX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Niemodlińska 43 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Niemodlińska 62 – przełom XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 1 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 3 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 13 – 1989r.
- Budynek GS – sklep – XXw.

Chmielowice

- Szkoła - 1911
- Kapliczka w centrum wsi – przełom XIX/XX w.
- Dwór (przebudowany w 1970r.) – przełom XVIII/XIX w.
- Park dworski – początek XIX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Nyska 11 – 1927r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 28 – 1912r.

Domecko

- Kapliczka, ul. Opolska 50 – 1842r.
- Kapliczka, ul. Zamkowa – 1878r.
- Kaplica – dzwonnica, ul. Opolska 12 – 1802r.
- Dwór, ul. Zamkowa 12, 1820r.
- Zabudowania folwarczne „czworaki dworskie”, ul. Dworska 3
- Stajnia dworska, ul. Dworska 3 – początek XX w.
- Aleja i park dworski – koniec XIX w.
- Budynek gospodarczy, ul. Dworska 2 – 1902r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 7 – przełom XIX/XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 14 – 1860r. (rozbudowany)
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 14 – 1927r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 32 – pocz. XX w.
- Dom gospodarczy, ul. Opolska 32 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 46 – 1928r.
- Szkoła (stara część) ul. Opolska 54 – 1894r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 59 – pocz. XX w.
- Dom gospodarczy, ul. Opolska 65 – 1919r.
- Młyn, ul. Opolska 12 połowa Xix w.
- Budynek mieszkalny, ul. Zamkowa 15 – 1909r.
- Budynek mieszkalny, ul. Zamkowa 18 – 1889r.

Dziekaństwo

- Kapliczka mur. Przy domu, ul. Opolska 35 – 1868r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 37 – 1892r.
- Stodoła, ul. Opolska 37 – 1892r.

Ochodze

- Kościół parafialny p.w. Św. Marcina, drewniany – 1702r. (przeniesiony z Komprachcic w 1940r.)
- Kapliczka drewniana, ul. Średnia – 1878r.
- Dom, ul. Myśliwska 1 – sklep i restauracja – 1882r.

Osiny

- Kościół ewangelicki, ul. Opolska – XX w.
- Kapliczka Matki Boskiej - poł. XIX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 10 – 1901r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 57 – 1908r.
- Karczma, ul. Opolska 12
- Budynek mieszkalny, „GS” ul. Opolska 16 – II poł. XIX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 21 – II poł. XIX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 24 – 1906r.

Polska Nowa Wieś

- Kapliczka św. Rocha, mur. ul. Siedliskowa – 1857r.
- Kapliczka cmentarna, mur./drew. – 1914r.
- Budynek mieszkalny, lecznica zwierząt, ul. Lipowa 3 – XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Lipowa 13 – 1868r.
- Stodoła, ul. Lipowa 13 – 1868r.
- Budynek mieszkalny, ul. Lipowa 47 – 1898r.
- Szkoła, ul. Lipowa 56 – pocz. XX w.
- Zagroda, ul. Lipowa 64 – 1888r.
- Budynek mieszkalny, ul. Lipowa 71 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Lipowa 106 – przełom XIX/XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Łąkowa 2 – 1913r.
- Młyn parowy, ul. Lipowa 142 – 1920r.

Pucnik

- Kaplica dzwonnica MB, ul. Jaśkowska 8 – przeł. XIX/XX w.

Wawelno

- Kościół p. w. Serca Jezusa – 1934r.
- Kaplica - dzwonnica, ul. Opolska – 1930r.
- Szkoła, ul. Nowowiejska 14a – pocz. XX w.
- Budynek gospodarczy szkolny, ul. Nowowiejska 14a – pocz. XX w.
- Dom Nauczyciela, ul. Nowowiejska 14 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Leśna 8 – 1815r.
- Dawna karczma, ul. Opolska 1 – 1919r.
- Kuźnia, ul. Opolska 15 – przełom XIX/XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 29 – 1903r.
- Budynek mieszkalny, ul. Opolska 32 – 1912r.

Żerkowice

- Stodoła, ul. Młyńska 1 – pocz. XX w.
- Budynek mieszkalny, ul. Młyńska 6 – pocz. XX w.
- Stodoła, ul. Niemodlińska 24 – 1902r.

- Budynek mieszkalny, ul. Niemodlińska 31 – 1910r.
- Budynek mieszkalny, ul. Niemodlińska 2 – 1909r.
- Młyn wodny, ul. Młyńska 3 – 1903r.

b) Historycznie ukształtowane zespoły ruralistyczne – obszary, na których ze względu na ochronę walorów kulturowych obowiązują szczególne zasady kształtowania zabudowy - wyznacza się w celu utrwalenia odrębności zespołu zabudowy o wysokich wartościach kulturowych świadczących o historycznym rozwoju materialnym i określającym tożsamość obszaru przez indywidualne cechy zabytkowego układu przestrzennego. W obrębie stref uwzględniać się powinno rozplanowanie, charakter zabudowy oraz związany z nimi integralnie układ terenu i krajobrazu.

Historycznie ukształtowane zespoły ruralistyczne - strefy ochrony konserwatorskiej należy uwzględnić każdorazowo w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poprzez wprowadzanie, w miarę możliwości, ustaleń dotyczących:

- konserwacji i rewaloryzacji historycznej zabudowy, układów przestrzennych i ich elementów,
- eliminacji lub waloryzacji form dysharmonijnych (obiektów i urządzeń),
- uczytelnienia historycznych struktur przestrzennych,
- dostosowania nowych obiektów do charakteru historycznej zabudowy i układu przestrzennego w zakresie sytuacji, skali, formy, detalu architektonicznego i materiału.

c) Stanowiska archeologiczne na obszarze gminy:

- Chmielowice – stanowisko 1 – ślad osadnictwa, średniowiecze;
- Chmielowice – stanowisko 1 – ślad osadnictwa;
- Domecko – stanowisko 1 – ślad osadnictwa, późne średniowiecze (dz. nr ew. 326/152);
- Domecko – stanowisko 2 – ślad osadnictwa, kultura łużycka;
- Domecko – stanowisko 3 – grodzisko, średniowiecze XIII-XV w. (dz. nr ew. 397/132);
- Domecko – stanowisko 4 – punkt osadniczy, późne średniowiecze (dz. nr ew. 183);
- Domecko – stanowisko 5 – punkt osadniczy, okres wpływów rzymskich, średniowiecze;
- Domecko – stanowisko 6 – osada /produkcyjna?/, średniowiecze XII-XIV w.;
- Domecko – stanowisko 7 – ślad osadnictwa, neolit;
- Domecko – stanowisko 8 – ślad osadnictwa, epoka kamienia;
- Domecko – stanowisko 9 – ślad osadnictwa;
- Domecko – stanowisko 10 – ślad osadnictwa, epoka żelaza;
- Domecko – stanowisko 11 – ślad osadnictwa, neolit;
- Domecko – stanowisko 12 – ślad osadnictwa, neolit;
- Domecko – stanowisko 13 – stanowisko hutnicze (dz. nr ew.: 258, 259, 260, 261, 262, 269, 495/268, 494/267, 762/268, 763/268, 764/268, 767/271, 768/271, 769/271, 274, 785/275, 789/275, 790/275, 284, 285, 286, 287, 796/27);
- Komprachcice – stanowisko 1 – punkt osadniczy;
- Komprachcice – stanowisko 2 – punkt osadniczy;
- Komprachcice – stanowisko 3 – punkt osadniczy, neolit?;
- Komprachcice – stanowisko 4 – ślad osadnictwa, epoka kamienna;
- Komprachcice – stanowisko 5 – punkt osadniczy, neolit;
- Komprachcice – stanowisko 6 – punkt osadniczy, wczesne średniowiecze;
- Komprachcice – stanowisko 7 – ślad osadnictwa, średniowiecze?;
- Komprachcice – stanowisko 8 – skarb monet., koniec XII-XIV w.;
- Komprachcice – stanowisko 9 – punkt osadniczy, wczesne średniowiecze VIII-IXw. (dz. nr ew. 1816);
- Komprachcice – stanowisko 10 – ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XI-XIIw. (dz. nr ew. 1592/2);
- Komprachcice – stanowisko 11 – ślad osadnictwa, późne średniowiecze (dz. nr ew. 1624);

- Komprachcice – stanowisko 12 – punkt osadniczy, średniowiecze XIV-XVw. (dz. nr ew. 1554/2);
- Ochodze – stanowisko 1 – piecowisko;
- Ochodze – stanowisko 2 – skarb, III w. n.e.;
- Ochodze – stanowisko 3 – ślad osadnictwa, neolit;
- Ochodze – stanowisko 4 – punkt osadniczy ludności kultury przeworskiej, (dz. nr ew. 90 ALP, OZLP Katowice, Nadleśnictwo Prószków) ;
- Ochodze – stanowisko 5 – ślad osadnictwa, neolit;
- Ochodze – stanowisko 5 – stanowisko hutnicze (dz. nr ew. 702, 703, 704, 705, 706, 711, 712, 713, 714, 715, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 741, 744 i 90 ALP oraz na terenie wsi Domecko, działki gruntowe 82, 85, 86, 503/88, 504/88, 742/69);
- Ochodze – stanowisko 6 – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIX–XV w. (dz. nr ew. 460);
- Ochodze – stanowisko 7 – ślad osadnictwa, późne średniowiecze XV w. (dz. nr ew. 663);
- Ochodze – stanowisko 8 – grodzisko;
- Polska Nowa Wieś – stanowisko 1 – ślad osadnictwa;
- Polska Nowa Wieś – stanowisko 2 – ślad osadnictwa średniowiecznego, XIV – XV w. (dz. nr ew. 1355);
- Wawelno – stanowisko 1 – ślad osadnictwa, neolit;
- Wawelno – stanowisko 2 – osada przeworska, późny okres rzymski;
- Wawelno – stanowisko 4 – osada, XII – XIII w.;
- Wawelno – stanowisko 5 – ślad osadnictwa, neolit;
- Wawelno – stanowisko 6 – ślad osadnictwa, neolit;
- Wawelno – stanowisko 7 – ślad osadnictwa, średniowiecze;
- Wawelno – stanowisko 8 – skarb monet., koniec XII w.;

2) Inne obiekty i obszary o wartościach historycznych

Wartości historyczne przedstawiają istniejące na terenie gminy cmentarze, które do tej pory nie były objęte żadną formą ochrony:

Lokalizacja	Data założenia	Elementy wymagające ochrony
Chmielowice, ul. Cmentarna	1888r.	wybrane nagrobki
Domecko, ul. Cmentarna	1877r.	wybrane nagrobki, kaplica, ogrodzenie
Komprachcice, ul. Cmentarna	1891r.	wybrane nagrobki, kaplica,
Dziekaństwo, ul. Opolska	1925r.	wybrane nagrobki
Ochodze	1920r.	wybrane nagrobki, ogrodzenie
Żerkowice, ul. Niemodlińska	1901r.	całość (o powierzchni 0,12 ha), w tym ogrodzenie
Osiny	1913r.	wybrane nagrobki, kaplica
Polska Nowa Wieś, ul. Lipowa	1914r.	wybrane nagrobki, kaplica
Wawelno	1927r.	wybrane nagrobki, starodrzew

Wnioski do polityki przestrzennej:

- należy zgłosić Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków obiekty zasługujące na wciągnięcie do rejestru zabytków,
- należy uwzględnić ochronę zasobów archeologicznych,
- należy aktualizować gminną ewidencję zabytków oraz wykaz stanowisk archeologicznych, w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,
- należy opracować gminny program opieki nad zabytkami.

2.2.3 Krajobraz

Krajobraz kształtują – rzeźba terenu, pokrycie terenu (roślinność) oraz zabudowa. Poszczególne elementy krajobrazu gminy scharakteryzowane zostały w poprzednich punktach (rzeźba – pkt 2.1.1a, roślinność – pkt 2.1.1g, zabudowa – pkt 2.2.1). W sumie krajobraz gminy nie wyróżnia się szczególnymi walorami. W ‘Studium Ochrony Zabytkowego Krajobrazu – Województwo Opolskie’, obszar gminy znalazł się w zasięgu sześciu jednostek architektoniczno – krajobrazowych.

Nr jednostki	Nazwa jednostki	Strefy (rodzaj ochrony)	Wytyczne (zakres ochrony)
263	Opole – Zaodrze	K – ochrona krajobrazowej otuliny	KONT – stworzenie harmonijnego otoczenia lub sąsiedztwa
402	Karczów – Komprachcice	E – ekspozycji ochrony elementów	RKOM – rekompozycja, stworzenie właściwego sąsiedztwa o dużych walorach
410	Lasy Niemodlińskie	B – ochrony częściowej	INTE – integracja dużych obszarów naruszonych w pewnych zakresach
412	Wawelno	B – ochrony częściowej	INTE – integracja dużych obszarów naruszonych w pewnych zakresach
415	Ochodze	B – ochrony częściowej	INTE – integracja dużych obszarów naruszonych w pewnych zakresach
416	Domecko	B – ochrony częściowej	INTE – integracja dużych obszarów naruszonych w pewnych zakresach

Według wytycznych ze Studium Ochrony Zabytkowego Krajobrazu – Województwo Opolskie

Analiza krajobrazu w skali gminy wykazuje dwa rejony, które ze względu na walory krajobrazu zasługują na wyróżnienie i ochronę:

- fragment krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią o urozmaiconej rzeźbie, z licznymi źródłami, stawami i zadrzewieniami,
- sylweta krajobrazowa wsi Wawelno od strony północno – wschodniej (widok z drogi prowadzącej z Chróściny).

Wnioski do polityki przestrzennej:

- uwzględnić, w zasadach zagospodarowania terenów otwartych, wytyczne dotyczące zakresu ochrony krajobrazu, określone w Studium Ochrony Zabytkowego Krajobrazu – Województwo Opolskie.
- wyłączyć z zabudowy fragment krawędzi morfologicznej pradoliny Odry wraz z przedpołem do drogi Polska Nowa Wieś – Wawelno oraz przedpole widoku wsi Wawelno od strony północno – zachodniej.

(Wnioski dotyczące zabudowy w kontekście krajobrazowym sformułowane zostały w pkt 2.2.1).

2.3 Sytuacja gospodarcza gminy

2.3.1 Zasoby surowcowe

Na terenie gminy Komprachcice udokumentowane są dwa złoża kopalin:

- złoża surowców ilastych i piasków schudzających ceramiki budowlanej 'Komprachcice' w Chmielowicach oraz złoża węgla brunatnego 'Polska Nowa Wieś'. Złoża zostały scharakteryzowane w pkt 2.1.1c.

2.3.2 Przemysł, produkcja pozarolnicza

a) Majątek produkcyjny gminy

Na terenie gminy działalność produkcyjna prowadzona jest wyłącznie przez małe i bardzo małe zakłady produkcyjne. Pod względem ilości podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną, gmina Komprachcice zajmuje czołową lokatę w grupie gmin wiejskich województwa opolskiego. Ilość ta kształtowała się w ostatnich latach następująco:

Rok	Ilość podmiotów gospodarczych prowadzących działalność produkcyjną zarejestrowanych w rejestrze REGON
1995	95
1996	87
1997	94
2006	106
2009	834
2010	932

Wg danych statystycznych US w Opolu

Według danych Urzędu Statystycznego w Opolu, na obszarze gminy działa 932 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (stan na rok 2010).

b) Warunki dla rozwoju przemysłu

Analiza czynników mających wpływ na rozwój przemysłu wykazuje, że gmina obecnie posiada w tym względzie korzystne warunki.

Najistotniejsze czynniki niekorzystne tj. bariery (ograniczenia rozwoju) to:

- brak dogodnego połączenia drogowego z miastem Opole, z pominięciem terenów zabudowy mieszkalnej,
- niewystarczająco rozbudowana sieć infrastruktury technicznej (system kanalizacji sanitarnej w trakcie realizacji, brak sieci gazowej, niedoinwestowana sieć elektroenergetyczna n/n).

Najistotniejsze czynniki korzystne to:

- warunki naturalne:
 - dobre warunki dla rozwoju produkcji warzywniczej i sadowniczej oraz przetwórstwa rolno-spożywczego;
 - udokumentowane, perspektywiczne zasoby surowców ilastych – bazy surowcowej dla przemysłu ceramiki budowlanej;
 - sąsiedztwo dużego kompleksu Borów Niemodlińskich – bazy surowcowej przemysłu drzewnego,
- łatwość w pozyskiwaniu nowych terenów budowlanych ze względu na duży udział gruntów niskiej klasy bonitacyjnej;
- potencjał ludzki (wykwalifikowane zasoby siły roboczej dotychczas dojeżdżająca do pracy w Opolu),
- położenie gminy Komprachcice w bezpośrednim sąsiedztwie z miastem Opolem.

Produkcja pozarolnicza nie odgrywa znaczącej roli w rozwoju gospodarczym gminy. Niewykorzystywane w dostatecznym stopniu są walory naturalne gminy. Uwzględniając istniejące uwarunkowania (bariery i atuty) możliwy wydaje się dalszy rozwój małych zakładów produkcyjnych na potrzeby rynku lokalnego, w szczególności branży budowlanej, rolno-spożywczej oraz branży drzewnej.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- wyznaczyć w strukturze przestrzennej gminy obszary rozwoju funkcji produkcyjnej,
- prowadzić aktywną działalność na rzecz rozwoju produkcji z wykorzystaniem instrumentów gospodarki przestrzennej – preferowane małe i średnie zakłady wykorzystujące lokalne surowce.

2.3.3 Rynek usług

a) Stan i kierunki rozwoju

Usługi są najdynamiczniej rozwijającym się sektorem gospodarki na terenie gminy. Pod względem ilości podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową gmina Komprachcice zajmuje czołową lokatę wśród gmin wiejskich województwa opolskiego. Rozwój rynku usług (z wyłączeniem sektora publicznego) ilustruje poniższe zestawienie:

rodzaj działalności usługowej wg sekcji PKD	ilość podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową zarejestrowanych w rejestrze REGON	
	Ogółem	w tym sektor prywatny*
Ogółem	933	933
W tym:		
Budownictwo	293	293
Handel, naprawy	294	294
Transport, składowanie	58	58
Gastronomia, hotelarstwo	22	22
Pośrednictwo finansowe, obsługa nieruchomości i firm	62	62
Edukacja	10	12
Ochrona zdrowia	3	7

Wg danych statystycznych US w Opolu 2010

Jak wynika z zestawienia, w gminie dominują usługi branży budowlanej oraz handlu i napraw, prowadzone przez osoby fizyczne.

b) Uwarunkowania rozwoju

Gmina posiada korzystne warunki rozwoju rynku usług, o czym świadczy wzrost ilości podmiotów gospodarczych prowadzących działalność usługową w stosunku do lat poprzednich.

Podstawowe atuty to:

- popyt, który zapewnia wysoka liczba mieszkańców gminy o stosunkowo wysokim stopniu zamożności oraz bezpośrednio sąsiedztwo miasta Opola,
- podaż terenów – w szczególności tereny nieużytkowanej zabudowy zagrodowej,
- potencjał ludzki,
- aktywność gospodarcza społeczności lokalnej mieszkańców Opola,
- niższa w stosunku do miasta Opola cena nieruchomości.

Czynniki niekorzystne, tj. bariery rozwoju to przede wszystkim:

- zły stan dróg, w szczególności ulic w terenach zabudowanych, które w większości mają nawierzchnię gruntową,
- niewystarczająco rozbudowana sieć infrastruktury technicznej.

Rozwój usług jest zjawiskiem korzystnym z punktu widzenia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy pod warunkiem, że odbywa się w sposób planowany. Dowolna

lokalizacja zakładów usługowych narusza ład przestrzenny obszarów osadniczych i jest przyczyną konfliktów.

Wnioski do polityki przestrzennej

- wyznaczać w strukturze przestrzennej strefy lokalizacji usług z uwzględnieniem stopnia uciążliwości.

2.3.4 Gospodarka rolna

a) Warunki naturalne

Gmina charakteryzuje się średnio – korzystnymi warunkami naturalnymi dla rozwoju rolnictwa. Użytki rolne zajmują powierzchnię 3 580 ha, co stanowi ok.64% powierzchni ogólnej gminy. Struktura użytkowania gruntów przedstawia się następująco:

	Powierzchnia użytków rolnych				
	Ogółem	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska
ha	3 580	2 910	17	630	23
%	100	81,3	0,5	17,6	0,6

Wg danych statystycznych WUS w Opolu

Jakość gleb jest mało korzystna. Dominują gleby lekkie, piaszczyste, charakteryzujące się przeważnie okresowym niedoborem wilgoci (46% użytków rolnych). Wśród ogółu użytków rolnych, gleby poszczególnych klas bonitacyjnych mają następujący udział procentowy:

	I – II	III	IV	V	VI
%	0	5,6	38,7	37,2	18,4

Wg danych statystycznych US w Opolu

Najlepsze tereny dla produkcji rolnej to trzy zwarte kompleksy gruntów klas III÷IV w północnym rejonie wsi Wawelno, Komprachcice i Osiny oraz we wsi Domecko. Potwierdzeniem jakości rolniczej przestrzeni w gminie jest występująca struktura zasiewów (przewaga żyta, owsa, jęczmienia i ziemniaków). Uzyskiwane plony są niższe niż średnia w województwie, co świadczy o przeciętnych walorach rolniczych gminy i nie wskazuje rolnictwa jako ważnej gałęzi gospodarki gminy.

Warunki agroklimatyczne są bardzo korzystne. Gmina leży w najcieplejszym w Polsce regionie pluwiotermicznym odrzańskim, charakteryzującym się łagodnymi zimami i długim okresem wegetacyjnym.

b) Stan gospodarki rolnej

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Opolu, głównym użytkownikiem gruntów rolnych są rolnicy indywidualni. Na terenie gminy Komprachcice istnieje ponad 1200 gospodarstw indywidualnych z czego ponad 1000 stanowią małe gospodarstwa rolne do 5 ha, z uwzględnieniem gospodarstw mniejszych niż 1ha (niemal 800) nie spełniających kryteriów statusu gospodarstwa rolnego.

Gospodarstwa o powierzchni do 5 ha obejmują ok. 26% powierzchni gruntów rolnych w gminie. Duże gospodarstwa (powyżej 20 ha) zajmują około 30% gruntów rolnych w gminie, przy czym liczba gospodarstw powyżej 50 ha to zaledwie kilka gospodarstw.

Dominującym kierunkiem produkcji indywidualnych gospodarstw rolnych jest produkcja mieszana, która stanowi ponad 50 % ogólnej produkcji rolnej. Zdecydowanie najmniejszy udział ma produkcja zwierzęca. W produkcji roślinnej przeważa produkcja zbóż i ziemniaków. Specjalistyczna produkcja warzyw i kwiatów prowadzona jest w zespołach szklarniowych.

Hodowla zwierząt prowadzona jest przeważnie w obiektach przyzagrodowych. W stosunku do danych w województwie opolskim, wskaźniki występujące na obszarze gminy Komprachcice są niższe (hodowla bydła i trzody chlewnej) co wiąże się z bezpośrednim sąsiedztwem miasta Opola oraz charakterem gminy Komprachcice, na terenie której następuje rozwój terenów mieszkaniowych oraz działalności usługowej.

Sytuacja ekonomiczna

Z ogólnej liczby gospodarstw rolnych w gminie Komprachcice jedynie ok. 10% gospodarstw prowadzi produkcję rolniczą głównie na rynek. Około 50 gospodarstw nie prowadzi żadnej produkcji rolniczej i utrzymuje się wyłącznie z działalności pozarolniczej. Około 40% gospodarstw produkuje wyłącznie lub głównie na potrzeby własne.

c) Synteza uwarunkowań i perspektywy rozwoju gospodarki rolnej

Niżej przedstawione uwarunkowania wskazują, że gmina posiada średnie warunki dla rozwoju gospodarki rolnej.

Niekorzystne czynniki – bariery rozwoju to:

- mało korzystne warunki glebowe,
- niekorzystna struktura obszarowa gospodarstw rolnych.

Istotnym czynnikiem niekorzystnym dla rozwoju gospodarki rolnej jest również brak określonej polityki rolnej państwa.

Atuty (potencjały rozwojowe) to:

- bardzo korzystny agroklimat,
- rynki zbytu produktów pochodzenia rolniczego.

Uwzględniając istniejące uwarunkowania (bariery i atuty) – przemiany w rolnictwie powinny obejmować przede wszystkim przekształcenia struktury obszarowej gospodarstw (preferowane gospodarstwa duże, silne ekonomicznie i bardzo drobne łączące pracę w rolnictwie z innymi źródłami zarobkowania). W zakresie profilu produkcji, pożądane jest zdecydowane zwiększenie produkcji warzyw (upraw polowych, pod szkłem i w namiotach foliowych) oraz zwiększenie powierzchni sadów. W aspekcie przestrzennym, należy intensyfikować produkcję roślinną na gruntach o wysokim potencjale produkcyjnym. Należy zmniejszać produkcję na gruntach o niskiej wartości produkcyjnej poprzez ekstensyfikację (uprawy ekologiczne) lub zaprzestanie rolniczego użytkowania i w zależności od warunków, zalesienie lub pozostawienie gruntów do renaturalizacji.

wnioski do polityki przestrzennej

W strukturze przestrzennej gminy należy wydzielić obszary:

- intensywnej produkcji rolnej wyłączone z zabudowy,
- ekstensyfikacji produkcji rolnej (uprawy ekologiczne),
- możliwego zaprzestania użytkowania rolniczego,
- możliwych lokalizacji obiektów produkcji rolnej i obsługi rolnictwa.

2.4 Uwarunkowania demograficzne i społeczne

2.4.1 Potencjał demograficzny

a) Ludność

Gminę Komprachcice zamieszkuje 10 613 osób (2011r.), co stanowi ok. 1,1% ludności województwa opolskiego.

Gęstość zaludnienia wynosi 200 M/km². W gminie Komprachcice w roku 2005, zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Opolu, zanotowano ujemny przyrost naturalny o wartości - 0.1 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wartość ta jest niższą od wartości notowanej w całym województwie opolskim. Związane jest to z występowaniem tzw. zjawiska starzenia się społeczeństwa. W obecnym czasie, w całym kraju, notuje się niską liczbę narodzin. Wynika to z aktualnej sytuacji politycznej, ekonomicznej oraz kulturowej.

Dane przedstawione w poniższej tabeli, obrazują sytuację demograficzną w gminie. Dodatni przyrost naturalny notowany jest w ostatnim dziesięcioleciu w dwóch jednostkach osadniczych, tj. w Chmielowcach i w Żerkowicach, a w pozostałych wsiach występowały wartości ujemne.

Przedstawiony trend jest aktualny na czas obecny i wiąże się z procesem rozwoju terenów zurbanizowanych a w szczególności zabudowy mieszkaniowej w terenach sąsiadujących z miastem Opole. Jest to proces charakterystyczny dla większości dużych miast, w których następują migracje mieszkańców na tereny podmiejskie.

W Chmielowcach oraz Komprachcicach w przeciągu ostatnich kilku lat nastąpił znaczny rozwój osiedli mieszkalnych (zabudowa jednorodzinna).

	Ludność						
	1976	1980	1992	1995	1998	2002	2011
	w osobach						
gmina ogółem w tym	10 691	10 755	10 998	11 023	10 905	10 770	10 613
Chmielowice	1109				1437	1451	1571
Domecko	1526				1320	1304	1250
Komprachcice	2274				2884	2810	2746
Dziekaństwo	285				215	228	257
Polska Nowa Wieś	2093				2025	1959	1745
Ochodze	1203				1143	1124	1137
Osiny	556				477	479	484
Wawelno	1299				1153	1142	1103
Żerkowice	346				251	273	320

⁼według danych Urzędu Gminy; ^{**}według danych Urzędu Statystycznego oraz Gminy Komprachcice

Liczba ludności w gminie Komprachcice na tle powiatu opolskiego oraz województwa opolskiego

rok	Liczba ludności ogółem		
	w gminie	w powiecie	w województwie
2000	11069	137068	1070598
2001	11057	136624	1066438
2002	11062	135938	1061009
2003	11136	135550	1055667
2004	11167	135070	1051531
2005	11259	135091	1047407
2006	11197	134739	1041941
2007	11283	134696	1037088

2008	11331	134616	1033040
2009	11384	135010	1031097
2010	11416	135313	1028585

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Analiza okresu ostatniego dwudziestolecia wykazuje duże zróżnicowanie w zakresie zmian ludnościowych w poszczególnych jednostkach osadniczych. Ludność gminy w latach 1976 – 1998 zwiększyła się o 2% przy czym dynamiczny rozwój wystąpił w drugim dziesięcioleciu (w latach 1985 – 97 wzrost wyniósł 3%). Przyrost ludności gminy nastąpił za sprawą zdecydowanego przyrostu ludności w dwóch jednostkach tj. Chmielowicach – 29,6% i Komprachcicach – 26,8%. W pozostałych jednostkach osadniczych nastąpił spadek zaludnienia.

W roku 2002 (powszechny spis ludności), sytuacja demograficzna potwierdzała obserwowany trend. Pomimo nieznacznego spadku liczby ludności Komprachcic w stosunku do roku 1998, Chmielowice oraz Komprachcice posiadały zdecydowanie większą liczbę mieszkańców w stosunku do poprzednich dziesięcioleci. Wciąż nieznacznie spadała liczba mieszkańców w Domecku, Polskiej Nowej Wsi, Ochodzach i Wawelnie. Zgodnie z przewidywaniami związanymi z położeniem wsi, w Żerkowicach oraz w Dziekaństwie liczba mieszkańców w stosunku do roku 1998 zaczęła ponownie wzrastać. W Osinach sytuacja demograficzna ustabilizowała się na stałym poziomie.

Do roku 2010r. liczba ludności zaczęła systematycznie wzrastać przekraczając wartość 11 400 a w ostatnim okresie spadła do poziomu ok. 10 600 a więc niższym niż w trakcie spisu powszechnego z 2002r. Jedynie w miejscowościach sąsiadujących z miastem Opole liczba ta systematycznie wzrasta w związku z rozwojem podmiejskich osiedli mieszkalnych i napływem mieszkańców Opola.

Poziom zaludnienia kształtują dwa zjawiska: ruch naturalny i ruch wędrowny ludności. Wskaźniki przyrostu naturalnego są w gminie niepokojąco niskie, kształtują się na poziomie poniżej prostej zastępowalności pokoleń.

W zakresie ruchu naturalnego, zmiany w okresie 30 lat oraz sytuację na tle województwa, ilustruje poniższe zestawienie.

Rok	Przyrost naturalny w latach 2002 - 2010			
	w gminie		w powiecie	w województwie
	w liczbach bezwzględnych	na 1000 mieszkańców	w liczbach bezwzględnych	w liczbach bezwzględnych
2000	-	-	37	-9
2001	-6	-0,5	-22	-207
2002	-11	-1,0	-33	-836
2003	-21	-1,9	-149	-1302
2004	-17	-1,5	-109	-988
2005	-13	-1,2	-125	-975
2006	-17	-1,5	-106	-961
2007	-7	-0,6	-146	-1129
2008	-16	-1,4	-43	-632
2009	+6	+0,5	-37	-438
2010	-9	-0,8	-53	-719

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Niekorzystne są wskaźniki zawieranych małżeństw, co nie stanowi przesłanki do poprawy wskaźnika przyrostu naturalnego. W ostatnim okresie notuje się wskaźnik niższy niż średnia w województwie.

małżeństwa na 1000 małżeństw	
w gminie	w województwie

1996	4,7	2,6
1997	4,7	5,0
1998	3,8	-
1999	4,9	-
2000	4,7	-
2001	3,6	-
2002	4,8	4,7
2003	4,4	4,7
2004	4,3	4,6
2005	5,5	4,9
2006	3,5	5,6
2007	4,0	5,8
2008	4,9	6,2
2009	5,3	6,1
2010	4,8	5,7

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Procesy migracyjne (napływ i odpływ ludności) składające się na ruch wędrowny kształtują się, z punktu widzenia rozwoju demograficznego gminy pozytywnie, a to za sprawą relatywnie dużego napływu ludności na teren gminy.

Poziom salda migracji w latach 1975 – 2010 z uwzględnieniem sytuacji na tle województwa zmieniła się następująco:

rok	Saldo migracji								
	gmina						województwo		
	ogółem	migracje zagraniczne	migracje wewnętrzne	ogółem	migracje zagraniczne	migracje wewnętrzne	ogółem	migracje zagraniczne	migracje wewnętrzne
	w liczbach bezwzględnych			na 1000 mieszkańców					
1975	-26	-57	+31	-2,3	-5,0	+2,7			
1980	-55	-125	+70	-5,1	-11,6	+6,5			
1992	-11	-10	-1	-1,0	-0,9	-0,1			
1995	-2	-26	+24	-0,2	-2,4	+2,2			
1996	+44	-24	+68	+4,0	-2,2	+6,2	-1,9	-2,2	+0,3
1997	+13	-21	+34	+1,2	-1,9	+3,1	-1,9	-2,2	+0,3
2000	-28	-84	+56	-2,5	-7,6	5,1	-3,5	-3,4	-0,1
2001	+15	-43	+58	1,4	-3,9	5,2	-3,5	-3,3	-0,2
2002	+36	+13	+23	3,3	1,2	2,1	-4,4	-3,7	-0,4
2003	+109	+25	+79	9,8	2,2	7,1	-4,0	-3,5	-0,5
2004	+71	+20	+51	6,4	1,8	4,6	-3,2	-2,8	-0,4
2005	+97	+3	+94	8,6	0,3	8,3	-3,0	-2,4	-0,6
2006	-15	-78	+63	-1,3	-7,0	5,6	-4,6	-3,8	-0,8
2007	+68	-75	+143	6,0	-6,6	12,7	-3,9	-3,2	-0,7
2008	+83	-35	+118	7,3	-3,1	10,4	-3,2	-2,8	-0,4
2009	+52	-38	+90	4,6	-3,3	7,9	-1,7	-1,1	-0,6
2010	+41	-22	+63	3,6	-1,9	5,5	-1,7	-1,1	-0,6

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Do pozytywnych przesłanek przyszłego rozwoju gminy należy korzystna struktura wieku w grupie ludności w wieku produkcyjnym – wyższa w stosunku do innych gmin wiejskich oraz ogólnej sytuacji w województwie. Niestety negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ogólnej sytuacji województwa oraz średniej wartości w gminach wiejskich.

Struktura wieku ludności w gminie Komprachcice na tle powiatu opolskiego oraz województwa opolskiego w roku 2010

	Liczba ludności ogółem		Liczba ogółem ludności w wieku:					
			przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
gmina Komprachcice	11416	100%	1603	14,04%	7807	68,39%	2006	17,57%
powiat opolski	135313	100%	21991	16,25%	90947	67,21%	22375	16,54%
województwo opolskie	1028585	100%	173242	16,80%	676427	65,80	178916	17,40%

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Stopień feminizacji w gminie nie odbiega zasadniczo od średniej w województwie i jest wyższy aniżeli średnio w gminach wiejskich.

Stopień feminizacji w gminie Komprachcice na tle powiatu opolskiego i województwa opolskiego

	Liczba kobiet na 100 mężczyzn		
	2008r.	2009r.	2010r.
gmina Komprachcice	106	106	105
gminy wiejskie w powiecie opolskim	105	105	105
powiat opolski	106	106	106
województwo opolskie	107	107	107

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

b) Zasoby pracy

Potencjalne zasoby pracy w gminie stanowi ludność w wieku produkcyjnym, której liczba w ostatnim okresie systematycznie rośnie

Rok	ludność ogółem	ludność w wieku produkcyjnym	wzrost ludność w wieku produkcyjnym w stosunku rocznym	ludność w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców
2002	11062	7157	-	647
2003	11136	7279	122	654
2004	11167	7390	111	662
2005	11259	7533	143	669
2006	11197	7550	17	674
2007	11283	7667	117	680
2008	11331	7740	73	683
2009	11384	7769	29	682
2010	11416	7807	38	684

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Uwzględniając współczynnik aktywności zawodowej (około 80%), zasoby pracy w gminie wynoszą około 6000 osób (stan na koniec 2010).

c) Przewidywane procesy demograficzne i ich wpływ na perspektywiczny rozwój gminy

Prognoza demograficzna (sporządzona w 2002r. z perspektywą na rok 2010)

Przedstawione w punkcie a) procesy demograficzne dają podstawy do przewidywania korzystnych zmian ludnościowych w gminie Komprachcice. Z analizy procesów demograficznych wynika, że o wzroście zaludnienia decyduje napływ ludności na teren gminy.

Dynamika rozwoju tego procesu zależy więc przede wszystkim od podaży terenów mieszkaniowych i aktywności gminy w tym zakresie.

Uwzględniając powyższe, prognoza demograficzna dla gminy Komprachcice opracowana została w dwóch wariantach: prognoza statystycznego rozwoju, uwzględniająca dotychczasowe trendy (wariant I) oraz prognoza dynamicznego rozwoju (wariant II) – zakładająca aktywną politykę gminy w zakresie gospodarki gruntami (polegającej na tworzeniu zasobów gruntów, zmianie przeznaczenia w trybie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, uzbrajania terenów i sprzedaży działek budowlanych). W wariantcie drugim uwzględnione zostały kompleksowe uwarunkowania możliwości rozwoju osadnictwa w poszczególnych jednostkach osadniczych.

Zaludnienie – 2010 (hipoteza)

wsie	wariant I rozwój statystyczny			wariant II rozwój dynamiczny	
	liczba ludności				
	1998	2010	wzrost [%]	2010	wzrost [%]
gmina ogółem	10 905	11 200	+3	12 700	+16
w tym					
Chmielowice	1 437	1 550	+5	2 000	+40
Domecko	1 320	1 330	+1	1 330	+1
Komprachcice	2 884	3 000	+5	3 500	+20
Dziekaństwo	215	220	+1	220	+1
Polska Nowa Wieś	2 025	2 050	+1	2 050	+1
Ochodze	1 143	1 150	+1	1 700	+50
Osiny	477	480	+1	480	+1
Wawelno	1 153	1 160	+1	1 160	+1
Żerkowice	251	260	+1	260	+1

Struktura wieku ludności

Przewidywane zmiany w strukturze wieku ludności wyrażać się będą (hipoteza):

- obniżeniem udziału ludności w grupie przedprodukcyjnej (0 – 17 lat);
- wzrostem udziału ludności w pozostałych grupach wiekowych, tj. produkcyjnej obejmującej ludność w wieku 18÷59K / 64M oraz grupie poprodukcyjnej (60 Kobiety / 65 Mężczyźni i więcej).

W wariantcie dynamicznego rozwoju ludności, należy przewidywać, w stosunku do wariantu statystycznego, wzrost ludności w grupie przedprodukcyjnej. Hipotetyczne prognozowanie struktury ludności w poszczególnych okresach przedstawia się następująco:

Struktura wieku ludności gminy Komprachcice 2010 (hipoteza)

	liczba ludności					
	1997		2010			
	liczba	%	wariant I		wariant II	
liczba			%	liczba	%	
ogółem w gminie	11 105	100	11 200	100	12 700	100
w tym						
w wieku przedprodukcyjnym	2 734	24,6	1 811	16,2	2 766	21,8
0 - 2	251	2,2	285	2,5	321	2,5
3 - 6	487	4,4	421	3,8	684	,4
7 - 14	1 385	12,5	774	6,9	1 256	9,9
15 - 17	611	5,5	331	3,0	505	4,0
w wieku produkcyjnym	6 924	62,4	7 824	69,8	8 278	65,2
w wieku poprodukcyjnym	1 447	13,0	1 565	14,0	1 656	13,0

Zasoby pracy

Prognoza demograficzna (hipoteza) dla roku 2010 wskazuje, że potencjalne zasoby pracy (tj. liczba ludności w wieku produkcyjnym) w gminie Komprachcice zdecydowanie wzrosną i osiągną wielkość:

- wariant I – 7 800 osób,
- wariant II - 8 300 osób.

Zakładając utrzymanie stopnia aktywności zawodowej ludności na dotychczasowym poziomie liczyć należy, że rzeczywista wielkość pracy do zagospodarowania wyniesie:

Zasoby pracy (hipoteza) – gmina Komprachcice 2010

rok	rzeczywiste zasoby pracy	Wzrost w okresie 1997 - 2010	
		Liczba w tys. osób	%
1997		5,5	0
2010	wariant I	6,2	0,7
	wariant II	6,6	1,1

Analiza uwarunkowań demograficznych wykazuje możliwość dynamicznego rozwoju demograficznego gminy przez napływ ludności z zewnątrz pod warunkiem aktywnych działań gminy w zakresie przygotowania atrakcyjnych terenów budowlanych.

Wnioski do polityki przestrzennej

- Należy sukcesywnie przygotować nowe tereny budowlane odpowiednio do przyjętego wariantu rozwoju demograficznego.

2.4.2 Rynek pracy

Najliczniej rynek pracy reprezentowany jest przez sektor usług. W stosunku do lat poprzednich, obserwuje się spadek liczby ludności w wieku produkcyjnym zatrudnionej na terenie gminy. Jedynie poziom zatrudnienia w rolnictwie ulega niewielkim wahaniom. Ludność zatrudniona w innych branżach (usługi, produkcja) w dużej mierze znalazła zatrudnienie w Opolu. Rozwój podopolskich wsi (głównie Chmielowice, Żerkowice) oraz notowany tam wzrost liczby ludności, w głównej mierze przyczynia się również do obniżenia wskaźników zatrudnienia w gminie, ponieważ miejsce pracy mieszkańców osiedlających się w obrębie wymienionych miejscowości, znajduje się głównie w Opolu.

Dane o rynku pracy w latach 2008 – 2010 (pracujący*).

	2008		2009		2010	
	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności
gmina Komprachcice	578	51	672	59	594	52
powiat opolski	20327	151	19171	142	19756	146
województwo opolskie	203846	197,3	200303	194,3	203035	197,4

* Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, bez pracujących w rolnictwie indywidualnym. według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Dane o rynku pracy w latach 2008 – 2010 (bezrobotni).

	2008		2009		2010	
	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności	w liczbach bezwzględnych	na 1000 ludności

gmina Komprachcice	215	19	316	28	326	29
powiat opolski	3147	23	4629	34	4948	37
województwo opolskie	35698	35	47129	46	48775	47

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Stopa bezrobocia (stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym) zmienia się w sposób następujący:

Rok	1992	4,2
	1996	5,5
	1997	3,5
	2000	5,6
	2002	6,5
	2005	5,9
	2008	2,8
	2009	4,1
	2010	4,2

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Na przestrzeni ostatnich kilku lat na terenie gminy Komprachcice bezrobocie utrzymuje się na poziomie ok. 4%. Rzeczywisty obraz bezrobocia w gminie faktycznie jest niższy, pewna liczba zarejestrowanych bezrobotnych pracuje za granicą.

Zasoby pracy stanowią poważny potencjał gospodarczy gminy i ich wykorzystanie poprzez rozwój lokalnego rynku pracy jest szansą rozwoju gospodarczego.

Wnioski do polityki przestrzennej

W strukturze przestrzennej gminy Komprachcice, należy wydzielić atrakcyjne dla inwestowania tereny produkcyjne i usługowe (tereny aktywizacji gospodarczej).

2.4.3 Sytuacja mieszkaniowa

a) Ocena stanu istniejącego

Stan zasobów mieszkaniowych w gminie przedstawia się następująco:

wskaźnik	Stan zasobów mieszkaniowych w gminie Komprachcice		
	gmina	powiat	województwo
Ilość mieszkań	3119	40445	341748
Ilość mieszkań na 1000 osób	273	299	332
Ilość izb	16948	192172	1390651
Powierzchnia użytkowa	354600m ²	3854500 m ²	26567044 m ²
Przeciętna pow. użytkowa 1	113,7 m ²	95,3 m ²	77,7 m ²

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Warunki mieszkaniowe w ujęciu statystycznym ilustruje poniższe zestawienie:

wskaźnik	Warunki mieszkaniowe w gminie Komprachcice na tle województwa opolskiego		
	gmina	powiat	województwo
liczba izb w mieszkaniu	5,4	4,8	4,0
liczba osób na mieszkanie	3,7	3,3	3,0
liczba osób na izbę	0,7	0,7	0,7
powierzchnia użytkowa - mieszkanie	113,7 m ²	95,3 m ²	77,7 m ²
- na 1 osobę	31,0	28,5	25,8

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Jak wynika z powyższego zestawienia, sytuacja w zakresie warunków mieszkaniowych w gminie przedstawia się stosunkowo korzystnie. Pomimo większej, w porównaniu do przeciętnej w województwie liczby osób na 1 mieszkanie, ogólnie warunki są korzystniejsze, mieszkania są większe, wyższy jest wskaźnik powierzchni użytkowej na osobę. W ocenie warunków mieszkaniowych istotne znaczenie ma stan techniczny zabudowy mieszkaniowej oraz standard wyposażenia w instalacje. Tu sytuacja jest zróżnicowana. Stan techniczny zabudowy jest dobry pomimo, że udział zasobów „starych”, tj. wybudowanych przed 1944r. w ogólnej liczbie mieszkań stanowi około 50 %. Standard wyposażenia w instalacje jest średni, powszechne jest wyposażenie w instalacje wodociagową i elektryczną, brak instalacji gazowej. Mieszkania, z wyjątkiem kilku mieszkań komunalnych, są własnością prywatną.

b) Ruch budowlany

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Opolu, liczba oddanych do użytku mieszkań na terenie gminy kształtuje się następująco:

Liczba oddanych mieszkań w gminie Komprachcice

rok	ilość mieszkań		
	w gminie	w powiecie	w województwie
2000	13	128	1100
2001	14	130	1267
2002	11	93	1250
2003	46	547	2721
2004	23	195	1232
2005	26	246	1157
2006	33	250	1338
2007	46	338	1352
2008	45	494	1831
2009	42	287	1766
2010	27	345	2149

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Powyższe liczby nie odzwierciedlają faktycznego ruchu budowlanego, który jest wyższy niżby z nich wynikało. Analiza ruchu budowlanego wykazuje spory popyt na działki budowlane w gminie szczególnie wśród mieszkańców Opolu. Do takiego wniosku skłaniają następujące przesłanki:

- wzrost ilości oddanych budynków mieszkalnych w przeciągu ostatnich kilku lat,
- nabywcami działek są w przeważającej liczbie osoby mieszkające w Opolu.

c) Ocena potrzeb mieszkaniowych – wg szacunków przeprowadzonych dla okresu 1998 do 2010 – sporządzona w odniesieniu do przyjętych wariantów rozwoju demograficznego gminy sporządzona w 2002r. z perspektywą na rok 2010)

Potrzeby mieszkaniowe są mierzalne, uzależnione przede wszystkim od trzech czynników:

- przyrostu ludności spowodowanego napływem z zewnątrz,
- przyrostu ludności w wieku tworzenia gospodarstw domowych (stopień samodzielności),
- jakości zasobów mieszkaniowych (potrzeby restytucyjne).

Z uwagi na dobry stan jakości zasobów mieszkaniowych, potrzeby mieszkaniowe w gminie Komprachcice w latach 1998 – 2010 będą wynikały głównie z przyrostu ludności. Do oszacowania pożądanej liczby mieszkań w roku 2010 przyjęto wskaźnik 3,5 osoby na mieszkanie.

Gmina Komprachcice – pożądana liczba mieszkań w 2010 roku według miejscowości

	liczba mieszkań		wzrost w okresie 1998 - 2010	
	wariant I	wariant II	wariant I	wariant II
gmina ogółem w tym	3 190	3 620	460	890
Chmielowice	440	570	80	210
Domecko	380		50	
Dziekaństwo	60		10	
Komprachcice	860	1000	130	270
Polska Nowa Wieś	580		80	
Ochodze	330	490	40	200
Osiny	140		20	
Wawelno	330		40	
Żerkowice	70		10	

Przewidując, że rozwój mieszkalnictwa będzie realizowany w formie zabudowy jednorodzinnej można przyjąć, że wykazany wzrost liczby mieszkań odpowiada zapotrzebowaniu na działki budowlane w poszczególnych miejscowościach.

Zapotrzebowanie na nowe tereny budownictwa mieszkaniowego
(w ilości działek budowlanych)

Miejscowość	Potrzeby mieszkaniowe społeczności lokalnej	Przyjęta ilość działek budowlanych komercyjnych **	Ilość działek niezabudowanych w lukach istniejącej zabudowy	Zapotrzebowanie na nowe tereny
Chmielowice	80	130	20	190
Domecko	50	-	40 _{wieś} + 10 _{Pucnik}	-
Dziekaństwo	10	-	15	-
Komprachcice	130	140	70	200
Polska Nowa Wieś	80	-	120	-
Ochodze	40	160	80 _{wieś} + 120 _{osiedle}	-
Osiny	20	-	30	-
Wawelno	40	-	40	-
Żerkowice	10	-	15	-

ⁱ wariant rozwoju demograficznego
^{**} II wariant rozwoju demograficznego

Ponieważ w praktyce nie będzie możliwe uzyskanie dla celów budowlanych wszystkich wolnych działek w lukach istniejącej zabudowy, należy wyznaczyć w każdej wsi nowe tereny pod zabudowę mieszkaniową proporcjonalnie do potrzeb.

Analiza potrzeb mieszkaniowych w relacji: zapotrzebowanie (wykazane w tabeli) a plan zagospodarowania przestrzennego gminy w aspekcie powierzchni terenów, wykazuje poważną nadwyżkę terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe.

Sytuacja ta jest wynikiem:

- przyjęcia w planie programu budownictwa jednorodzinnego z planu ustalonego w 1981 (który zakładał bardzo optymistyczny scenariusz rozwoju długoterminowego: - 12 900 mieszkańców do 1990 roku oraz bardzo wysoki wskaźnik zasobów mieszkaniowych – 330 mieszkań na 1000 mieszkańców, tj. 3 osoby na mieszkanie.
- przeznaczenia – w ramach zmiany planu – na funkcje mieszkaniowe terenów, dla których w okresie 1980 – 93 uzyskano zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych na cele mieszkaniowe na wniosek właścicieli gruntów,
- uwzględnienia wniosków do zmiany planu.

Nadmierna ilość terenów przeznaczonych pod rozwój zabudowy mieszkaniowej, w stosunku do potrzeb jest zjawiskiem niekorzystnym, wywołuje bowiem wiele negatywnych skutków, w tym m.in. wzrost potrzeb w zakresie uzbrajania terenów ponad możliwości ich zaspokojenia, pogorszenie ładu przestrzennego przez rozproszenie zabudowy, pogorszenie warunków dostępności komunikacyjnej, zachwianie rynku nieruchomości.

Wnioski z przeprowadzonej analizy wariantowej w odniesieniu do sytuacji demograficznej gminy w roku 2002r. są aktualne dla roku 2011r., przy czym należy zauważyć, iż liczba mieszkańców gminy w roku 2011 spadła zauważalnie odwracając trend prognozowanego sukcesywnego wzrostu liczby mieszkańców.

Wnioski do polityki przestrzennej

Opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinno objąć wyłącznie tereny o powierzchni odpowiadającej potrzebom wynikającym z planowanego rozwoju gminy.

2.4.4 Infrastruktura społeczna

Na infrastrukturę społeczną składają się obiekty i urządzenia służące obsłudze ludności. Ich ilość, jakość i rozmieszczenie decydują w zasadniczym stopniu o jakości życia mieszkańców. Usługi publiczne dzielą się na usługi pozostające w sferze kompetencji samorządu i władz rządowych (finansowanie z budżetu gminy lub państwa) oraz usługi publiczne i komercyjne świadczone przez inne jednostki organizacyjne lub osoby fizyczne.

Kierunki rozwoju usług wyznaczają: aktualny stan usług (baza wyjściowa) oraz przyjęte wskaźniki odpowiadające pożądanym standardom obsługi ludności, do których należy dążyć poprzez prowadzenie odpowiedniej polityki.

a) Stan i kierunki rozwoju usług publicznych pozostających w sferze kompetencji władz samorządowych

PRZEDSZKOLA

Ocena potrzeb w zakresie obiektów przedszkolnych – wg szacunków przeprowadzonych dla okresu 1998 do 2010

Wykaz przedszkoli w gminie Komprachcice stan – rok szkolny 1998/99

Lp	miejsowość	liczba dzieci	liczba oddziałów	liczba dzieci/oddział
1	Komprachcice	68	3	23
2	Chmielowice	46	2	23
3	Polska Nowa Wieś	45	2	23
4	Wawelno	28	1	28
5	Domecko	28	1	28
6	Ochodze	28	1	28
ogółem gmina		243	10	24,3

Wykaz przedszkoli w gminie Komprachcice stan – rok szkolny 2011/2012

Lp	miejsowość	liczba dzieci	liczba oddziałów	liczba dzieci/oddział
1	Przedszkole Publiczne w Komprachcicach	71	3	23,6
2	Przedszkole Publiczne w Chmielowicach	48	2	24,0
3	Przedszkole Publiczne w Polskiej Nowej Wsi	39	2	19,5
4	oddz. przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Domecku	25	1	25,0

5	oddz. przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Wawelnie	23	1	23,0
6	Przedszkole Publiczne w Ochodzach	25	1	25,0
ogółem gmina		231	10	23,1

według danych z Urzędu Gminy [www.komprachcice.pl] stan na rok 2012

Dla prognozowanej ilości dzieci przy utrzymaniu wskaźnika uczestnictwa na poziomie zbliżonym do aktualnego oraz wskaźnika średnio 20 dzieci/oddział, obiekty przedszkolne powinny dysponować następującą liczbą miejsc i oddziałów:

Gmina Komprachcice – zapotrzebowanie na miejsca przedszkolne w roku 2010 (prognoza)

Lp	miejscowość	miejsca				oddziały			
		liczba		wzrost w okresie 1998-2010		liczba		wzrost w okresie 1998-2010	
		wariant I	wariant II	wariant I	wariant II	wariant I	wariant II	wariant I	wariant II
1	Komprachcice	70	110	0	+40	3÷4	5÷6	0÷1	2÷3
2	Chmielowice	40	80	0	+30	2	4	0	2
3	Polska Nowa Wieś	40		0		2		0	
4	Wawelno	20		0		1		0	
5	Domecko	25		0		1÷2		0÷1	
6	Ochodze	20	70	0	+40	1	3÷4	0	2÷3
ogółem gmina		215	345	0	+110	10÷12	16÷19	0÷2	6÷9

Z zestawienia wynika, że w wariantach statycznego rozwoju demograficznego zapotrzebowanie na nowe miejsca przedszkolne w zasadzie pozostanie na tym samym poziomie, najprawdopodobniej nawet nieznacznie spadnie, a ewentualny wzrost ilości oddziałów miałby na celu zmniejszenie liczebności oddziałów.

W wariantach dynamicznego rozwoju demograficznego zakładającego napływ ludności z zewnątrz do wsi Komprachcice, Chmielowice i Ochodze wynika potrzeba realizacji około 10 nowych miejsc przedszkolnych w tych miejscowościach.

Z analizy stanu istniejących obiektów (stan techniczny i wielkość działek) oraz relacji przestrzennych w aspekcie zasięgu obsługi, dla realizacji nowych miejsc wynika konieczność wybudowania nowych obiektów w tych wsiach.

Ze względu na charakter zapisu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w ramach którego określa się politykę gminy w zakresie przestrzennego rozwoju terenów inwestycyjnych, precyzyjne rozwiązania związane z zapewnieniem odpowiedniej bazy usług podstawowych winny zostać określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych obrębów. Podkreślić należy, iż w terenach zabudowy mieszkaniowej zawarta jest możliwość realizacji usług podstawowych, co pozwala na ewentualną realizację nowych placówek w przyszłości, w przypadku rzeczywistego wzrostu zapotrzebowania.

SZKOŁY

Na terenie gminy Komprachcice działa 6 szkół podstawowych prowadzących nauczanie w pełnym wymiarze.

Wykaz szkół podstawowych w gminie Komprachcice – rok szkolny 1998/99

Lp	miejscowość	liczba oddziałów	liczba uczniów	liczba uczniów w oddziałach	liczba pomieszczeń do nauki	uwagi
1	Komprachcice	16	304	16÷21	11	
2	Chmielowice	9	178	15÷29	10	
3	Polska Nowa Wieś	11	202	14÷25	7	
4	Wawelno	8	126	13÷18	9	
5	Domecko	8	136	8÷23	9	Sala gimnastyczna
6	Ochodze	8	111	8÷19	7	

Ogółem gmina	60	1057	18	53	
--------------	-----------	-------------	-----------	-----------	--

Prognoza demograficzna dla okresu do roku 2010 wykazuje spadek liczby dzieci w wieku szkolnym – w wariantcie statystycznego rozwoju demograficznego gminy i niewielki wzrost – w wariantcie rozwoju dynamicznego. Uwzględniając powyższe oraz aktualną sytuacją lokalową szkół i reformę oświaty (tj. przeniesienie dwóch ostatnich roczników ze szkół podstawowych do gimnazjum) należy przyjąć ilość pomieszczeń do nauki jako wystarczającą we wszystkich szkołach.

Liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjum w gminie Komprachcice w latach 2002-2010

Lp	miejsowość	liczba uczniów (2002)	liczba uczniów (2003)	liczba uczniów (2004)	liczba uczniów (2005)	liczba uczniów (2006)	liczba uczniów (2010)
1	SP-Komprachcice	701	575	540	515	488	499
2	SP-Chmielowice						
3	SP-Polska Nowa Wieś						
4	SP-Wawelno						
5	SP-Domecko						
6	SP-Ochodze						
7	Gimnazjum Komprachcice	307	336	328	300	287	224
Ogółem gmina		1008	911	868	815	775	723

Powyższa analiza wykazuje stały spadek liczby uczniów uczęszczających do szkół podstawowych i gimnazjum w gminie Komprachcice. Pomimo stałego wzrostu liczby mieszkańców gminy na przestrzeni ostatnich lat, utrzymuje się tendencja spadkowa w zakresie ogólnej liczby uczniów (stan na rok 2010).

POZOSTAŁE OBIEKTY OŚWIATOWE

Na terenie gminy, we wsi Chmielowice znajduje się obiekt o znaczeniu ponad lokalnym – Państwowy Dom Dziecka. Liczba wychowanków nie jest stała. Planowany rozwój gminy nie ma wpływu na obiekt.

OCHRONA ZDROWIA

W zakresie podstawowym ochrony zdrowia mieszkańcy gminy obsługiwani są przez ośrodek zdrowia we wsi Komprachcice. Od dnia 01.01.2007r. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Komprachcicach zwany Samorządowym Ośrodkiem Zdrowia został przekształcony w Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej (MEDICOM).

Ze względu na niewielką powierzchnię gminy i dobre powiązania komunikacyjne, nie wydaje się konieczna realizacja nowych placówek ambulatoryjnych.

Poza społeczną służbą zdrowia na terenie gminy działa kilka prywatnych gabinetów lekarskich. W zakresie leczenia specjalistycznego mieszkańcy gminy korzystają z placówek w Opolu. Obecnie na terenie gminy nie ma żłobków ani domów opieki społecznej dla ludzi starszych. Faktyczne zapotrzebowanie na usługi tego typu są zależne przede wszystkim od istniejących w gminie wzorców kulturowych i dla ich określenia należałoby przeprowadzić badania sondażowe wśród społeczności lokalnej. Istnieje Gminny Ośrodek Opieki Społecznej w Komprachcicach.

BEZPIECZEŃSTWO

Na terenie gminy działa jeden posterunek policji – we wsi gminnej Komprachcice. Posterunek podlega Komendantowi II Komisariatu Policji w Opolu. Optymalne zatrudnienie przy istniejącej liczbie mieszkańców i strukturze osadniczej powinno wynosić 7 osób.

Budynek, w którym urzęduje policja stanowi własność gminy i zapewnia warunki do pracy optymalnej liczbie funkcjonariuszy.

Obsługę terenu gminy w zakresie ochrony przeciwpożarowej zapewnia zawodowa straż pożarna w Opolu oraz 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej dysponujących strażnikami typu S1 we wsiach: Komprachcice, Domecko, Chmielowice, Polska Nowa Wieś, Wawelno, Ochodze, Żerkowice. Wszystkie strażnice OSP są w bardzo dobrym stanie technicznym.

Istniejąca sieć strażnic jest w aspekcie wielkości obszarów obsługi i czasu dojazdu wystarczającą (nawet zbyt gęstą). Zastrzeżenia w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego budzi sposób zabudowy terenów mieszkaniowych – nie wszystkie drogi obsługujące te tereny spełniają warunki wymagane dla dróg pożarowych gwarantujące możliwość dojazdu pojazdem gaśniczym.

KULTURA

We wsi gminnej Komprachcice funkcjonuje dobrze utrzymany obiekt Samorządowego Ośrodka Kultury z salą kinową i pomieszczeniami klubowymi, w którym prowadzone są zajęcia kółek i klubów zainteresowań. W Komprachcicach znajduje się także Gminna Biblioteka Publiczna.

Uwzględniając powyższe, wyposażenie gminy w obiekty dla prowadzenia działalności kulturalnej można uznać za dostateczne.

Zapisy „Studium” umożliwiają w terenach zabudowy mieszkaniowej realizację usług podstawowych, co pozwala na ewentualną realizację nowych ośrodków kultury.

OBIEKTY KULTU RELIGIJNEGO

Na terenie gminy znajduje się 7 kościołów, w tym 6 wyznania rzymsko – katolickiego (w Komprachcicach, Chmielowicach, Wawelnie, Ochodzach, Polskiej Nowej Wsi, Domecku) i 1 wyznania ewangelickiego (w Osinach) oraz 1 izba katechetyczna w Chmielowicach.

Brak wniosków o tereny pod nowe obiekty sakralne.

SPORT I REKREACJA

Wyposażenie gminy w urządzenia sportowe przedstawia się następująco:

Gmina Komprachcice – wyposażenie w obiekty i urządzenia sportowe

Lp	miejsowość	rodzaj urządzenia
1	Komprachcice	Ośrodek Sportu i Rekreacji
2	Polska Nowa Wieś	boisko sportowe z obiektem socjalnym i widownią
3	Chmielowice	plac sportowy przy OSP
4	Wawelno	boisko LZS
5	Ochodze	boisko LZS z obiektem socjalnym
6	Domecko	boisko przy OSP
7	Osiny	plac sportowy

Wyposażenie w lokalne urządzenia i tereny sportowe jest wystarczające. Wskazane jest stałe podnoszenie standardu istniejących urządzeń i jakości obiektów sportu i rekreacji na terenie gminy.

Funkcję wypoczynkowo – rekreacyjną w gminie pełnią następujące tereny zielone:

- park dworski w Domecku,
- park przy Państwowym Domu Dziecka w Chmielowicach,
- ogrody wypoczynkowo – działkowe we wsiach Komprachcice i Polska Nowa Wieś.

Tylko pierwszy z wymienionych terenów jest ogólnodostępny, ze względu jednak na bardzo wysoki stopień dewastacji faktycznie nie pełni swojej funkcji.

Na obszarze gminy brak terenów zielonych o funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej służącej mieszkańcom gminy oraz ogólnodostępnych placów zabaw dla dzieci. Dla celów rekreacyjnych wykorzystywane są wyrobiska poeksploatacyjne w Chmielowicach i Osinach, które stanowią potencjalne tereny rozwoju funkcji wypoczynkowo – rekreacyjnej gminy.

CMENTARZE

Obecnie na terenie gminy czynne cmentarze znajdują się we wszystkich miejscowościach z wyjątkiem wsi Żerkowice, którą obsługuje cmentarz w Chmielowicach.

Dla zaspokojenia potrzeb w tym względzie do roku 2010, istnieje możliwość powiększenia cmentarzy we wsiach: Wawelno, Chmielowice, Ochodze, Domecko. Nowe cmentarze należy przewidzieć:

- w Komprachcicach i w Polskiej Nowej Wsi, ze względu na to, że istniejące cmentarze nie spełniają wymogów w zakresie strefy sanitarnej od obiektów mieszkalnych,
- we wsi Dziekaństwo, ze względu na to, że istniejący cmentarz zlokalizowany jest na gruntach pochodzenia organicznego podlegających ochronie.

b) Stan i kierunki rozwoju usług publicznych pozostających w sferze innych jednostek organizacyjnych i osób fizycznych

Z grupy usług wyżej określonych na terenie gminy występują:

- bank (w rejonie wsi Komprachcice),
- 1 urząd pocztowy,
- oraz liczne obiekty i punkty handlowe i gastronomiczne.

Placówki handlowe i gastronomiczne prezentują bardzo zróżnicowany standard. Największe zlokalizowane są we wsi Komprachcice. Pozostałe placówki, w tym wszystkie sklepy spożywcze, zlokalizowane są w sposób rozproszony, często w obiektach o innej funkcji podstawowej (przeważnie mieszkaniowej).

Wnioski do polityki przestrzennej

- W strukturach przestrzennych jednostek osadniczych należy:
 - utrzymać istniejące tereny publiczne,
 - wydzielić tereny koncentracji usług publicznych i komercyjnych z uwzględnieniem możliwości rozwoju funkcji,
- W strukturze przestrzennej gminy wydzielić:
 - tereny rozwoju funkcji rekreacyjnej,

- wskazać rejony ewentualnej lokalizacji nowych cmentarzy dla wsi Komprachcice, Polska Nowa Wieś, Dziekaństwo,
- Wydzielić jako teren zieleni publicznej park dworski w Domecku.

2.5 Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

2.5.1 System zaopatrzenia w wodę

Gmina Komprachcice jest zaopatrywana w wodę przez wodociąg grupowy Prószków, który swoim zasięgiem obejmuje teren pięciu gmin, w tym cztery: Prószków, Komprachcice (3 wsie), Dąbrowa, Krapkowice należące do Związku Gmin PROKADO oraz 6 wsi z gminy Lewin Brzeski. Łącznie wodociąg zaopatruje 44,5 wsi.

Podstawowym źródłem zasilającym wodociąg są dwie studnie wiercone S1 i S2 zlokalizowane pomiędzy wsią Zimnice Małe i Żlinice (gm. Prószków) o parametrach:

S1 – $Q_{eks} = 185,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 0,34 \text{ m}$,

S2 – $Q_{eks} = 186,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy depresji $S = 0,74 \text{ m}$.

Istniejąca studnia S3 nie jest obecnie eksploatowana. Studnia S1 jest studnią podstawową a studnia S2 – uzupełniającą. Z uwagi na brak sterowania umożliwiającego przełączenie kolejności włączenia studni, nie są one eksploatowane równomiernie.

Dodatkowym niekontrolowanym źródłem wody dla wodociągu Prószków jest studnia wiercona zlokalizowana przy szkole podstawowej we wsi Rogów Opolski gm. Krapkowice. Studnia ta została włączona do eksploatacji w 1997 roku przez wodociągi Krapkowice.

Z ujęć woda tłoczona jest bezpośrednio (nie wymaga uzdatniania) do sieci wodociągowej i strefy obejmującej zasięgiem 4 wsie na terenie gminy Prószków. Nadmiar wody kierowany jest rurociągiem $\varnothing 315$ PVC do zbiornika wyrównawczego o pojemności 2000 m^3 zlokalizowanego na najwyższym wzniesieniu terenowym w rejonie wsi Prószków.

Pompownia „Prószków” tłoczy wodę do sieci wodociągowych tranzytowych i rozdzielczych II strefy w dwóch kierunkach:

1. Prószków – Przysiecz – Ligota Prószkowska – Jaskowice,
2. Złotniki – Chrząszczyce – Górki – Winów – Nowa Kuźnia – gm. Komprachcice – gm. Dąbrowa – gm. Lewin Brzeski (6 wsi).

Na terenie gminy wybudowano dwie pompownie sieciowe, kontenerowe w celu zapewnienia odpowiednich ciśnień dla odbiorców terenowo wyżej położonych:

- na początku wsi Polska Nowa Wieś, Wawelno, Siedliska, Prądy i połowę najwyższej położonej części wsi Dąbrowa,
- na początku sieci wodociągowej tranzytowej we wsi Komprachcice – dla zapewnienia ciśnienia we wsi Ochodze.

Cały wodociąg grupowy posiada bardzo dobre wskaźniki energetyczne.

Wnioski do polityki przestrzennej

- obsługę w zakresie zaopatrzenia w wodę nowych terenów inwestycyjnych, należy oprzeć o istniejącą sieć wodociągową, sukcesywnie rozbudowywaną z ograniczaniem rozwiązań indywidualnych.

2.5.2 Kanalizacja sanitarna

Na obszarze gminy zrealizowana została sieć kanalizacji sanitarnej obejmująca miejscowości: Polska Nowa Wieś, Komprachcice, Osiny, Chmielowice i Żerkowice w ramach projektu Funduszu Spójności ISPA, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej. Powstało prawie 45 km sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej oraz ponad 8,5 km sieci kanalizacyjnej tłocznej, obsługiwanych przez 15 pompowni sieciowych (Chmielowice - 3, Komprachcice – Osiny – 5, Polska Nowa Wieś – 7) oraz 87 pompowni przydomowych (stan na 2007r.).

Głównym celem Projektu jest ochrona zasobów zbiornika wód podziemnych GZWP 333 Opole – Zawadzkie, obejmującego zasięgiem części województwa Opolskiego i Śląskiego. Zaliczany jest do najbogatszych w zasoby wodne zbiorników w Polsce. Miasto Opole oraz tereny sąsiednie czerpią głównie wodę z zasobów zbiornika. Czystość wód zbiornika ulega stałemu pogorszeniu wskutek braku kanalizacji na obszarach aglomeracji miejskich oraz siedlisk wiejskich, z obszaru których ścieki przenikają do ziemi poprzez łatwo przepuszczalne warstwy wapienne.

Obszar gminy Komprachcice znajduje się poza zasięgiem zbiornika, natomiast wschodnia część gminy znajduje się w jego strefie ochronnej.

Przeważająca liczba miejscowości w rejonie GZWP 333 nie posiada systemów zbiorowego oczyszczania i unieszkodliwiania ścieków, co spowodowało potrzebę kompleksowego rozwiązania problemu w szerszym zakresie.

Obecnie trwają działania zmierzające do realizacji sieci kanalizacyjnej obejmującej pozostałe jednostki osadnicze.

Ścieki stanowią podstawowe źródło zanieczyszczeń wód powierzchniowych i jest to najpoważniejszy problem ekologiczny w gminie.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- kompleksowe rozwiązanie gospodarki ściekowej powinno być priorytetowym zadaniem gminy,
- nowe tereny inwestycyjne w obrębie wsi skanalizowanych, winny być podłączane do istniejącej sieci, z docelowym wykluczeniem rozwiązań indywidualnych w zakresie odprowadzania ścieków.

2.5.3 Energetyka

a) Elektroenergetyka

Na terenie gminy Komprachcice zlokalizowane są następujące napowietrzne linie energetyczne:

- dwutorowa linia energetyczna 110kV relacji: Stacja Groszowice – GPZ Hermanowice, GPZ Gracze, przewidziana do modernizacji,
- dwutorowa linia energetyczna 400 kV relacji Dobrzeń - Wielopole,
- jednotorowa linia energetyczna 220 kV relacji Groszowice – Ząbkowice Śl., docelowo przewidziana do modernizacji do 400 kV,
- linie średniego i niskiego napięcia – 15 kV i 0,4 kV wraz ze stacjami transformatorowymi 15/0,4 kV .

Od linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć, obowiązują strefy, w obrębie których, na etapie sporządzania należy, uwzględnić zasady określone w ROZDZIALE II pkt 2.2.1 w tabeli „szczególne zasady i ograniczenia kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów”.

Dla poprawy warunków napięciowych w najbliższych latach planowane są:

- sukcesywna wymiana przewodów gołych na izolowane w liniach napowietrznych 0,4 kV,
- modernizacja stacji transformatorowych 15/0,4 kV,

- budowa stacji transformatorowych 15/0,4 kV, wraz z powiązaniem z SN i NN w miejscowościach: Komprachcice, Chmielowice, Polska Nowa Wieś.

Trudno ocenić zakres planowanych modernizacji istniejącego systemu sieci w stosunku do potrzeb odbiorców, wymaga to bowiem szczegółowej inwentaryzacji istniejącego systemu z uwzględnieniem stanu technicznego i „wydolności” poszczególnych jego elementów, co przekracza zakres niniejszego opracowania.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- w celu formalnego uregulowania problemu uciążliwego oddziaływania linii wysokich napięć należy podjąć działania w kierunku ustanowienia dla nich obszarów ograniczonego użytkowania.
- w celu poprawy funkcjonowania sieci elektroenergetycznej n/n należy opracować projekt założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną, (a w przypadku, gdy plany przedsiębiorstw energetycznych nie zapewniają realizacji założeń – planu zaopatrzenia w energię elektryczną), dla obszarów zurbanizowanych i obszarów planowanych inwestycji uznanych przez gminę za priorytetowe,
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzać ustalenia dotyczące zasad przebudowy i rozbudowy urządzeń i sieci energetycznych na warunkach określonych przez operatora, w przypadku zaistnienia kolizji projektowanych inwestycji z istniejącymi urządzeniami i sieciami energetycznymi.

b) Sieć gazowa

Przez teren gminy przebiegają dwa gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:

- Zdieszowice – Wrocław DN 350 PN 4,0 MPa,
 - odgałęzienie od gazociągu w kierunku SRP Opole Zachód DN 150 PN 4,0 MPa,
 - odgałęzienie od gazociągu w kierunku SRP Tułowice DN 350/200 PN 4,0 MPa (przewidziana modernizacja gazociągu na długości ok. 770m),
- Zdieszowice – Wrocław DN 350 PN 4,0MPa - nieczyny gazociąg.
Na terenie gminy zlokalizowana jest stacja ochrony katodowej połączona kablem ziemnym z gazociągiem wysokiego ciśnienia relacji Zdieszowice – Wrocław DN 350 PN 4,0 MPa.

Wnioski do polityki przestrzennej

- na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględnić ograniczenia w zagospodarowaniu terenów sąsiadujących z gazociągami, a w szczególności stosować właściwe odległości projektowanej zabudowy uwzględniające strefy obowiązujące dla istniejących gazociągów oraz kabli ochrony katodowej - określone w przepisach odrębnych (Dz. U. Nr 139 z 7 grudnia 1995r. oraz PN 76/E-05125).
- kierując się względami ekologicznymi należy podjąć działania zmierzające do gazyfikacji obszarów zurbanizowanych.

2.5.4 Telekomunikacja

W celu poprawy stanu usług telefonicznych oraz osiągnięcia maksymalnego wskaźnika telefonizacji na terenie gminy, należy przewidzieć sukcesywną rozbudowę sieci telekomunikacyjnej i abonenckiej w poszczególnych miejscowościach. Na etapie opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy przewidzieć lokalizację sieci teletechnicznej. Na terenie wsi Komprachcice został zrealizowany maszt telefonii komórkowej.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- inwestycje telekomunikacyjne nie rzutują bezpośrednio na kierunki rozwoju przestrzennego. Rozwój telekomunikacji powinien być podporządkowany tym kierunkom. Z uwagi na fakt, że poziom telekomunikacji decyduje o jakości życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej gminy, rozwój telekomunikacji powinien być przedmiotem zainteresowania i aktywnych działań gminy.

2.5.5 Gospodarka odpadami

Odpady komunalne

Na odpady komunalne składają się odpady stałe:

- z gospodarstw domowych i rolniczych,
- z obiektów infrastruktury,
- odpady wielkogabarytowe,
- zmiotki i odpady uliczne.

Zestawienie zmieszanych odpadów zebranych w ciągu roku na tle powiatu opolskiego oraz województwa opolskiego

rok	w gminie		w powiecie		w województwie	
	Ilość odpadów wyrażona w tonach	Ilość odpadów [t] na 1000 osób	Ilość odpadów wyrażona w tonach	Ilość odpadów [t] na 1000 osób	Ilość odpadów wyrażona w tonach	Ilość odpadów [t] na 1000 osób
2005	2656,60	236,0	26665,36	197,4	238809,01	228,0
2006	2348,29	209,7	30122,52	223,6	242858,02	233,1
2007	2379,79	210,9	32387,00	240,4	259215,42	249,9
2008	1864,10	164,5	26538,05	197,1	238276,34	230,7
2009	1656,84	145,5	26284,78	194,7	252763,90	245,1
2010	2014,48	176,5	26429,27	195,3	241862,08	235,1

według danych Urzędu Statystycznego [www.stat.gov.pl] stan na rok 2010

Odpady komunalne wywożone są przez firmę Remondis i składowane poza granicami gminy Komprachcice - na składowisku w Opolu. Komunalne składowisko odpadów na terenie wsi Domecko, oddane do użytku w 1998 roku, zostało wybudowane wspólnie z gminą Prószków. Obecnie na składowisko nie wywożone są już odpady, natomiast obiekt jest utrzymywany.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- w celu formalnego uregulowania problemu szkodliwego oddziaływania wysypiska na tereny poza jego granicami należy wystąpić o ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania.
- w celu wyeliminowania nieformalnego składowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych należy zorganizować gminny system odbioru odpadów komunalnych z kontrolą rachunków za odbiór i wywóz odpadów. Wskazane uwzględnienie w w/w systemie programu segregacji i zagospodarowania odpadów.

Odpady przemysłowe

Na terenie gminy odpady przemysłowe nie stanowią istotnego problemu. Niewielkie ilości odpadów przemysłowych to głównie popioły i żużle z kotłowni zakładowych. Gruz i większość popiołów i żużli powinny być wykorzystane do utwardzania dróg lokalnych, pewne nadwyżki mogą być składowane na gminnym wysypisku z korzyścią dla procesu utylizacji odpadów komunalnych.

Potencjalne zagrożenie mogą stanowić opakowania po chemicznych środkach ochrony roślin w przypadku składowania ich w sposób nieuporządkowany.

Wnioski do polityki przestrzennej

- obowiązek zagospodarowania odpadów przemysłowych spoczywa na jednostce, która odpady wytwarza – zgodnie z przepisami odrębnymi. Zadaniem gminy w tym zakresie jest egzekwowanie przestrzegania przepisów. Gmina może również współdziałać w zagospodarowaniu odpadów.

2.5.6 Komunikacja

a) Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy przebiegają dwie linie kolejowe:

- nr 132 Bytom - Wrocław
- nr 287 Opole – Nysa.

Linia 132 przebiega przez obszar gminy na odcinku 1 km, poza terenami zabudowanymi i ma charakter wyłącznie tranzytowy (bez przystanku na obszarze gminy). Prędkość maksymalna pociągów wynosi 120 km/h.

Linia 287 ma charakter lokalny. Na obszarze gminy przebiega przez miejscowości Chmielowice i Komprachcice. W Komprachcicach znajduje się stacja kolejowa towarowo – pasażerska. PKP nie przewiduje modernizacji linii w związku z czym utrzymana zostaje prędkość 70 km/h.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- istniejąca linia kolejowa Opole – Nysa jest elementem sprzyjającym rozwojowi produkcji na potrzeby rynku lokalnego, co należy uwzględnić przy wyznaczaniu terenów lokalizacji rozwoju funkcji produkcyjnej.

b) Komunikacja drogowa

Przez obszar gminy przebiegają dwie drogi wojewódzkie oraz drogi powiatowe.

DROGI WOJEWÓDZKIE				
Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa techniczna	Ilość pasów ruchu	Szerokość w liniach rozgraniczających
429	Opole – Prądy	Z	2	25 m
435	Wawelno – Prószków	Z	2	25 m

Zgodnie z wytycznymi zarządców dróg, drogi wojewódzkie winny posiadać klasę zbiorczą, drogi powiatowe - klasę zbiorczą lub ewentualnie lokalną. Obecnie drogi nie spełniają parametrów odpowiadających danej klasie. W związku z powyższym niezbędna jest sukcesywna modernizacja i rozbudowa dróg z uwzględnieniem wprowadzania stosownych ustaleń na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dotyczących w szczególności:

- realizacji chodników, kanalizacji deszczowej, oświetlenia w granicach terenów zabudowanych, ścieżek rowerowych na odcinkach łączących miejscowości, zatok autobusowych oraz wiat w miejscach przystanków komunikacji publicznej. Ograniczać należy wjazdy z projektowanych terenów inwestycyjnych i obsługiwać je poprzez układ gminnych dróg dojazdowych i dróg wewnętrznych.

W przypadku braku możliwości uzyskania normatywnej szerokości w liniach rozgraniczających terenu pod drogi, ze względu na istniejące zainwestowanie, dopuszcza się miejscowe zawężenie terenu w liniach rozgraniczających wyznaczanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

DROGI POWIATOWE				
Nr drogi	Nazwa drogi	Klasa techniczna	Ilość pasów ruchu	Szerokość w liniach rozgraniczających
1717 O	Komprachcice – Jaczowice	Z	2	20 m
1720 O	Dąbrowa – Wawelno	Z	2	20 m
1754 O	Chmielowice – Prószków	Z	2	20 m
1755 O	Osiny – Dziekaństwo	Z	2	20 m
1756 O	Chróścina – Polska Nowa Wieś	L	2	15 m
1763 O	Opole – Komprachcice	Z	2	20 m
1766 O	Chmielowice – Opole	L	2	15 m

Priorytetowym zadaniem powinna być budowa drogi powiatowej Komprachcice – Szydłów – Jaczowice.

Sieć dróg powiatowych uzupełniają drogi gminne, wśród których najistotniejszą rolę w ruchu lokalnym pełnią następujące drogi:

WAŻNIEJZE DROGI GMINNE		
Nazwa drogi	Nawierzchnia	Projektowa klasa techniczna
Osiny – Komprachcice (ogrody działkowe)*	gruntowa	D/L
Komprachcice – Domecko (Pucnik)	asfaltowa	D
Komprachcice – Dziekaństwo	częściowo asfaltowa	D
Ochodze – Pucnik	gruntowa	D
Chmielowice – cmentarz (ew. cegielnia Komprachcice)	częściowo asfaltowa	D
Komprachcice – Wawelno (projektowana)		L

*wskazane przedłużenie do Chróściny, w porozumieniu z gminą Dąbrowa

Wszystkie drogi wymagają dostosowania do parametrów odpowiadających projektowanej klasie technicznej.

W „Studium” zakłada się realizację projektowanej drogi gminnej klasy „L” – lokalnej, w przypadku aktywizacji „terenu rozwoju obszarów zurbanizowanych” przeznaczonego pod aktywność gospodarczą, położonego w Komprachcicach pomiędzy linią kolejową a projektowaną drogą powiatową 17170. Droga będzie stanowić obejście komunikacyjne terenów zabudowanych wsi, do połączenia z drogą wojewódzką nr 435, po zachodniej stronie wsi Wawelno. Wylot drogi wojewódzkiej w kierunku zjazdu z autostrady ‘Prądy’ oraz do drogi krajowej nr 46 stanowi doskonałe połączenie komunikacyjne z Opolem, Wrocławiem, Katowicami, Nysą. Przebieg wyznaczony na rysunku Studium, należy doprecyzować na etapie opracowań szczegółowych.

Znacząca dla jakości życia mieszkańców jest jakość dróg gminnych w granicach terenów zabudowanych (ulic). Obecnie większość ulic ma nawierzchnie gruntowe. Niezbędna jest budowa ulic z uwzględnieniem jezdni, chodników, kanalizacji deszczowej i oświetlenia.

Ulice nie spełniające parametrów dróg klasy D (dojazdowej) powinny być w miarę możliwości przebudowywane i modernizowane do osiągnięcia właściwych parametrów technicznych. Drogi wewnętrzne winny być projektowane z uwzględnieniem zachowania określonych w przepisach odrębnych w szczególności przepisach przeciwpożarowych. Dojazdy w formie sięgaczy powinny zakończone być placem manewrowym o wymiarach zgodnych z przepisami odrębnymi.

Przez teren gminy przebiega autostrada A-4 na odcinku 1,6 km. Najbliższe włączenie do autostrady to węzeł „Prądy” położony ok. 3,0 km od granic gminy. Trasa autostrady przebiega wzdłuż południowej granicy gminy i przecina kompleks leśny położony w obszarze chronionego krajobrazu.

Wnioski do polityki przestrzennej

- gmina posiada właściwą sieć komunikacji drogowej zapewniającą prawidłową obsługę jednostek osadniczych oraz powiązanie z gminami sąsiadującymi;
- działania inwestycyjne powinny koncentrować się na modernizacji istniejących dróg, przede wszystkim realizacji utwardzonych nawierzchni, separacji ruchu pieszego i rowerowego poprzez budowę chodników i ścieżek rowerowych, na drogach gminnych oraz budowie ulic w granicach obszarów zurbanizowanych;
- wytyczanie tras rowerowych wzdłuż dróg gminnych i lokalnych łączących tereny gminy z gminami ościennymi;
- za zadanie priorytetowe uznaje się budowę drogi Komprachcice - Ochodze – Szydłów – Jaczowice;
- w celu formalnego uregulowania problemu uciążliwego oddziaływania autostrady na tereny przylegające, należy podjąć działania w kierunku ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania;
- realizacja projektowanej drogi gminnej klasy „L” – lokalnej, w przypadku aktywizacji „terenu rozwoju obszarów zurbanizowanych” przeznaczonego pod aktywność gospodarczą, położonego w Komprachcicach pomiędzy linią kolejową a projektowaną drogą powiatową 17170, stanowiącej obejście terenów zabudowanych wsi do połączenia z drogą wojewódzką nr 435, po zachodniej stronie wsi Wawelno.

c) Komunikacja lotnicza

Na obszarze gminy położone jest lotnisko Aeroklubu Opole. Nie przewiduje się rozwoju oraz podniesienia rangi lotniska.

3. Struktura własnościowa gruntów

Dominującą formą własności gruntów na terenie gminy jest własność prywatna.

Drugim pod względem powierzchni terenów właścicielem gruntów jest Skarb Państwa, do którego należą m.in. tereny leśne będące w zarządzie Lasów Państwowych, tereny specjalne służące obronności państwa oraz teren lotniska.

Gmina nie posiada znaczących powierzchni gruntów w zasobach komunalnych. Do gminy należą tereny, na których zlokalizowane są komunalne obiekty i urządzenia usługowe (szkoły, przedszkola, obiekty cmentarne, dom kultury, itp.), urządzenia infrastruktury technicznej (gminne wysypisko śmieci), tereny dróg gminnych, rowów szczegółowych i melioracyjnych oraz niewielkie tereny niezagospodarowane.

Wnioski do polityki przestrzennej:

- w celu stworzenia warunków rozwoju gminy poprzez wykorzystanie instrumentów gospodarki przestrzennej należy tworzyć zasoby gruntów komunalnych.

4. Struktura przestrzenna gminy

4.1 Związki przestrzenne i funkcjonalne

Gmina Komprachcice położona jest w obszarze centralnym województwa, w bezpośrednim sąsiedztwie ośrodka wojewódzkiego – miasta Opola. Poza Opolem sąsiaduje z gminami wiejskimi: Dąbrowa, Tułowice i Prószków.

Powiązania zewnętrzne wyznaczają:

- autostrada A-4: Zgorzelec - Korczowa,
- drogi wojewódzkie:
 - Prądy – Opole (435)
 - Wawelno – Prószków (429).
- drogi powiatowe:
 - Komprachcice – Jaczowice (nr 1717 O),
 - Dąbrowa – Wawelno (nr 1720 O)
 - Chmielowice – Prószków (nr1754 O),
 - Osiny – Dziekaństwo (nr 1755 O)
 - Chróstcina – Polska Nowa Wieś (nr 1756 O),
 - Opole – Komprachcice (nr 1763 O),
 - Chmielowice – Opole (nr 1766 O)
- drogi gminne: Komprachcice – Chróstcina
Komprachcice – Dziekaństwo
Komprachcice – Domecko – Ochocze
- linie kolejowe: magistralna - Bytom – Wrocław (nr 132)
drugorzędna - Opole – Nysa (nr 287)
- wodociąg grupowy 'Prószków',
- system kanalizacji sanitarnej,
- linie wysokich napięć:
 - dwutorowa linia energetyczna 110kV relacji Groszowice – Hermanowice, przewidziana do modernizacji,
 - dwutorowa linia energetyczna 400 kV relacji Dobrzeń - Wielopole,
 - jednotorowa linia energetyczna 220 kV relacji Groszowice – Ząbkowice Śl., docelowo przewidziana do modernizacji do 400 kV;
- wysypisko komunalne: realizowane wspólnie z gminą Prószków;
- gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:
 - Zdieszowice – Wrocław DN 350 PN 4,0 MPa,
 - odgałęzienie od gazociągu w kierunku SRP Opole Zachód DN 150 PN 4,0 MPa,
 - odgałęzienie od gazociągu w kierunku SRP Tułowice DN 350/200 PN 4,0 MPa (przewidziana modernizacja gazociągu na długości ok. 770m),
 - Zdieszowice – Wrocław DN 350 PN 4,0MPa - nieczynny gazociąg;
- obszar chronionego krajobrazu Bory Niemodlińskie, w zasięgu którego znajduje się południowo – zachodni obszar gminy,
- obszar głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 335 (Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie) i GZWP 337 (Dolina Kopalna Lasy Niemodlińskie), GZWP 333 (Opole – Zawadzkie).

4.2 Stan zagospodarowania obszaru gminy (związki przestrzenne i funkcjonalne wewnętrzne)

a) struktura przestrzenna

Strukturę przestrzenną gminy kształtują: tereny zabudowane, tereny rolne i tereny leśne w następujących proporcjach.

Gmina Komprachcice – użytkowanie terenów

	powierzchnia ogólna	w tym							
		użytki rolne					lasy	Tereny zabudowane, zurbanizowane oraz pozostałe	nieużytki
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska			
w ha	5587	3580	2910	17	630	23	1083	898	26
%	100%	64	52,1	0,3	11,3	0,4	19,4	16,1	0,5

według US w Opolu

Tereny leśne stanowią zwarty kompleks w południowo – zachodniej części gminy. Obszary zabudowane tworzy 9 sołectw, które nie stanowią zwartych i czytelnych struktur przestrzennych. Występują negatywne zjawiska, takie jak rozpełzanie zabudowy, zatarcia granic miejscowości i łączenia się ich wzdłuż linii dróg o charakterze tranzytowym.

Efektom tych zjawisk jest m.in.:

- degradacja krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- pogłębianie chaosu w zagospodarowaniu przestrzennym,
- powstawanie zabudowy o niskim standardzie i niewłaściwej strukturze przestrzennej - pod względem dostępności komunikacyjnej, dostępności do usług, warunków zdrowotnych i sanitarnych związanych z negatywnym oddziaływaniem tranzytowych tras komunikacyjnych.

Efektom nieracjonalnego kształtowania struktur osadniczych jest obniżanie jakości życia i nieuzasadniony wzrost kosztów społecznych.

b) Struktura funkcjonalna

Struktura funkcjonalna gminy jest prawidłowa. Ośrodek obsługi lokalnej z wykształconym centrum usługowym skupiającym obiekty usług publicznych (Urząd Gminy, ośrodek zdrowia, dom kultury, posterunek policji, bank lub reprezentacyjne obiekty handlowe i gastronomiczne) usytuowany jest centralnie na obszarze gminy i posiada dogodne połączenie ze wszystkimi jednostkami osadniczymi.

Zastrzeżenia budzi wewnętrzna struktura funkcjonalna jednostek osadniczych. Najistotniejsze wady tych struktur to: mieszanie kolidujących ze sobą funkcji, (co wywołuje konflikty między użytkownikami przestrzeni i dysonanse w sposobach i formach zagospodarowania) oraz niedogodne powiązania z usługami podstawowymi.

Wnioski do polityki przestrzennej – realizowanej na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- należy uczytelniać granice terenów zabudowy i terenów o dominacji krajobrazu naturalnego, przeznaczając pod zabudowę tereny o powierzchni odpowiadającej faktycznemu zapotrzebowaniu,
- należy uczytelniać granice stref zabudowy o różnej funkcji i różnych zasadach zagospodarowania w obszarach osadniczych oraz przekształcać istniejące struktury w kierunku właściwego rozmieszczania (koncentrowania, przemieszczania bądź izolowania) zabudowy o różnej funkcji, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni publicznych.

5. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

- 1) Na obszarze gminy Komprachcice nie występują zadania rządowe służące realizacji celu publicznego o znaczeniu krajowym, o których mowa w art. 48 ust. 1 Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.
- 2) Na obszarze gminy występują następujące uwarunkowania przestrzenne i kierunki zagospodarowania w wymiarze ponadlokalnym, określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego:
 - a) W zakresie komunikacji:
 - przebieg autostrady A4 (Zgorzelec – Korczowa);
 - przebieg drogi wojewódzkiej nr 435 (Opole – Prądy) – przewidzianej do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
 - przebieg drogi wojewódzkiej nr 429 (Wawelno – droga nr 45) – przewidzianej do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
 - przebieg magistralnej linii kolejowej nr132 relacji Bytom – Wrocław;
 - modernizacja drugorzędnej linii kolejowej nr 287 relacji Opole – Nysa.
 - b) W zakresie komunikacji lotniczej:
 - lokalizacja lotniska cywilnego w Polskiej Nowej Wsi (zadanie nieaktualne z uwagi na zmiany własnościowe w sąsiedztwie lotniska).
 - c) W zakresie infrastruktury technicznej
 - przebieg dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 400 kV relacji Dobrzeń – Wielopole;
 - przebieg jednotorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 220 kV relacji Groszowice – Ząbkowice Śląskie, docelowo przewidzianej do modernizacji do 400 kV,
 - przebieg dwutorowej linii energetycznej wysokiego napięcia 110 kV relacji Groszowice – Hermanowice przewidzianej do modernizacji,
 - projektowany odcinek linii energetycznej 400 kV stanowiący łącznik pomiędzy linią 400 kV relacji Groszowice – Ząbkowice (po przebudowie z 220kV na 400 kV) a linią 400 kV relacji Dobrzeń – Wielopole (zadanie niewynikające z Uchwały nr 409/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 17.04.2007r. w sprawie zgłoszenia wniosków do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice),
 - modernizacja gazociągu wysokiego ciśnienia stanowiącego odgałęzienie od gazociągu Zdzie-szowice – Wrocław w kierunku SRP Tułowice DN 350/200 PN 4,0 MPa, na długości ok. 770 m,

d) W zakresie ochrony i wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego:

- położenie południowo – zachodniej części gminy w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”,
- położenie w obszarze głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 335 (Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie) i GZWP 337 (Dolina Kopalna Lasy Niemodlińskie), GZWP 333 (Opole – Zawadzkie) wymagających wysokiej ochrony zasobów wodnych.

3) Do ponadlokalnych celów publicznych należy zaliczyć ponadto:

W zakresie komunikacji:

- realizację drogi powiatowej nr 1717O Komprachcice – Jaczowice, z dostosowaniem do parametrów drogi klasy Z (20 m);
- uwzględnienie przebiegu dróg powiatowych: nr 1720O, 1754O, 1755O, 1763O, z dostosowaniem do parametrów klasy „Z” (20m);
- uwzględnienie przebiegu dróg powiatowych: nr 1756O, 1766O, z dostosowaniem do parametrów klasy „L” (15m);
- uwzględnienie możliwości realizacji ścieżek rowerowych łączących gminę z miastem Opole i gminami ościennymi.

6. Identyfikacja konfliktów przestrzennych i zagrożeń

6.1 Konflikty zachodzące na styku środowisko przyrodnicze – środowisko antropogeniczne

Identyfikacja konfliktów	Możliwości rozwiązania lub złagodzenia konfliktu
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych w ciągach dolinnych ściekami z gospodarstw domowych, rolniczych, terenów nierolniczej działalności gospodarczej i instytucji	Znaczna poprawa może nastąpić po całkowitym zakończeniu realizacji systemu kanalizacji i wyeliminowaniu zrzutów bezpośrednich do wód i gruntów.
Kolizja istniejącej zabudowy wsi Komprachcice i Polska Nowa Wieś z ciągami ekologicznymi cieków wodnych.	Ograniczenie dalszej zabudowy obszarów dolinnych, w tym całkowite wykluczenie zwartych ciągów zabudowy prostopadłych do osi dolin.
Barierzy w przebiegu ciągów dolinnych w postaci poprzecznych nasypów drogowych i kolejowych.	Udrożnienie istniejących i budowa nowych przepustów.
Kolizja przebiegu autostrady A-4 z obszarem chronionego krajobrazu.	Konieczne maksymalne ograniczenie uciążliwości autostrady (przepusty dla zwierzyny, ogrodzenia zabezpieczające)
Kolizja przebiegu linii elektroenergetycznej w/n z obszarem chronionego krajobrazu	Likwidacja konfliktu praktycznie niemożliwa.
Niekontrolowane „dzikie” wysypiska śmieci.	Opracowanie i wdrożenie programu rekultywacji istnieje możliwość pozyskania środków z funduszu ochrony środowiska

6.2 Konflikty wynikające ze sprzeczności interesów

a) konflikty na styku interes prywatny – interes społeczny

Identyfikacja konfliktu	Możliwości rozwiązania lub złagodzenia konfliktu
Urządzenia infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, dla których nie ma możliwości wyeliminowania uciążliwego oddziaływania na środowisko: - komunalne wysypisko śmieci, - linie elektroenergetyczne 110, 220 i 400 kV, - autostrada	Utworzenie obszarów ograniczonego użytkowania
Naciski ze strony inwestorów i właścicieli gruntów rolnych na przeznaczenie gruntów rolnych na cele budowlane poza obszarami zurbanizowanymi.	Uwzględnienie w gospodarce przestrzennej interesu prywatnego w granicach określonych przepisami prawa oraz zabezpieczenie możliwości ekonomicznego rozwoju gminy, z zachowaniem priorytetu racjonalnej gospodarki gruntami zgodnie z zasadami ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju.

b) konflikty interesów poszczególnych użytkowników przestrzeni

Identyfikacja konfliktu	Możliwości rozwiązania lub złagodzenia konfliktu
Funkcjonowanie potencjalnie uciążliwych obiektów produkcyjnych (rzemieślniczych) oraz obiektów hodowlanych w granicach lub w pobliżu terenów intensywnej zabudowy mieszkaniowej.	Ograniczanie negatywnego oddziaływania obiektów uciążliwych poprzez obligowanie i egzekwowanie przestrzegania przepisów z zakresu ochrony środowiska. Rozwoju uciążliwej działalności gospodarczej w terenach do tego wyznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przeciwdziałanie powstawaniu nowych konfliktów poprzez tworzenie czytelnych struktur funkcjonalnych jednostek osadniczych i dopuszczania potencjalnie uciążliwej działalności w wydzielonych strefach.

7. Predyspozycje rozwoju (szanse, bariery, zagrożenia)

Gmina Komprachcice posiada korzystne warunki rozwoju:

Atuty gminy stwarzające szanse rozwoju to:

- położenie w sąsiedztwie ośrodka wojewódzkiego - miasta Opola,
- potencjał zasobów pracy,
- stan środowiska naturalnego,
- korzystny agroklimat,
- dostępne zasoby naturalne – złoża surowców ilastych i piasków schudzających oraz drewno.

Bariery ograniczające rozwój gminy to:

- niskie dochody budżetu gminy,
- braki w zakresie infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, w tym w szczególności wymagająca zakończenia realizacja kanalizacji sanitarnej, niedoinwestowania sieć elektroenergetyczna n/n,
- położenie gminy poza zasięgiem dróg o znaczeniu regionalnym,
- brak potencjału produkcyjnego.

8. Strategia rozwoju gminy jako części Aglomeracji Opolskiej i Wspólnoty Opolskiej

Ogólne założenia strategii rozwoju gminy Komprachcice zostały określone w ramach przedsięwzięcia pod nazwą Strategie Rozwoju Gmin Śląska Opolskiego realizowanym przez Związek Gmin Śląska Opolskiego przy pomocy Rządu Północnej Nadrenii – Westfalii i Fundacji im. Friedricha Eberta i Firmy ISA – Consult.

Efektom w/w przedsięwzięcia są sformułowane strategie rozwoju dla 12 subregionów i wsi międzygminnych, które utworzyły gminy uczestniczące.

Gmina Komprachcice, ze względu na położenie, weszła w skład subregionów Wspólnota Opolska (Opole i 5 gmin bezpośrednio sąsiadujących) oraz Aglomeracja Opolska (Opole i 10 gmin blisko położonych). Sformułowana dla Aglomeracji Opolskiej wizja dotyczy w zasadzie rozwoju miasta Opola. Podporządkowanie tej wizji cele główne i szczegółowe sformułowane są bardziej uniwersalnie i część z nich odnosi się do terenu gminy, w tym:

z grupy celów głównych:

- likwidacja zaniedbań infrastruktury komunalnej.
- rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej.
- rozwój budownictwa mieszkaniowego.
- ożywienie rynku pracy poprzez aktywizację inwestycji usługowych, infrastrukturalnych proekologicznych.
- tworzenie miejsc pracy w powiązaniu z obecną i przyszłą infrastrukturą gospodarczą.
- dbałość o środowisko naturalne.
- poprawa warunków życia mieszkańców i bezpieczeństwa publicznego.
- podniesienie atrakcyjności regionu

z grupy celów szczegółowych:

- Ludność i osadnictwo:
 - podniesienie poziomu atrakcyjności regionu,
 - promocja regionu,
 - rozszerzenie wymiany partnerskiej regionów.
- Środowisko i zasoby naturalne:
 - zakończenie budowy sieci kanalizacji i systemu oczyszczania ścieków,
 - stworzenie efektywnego i ciągłego systemu kontroli stanu zanieczyszczenia środowiska,
 - likwidacja niskiej emisji (jako rozwiązanie dla Aglomeracji przyjęto ciepło z elektrowni, w przypadku gminy bardziej realne wydaje się rozwiązanie poprzez gazyfikację¹),
 - segregacja i zagospodarowanie odpadów,
 - zagospodarowanie wyrobisk jako terenów sportowo – rekreacyjnych,
 - wykorzystanie posiadanych gleb do rozwoju ogrodnictwa,
 - zasoby naturalne podstawą rozwoju gospodarczego i turystycznego, lasy, surowce naturalne.
- Rynek pracy i gospodarka:
 - rozwój budownictwa mieszkaniowego przez przygotowanie i udostępnianie terenów pod budownictwo po niespekulacyjnych cenach,
 - wspomaganie rozwoju drobnej przedsiębiorczości,
 - rozwój usług,
 - opracowanie lokalnego systemu preferencji inwestycyjnych,
 - tworzenie preferencyjnych kierunków (dziedzin) rozwoju gospodarczego i lokalizacji dla różnorodnych inicjatyw gospodarczych
- Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości:
 - poprawa jakości dróg i chodników,
 - likwidacja zaniedbań infrastruktury komunalnej,
 - przygotowanie terenów pod inwestycje,
 - dopasowanie rozwiązań technicznych do potrzeb niepełnosprawnych.
- Infrastruktura społeczna
 - rozbudowa kompetentnej opieki leczniczej,
 - uaktywnianie dzieci i młodzieży w zakresie uprawiania sportów masowych,
 - podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego,
 - rozbudowa bazy turystycznej i hotelowej.

¹ Uwaga własna autora *Studium (BIPROK)*

Wizja rozwoju Wspólnoty Opolskiej została sformułowana w sposób następujący:

Wspólnota Opolska obszarem czystym ekologicznie, dostępnym komunikacyjnie z równomiernie rozłożonym zapleczem mieszkaniowym, usługowo – handlowym i rekreacyjnym.

Spośród celów rozwojowych Wspólnoty Opolskiej, jako cele rozwoju gminy (z pominięciem celów wyszczególnionych w odniesieniu do Aglomeracji Opolskiej) należy przyjąć:

Z grupy celów głównych:

- edukacja ekologiczna,
- tworzenie warunków do pozyskiwania alternatywnych źródeł energii,
- równomierne rozłożenie zaplecza usługowo – handlowego w subregionie Wspólnoty.

Z grupy celów szczegółowych

- Środowisko i zasoby naturalne:
 - budowa ciągów pieszych i rowerowych przy ruchliwych trasach,
 - promocja proekologicznych rozwiązań w rolnictwie, ogrodnictwie, gospodarce odpadami, ściekami, itd.
 - eliminację zanieczyszczeń powietrza, gleby i wody.
- Gospodarka i rynek pracy:
 - rozwój zakładów przemysłu rolno – spożywczego,
 - tworzenie warunków do przyciągania inwestorów krajowych i zagranicznych.
- Infrastruktura techniczna i rynek nieruchomości:
 - poprawa stanu melioracji,
 - właściwe zagospodarowanie gruntów nieużytkowanych,
 - zagospodarowanie niewykorzystanych zakładów produkcyjnych,
 - poprawa ładu i estetyki obiektów, budynków mieszkalnych i posesji.
- Infrastruktura społeczna:
 - rozbudowa zaplecza sportowego szkół,
 - tworzenie warunków i szerokiej oferty spędzania wolnego czasu,
 - zwiększenie troski o zabytki,
 - organizacja i porządkowanie terenów parkowych (park w Domecku).
- Ludność i osadnictwo:
 - tworzenie warunków rozwoju osadnictwa wokół Opolą.

9. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na obszarze gminy Komprachcice występują tereny zamknięte w rozumieniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne:

1) Zgodnie z Załącznikiem do Decyzji nr 62 Ministra Infrastruktury z dnia 26 września 2005r. w sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe, jako tereny zamknięte:

- Chmielowice – k.m. 1 działka nr 257/102,
- Chmielowice – k.m. 2 działka nr 170/34,
- Chmielowice – k.m. 2 działka nr 271/20,
- Chmielowice – k.m. 2 działka nr 278/102,
- Chmielowice – k.m. 4 działka nr 180,
- Dziekaństwo – k.m. 2 działka nr 11,
- Komprachcice – k.m. 4 działka nr 794,
- Komprachcice – k.m. 6 działka nr 1086/1,
- Komprachcice – k.m. 7 działka nr 1223,
- Komprachcice – k.m. 10 działka nr 1639,
- Ochodze – k.m. 7 działka nr 746,

- Osiny – k.m. 3 działka nr 863/180,
- Osiny – k.m. 3 działka nr 866/190,
- Polska Nowa Wieś – k.m. 10 działka nr 1349,
- Polska Nowa Wieś – k.m. 11 działka nr 1393,
- Żerkowie – k.m. 1 działka nr 10,
- Żerkowie – k.m. 1 działka nr 16

2) Zgodnie z Decyzją Ministra Obrony Narodowej nr 0-11/MON z dnia 28 grudnia 2000r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie Obrony Narodowej”:

- Polska Nowa Wieś – k.m. 11 działka nr 1392/10,
- Komprachcice – k.m. 8 działka nr 1345/1.

10. Inne zagadnienia wynikające z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze gminy nie występują poniższe zagadnienia związane z występowaniem:

- obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych,
- terenów górniczych wyznaczonymi na podstawie przepisów odrębnych.

Rozdział II

**KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY**

1. Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego gminy

1.1 Cele rozwoju społeczno – gospodarczego gminy

Uwzględniając przyjętą strategię rozwoju Aglomeracji Opolskiej i Wspólnoty Opolskiej oraz wnioski wynikające z analizy uwarunkowań rozwoju ustala się następujące cele rozwoju gminy:

MISJA (GŁÓWNY CEL ROZWOJU)

Ukształtowanie gminy Komprachcice jako atrakcyjnego i przyjaznego miejsca zamieszkania otwartego dla osób z zewnątrz.

Cel nadrzędny strategii:

Harmonijny rozwój społeczno – gospodarczy gminy wykorzystujący miejscowe zasoby i walory oraz położenie w sąsiedztwie ośrodka wojewódzkiego – Opola.

Cele strategiczne:

- poprawa jakości życia mieszkańców,
- harmonijny rozwój funkcji podstawowych i uzupełniających gminy przy zachowaniu wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i kulturowego przyjmując jako funkcje:
Podstawowe – mieszkalnictwo, rolnictwo, rekreacja weekendowa
Uzupełniające – produkcja i usługi na potrzeby rynku lokalnego (rozwijane w celu równoważenia rynku pracy).

Cele szczegółowe² (według poszczególnych grup zagadnień wyodrębnionych w strategii rozwoju Aglomeracji Opolskiej i Wspólnoty Opolskiej):

Środowisko i zasoby naturalne

- poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz stanu sanitarnego środowiska,
- ochrona wartości przyrodniczych oraz zasobów naturalnych,
- poprawa stanu środowiska kulturowego oraz ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych,

Gospodarka, rynek pracy

- rozwój produkcji rolnej,
- aktywizacja gospodarcza gminy,

Ludność i osadnictwo

- harmonijny i racjonalny rozwój budownictwa mieszkaniowego,
- poprawa ładu przestrzennego jednostek osadniczych,

Infrastruktura społeczna

- poprawa jakości usług publicznych, komunalnych i komercyjnych,
- integracja społeczności lokalnej,
- otwarcie gminy dla osób niepełnosprawnych,

Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

- usprawnienie:
 - sieci drogowej z uwzględnieniem dróg rowerowych,
 - sieci wodociągowej,
 - sieci elektroenergetycznej n/n,
- realizacja:
 - systemu kanalizacji sanitarnej,
 - programu gazyfikacji gminy,
- uzbrojenie obszarów zurbanizowanych.

² Z uwagi na temat opracowania cele szczegółowe ograniczono do celów mających związek z zagospodarowaniem przestrzennym,

2. Polityka przestrzenna gminy

2.1 Cele, kierunki działań i przedsięwzięcia

Za cele polityki przestrzennej przyjmuje się cele rozwoju społeczno – gospodarczego, mające związek z zagospodarowaniem przestrzennym (sformułowane w grupie celów szczegółowych). Dla realizacji celów polityki przestrzennej ustala się następujące kierunki działań i zadania, według poszczególnych grup zagadnień:

Cele	Cele pośrednie, kierunki działań i zadania
ŚRODOWISKO I ZASOBY NATURALNE	
Poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz stanu sanitarnego środowiska	<p>Poprawa stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, stanu powierzchni ziemi i powietrza atmosferycznego oraz warunków sanitarnych środowiska</p> <ul style="list-style-type: none">- Zakończenie realizacji kompleksowego systemu kanalizacji sanitarnej uwzględniającego objęcie grupowym systemem oczyszczania ścieków obszarów zurbanizowanych oraz zespołów zabudowy mieszkaniowo – zagrodowej zlokalizowanych w obszarze otwartym. Do czasu zakończenia realizacji systemu kanalizacji, prowadzenie systemowego odbioru ścieków i wywozu do oczyszczalni ścieków oraz na wyznaczone pola filtracyjne spełniające wymogi formalno - prawne;- Prawidłowy system odbioru odpadów komunalnych uwzględniający segregację i zagospodarowanie odpadów;- Opracowanie i wdrożenie programu rekultywacji wyrobisk poeksploatacyjnych uwzględniającego w pierwszej kolejności rekultywację miejsc niekontrolowanego składowania odpadów. Należy przyjąć, w miarę możliwości, kierunek rekultywacji zgodnie z pierwotnym użytkowaniem terenu lub poprzez rozwój systemu zieleni śródpolnej i zbiorników wodnych. Największe obszary zdegradowane w Osinach i Chmielowcach należy rekultywować w kierunku leśno – wodnym z uwzględnieniem funkcji rekreacyjnej;- Propagowanie, a dla nowych obiektów budowlanych - wprowadzenie obowiązku, poprzez instrumenty realizacji polityki przestrzennej³, stosowania w celach grzewczych paliw niskoemisyjnych; docelowo – gazyfikacja obszarów zurbanizowanych;- Kontrola przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą, w szczególności w zakresie posiadania wymaganych decyzji określających warunki korzystania ze środowiska i przestrzegania tych warunków (dot. m.in. pozwoleń wodno – prawnych na rolnicze wykorzystanie ścieków hodowlanych i użytkowanie zbiorników wodnych) oraz w zakresie przestrzegania norm dotyczących emisji hałasu i realizacji przepisów regulujących gospodarkę odpadami;- wystąpienie do właściwych organów administracji państwowej i samorządowej o ustanowienie obszarów ograniczonego użytkowania dla gminnego wysypiska śmieci, linii elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV i 400kV, gazociągów wysokiego ciśnienia oraz autostrady.

³ Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego,

Ochrona wartości przyrodniczych oraz zasobów naturalnych	Ochrona wartościowych zespołów przyrodniczych
	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrona lasów, niskiej i wysokiej zieleni łąkowej oraz torfowisk w dolinach i źródłiskach Prószkówki, Ochodzanki, Bródka i ich dopływów, fragmentu krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią, ciągów zieleni przydrożnej – starodrzewu we wsiach Chmielowice, Żerkowice, Domecko, Komprachcice i Ochodze, parku w Domecku i Chmielowicach, starodrzewu na cmentarzu w Wawelnie i zieleni w obszarach zurbanizowanych; -Systematyczny monitoring systemów obszarów chronionych oraz w uzasadnionych przypadkach, wprowadzenie dodatkowych form ochrony (np. ustanowienie użytków ekologicznych, ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, pomników przyrody); - Udrożnienie lub wybudowanie nowych przepustów w nasypach drogowych i kolejowych przegradzających poprzeczne doliny cieków; - Podporządkowanie względem krajobrazowym zabudowy dopuszczalnej w strefach niezurbanizowanych o dominacji krajobrazu naturalnego; - Niedopuszczenie do eksploatacji złoża węgla brunatnego w Polskiej Nowej Wsi.
	Ochrona zasobów naturalnych
	<ul style="list-style-type: none"> - Zakaz zmiany sposobu użytkowania terenów udokumentowanych złóż surowców ilastych i piasków schudzających ceramiki budowlanej Komprachcice w Chmielowicach oraz węgla brunatnego w Polskiej Nowej Wsi, do czasu wyeksploatowania kopalin lub anulowania złoża; - Ochrona wartościowych kompleksów glebowych przez wydzielenie ich w strukturze przestrzennej gminy i odpowiednie użytkowanie, w tym wyłączenie z zabudowy; - Ochrona istniejących ujęć wód podziemnych dla potrzeb obrony cywilnej oraz sytuacji awaryjnych.
Poprawa stanu środowiska kulturowego oraz ochrona wartości kulturowych i krajobrazowych	Ochrona wartości krajobrazowych
	<ul style="list-style-type: none"> - Uwzględnienie w kształtowaniu zabudowy zlokalizowanej w krajobrazie otwartym, kontekstu krajobrazowego; - Ochrona widoku krawędzi morfologicznej pradoliny Odry oraz widoku wsi Wawelno od strony północno – wschodniej.
	Ochrona wartościowych obszarów kulturowych
	<ul style="list-style-type: none"> - Ochrona fragmentów zabudowy wsi Komprachcice, Polska Nowa Wieś, Wawelno, Domecko, Ochodze, Dziekaństwo i Osiny, obejmujących układy ukształtowane na przełomie XIX i XX wieku, naruszone w stopniu uzasadniającym ich ochronę w zakresie zasadniczych elementów rozplanowania oraz formy i skali zabudowy; - Ochrona parków w Domecku i Chmielowicach oraz cmentarzy w Chmielowicach, Domecku, Komprachcicach, Dziekaństwie, Ochodzach, Żerkowicach, Osinach, Polskiej Nowej Wsi i Wawelnie przepisami prawa miejscowego; - Przeprowadzenie rewaloryzacji z przystosowaniem do celów wypoczynkowych parku w Domecku, zdegradowanego niekontrolowanym wzrostem samosiewów, zaśmiecaniem, niedrożnością cieków i zabudowę szklarniową (obecnie w ruinie).
Ochrona obiektów zabytkowych	
<ul style="list-style-type: none"> - Ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków, - Sporządzenie gminnego programu ochrony nad zabytkami. 	

GOSPODARKA, RYNEK PRACY	
Rozwój produkcji rolnej	Poprawa stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja systemów melioracyjnych, w pierwszej kolejności w Chmielowicach i Polskiej Nowej Wsi; - Modernizacja dróg rolniczych na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej; - Komasaacja rozdrobnionych gruntów gospodarstw rolnych.
	Działania wspomagające rozwój produkcji rolnej
	<ul style="list-style-type: none"> - Wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy rejonów lokalizacji obiektów produkcji rolnej oraz obsługi rolnictwa; - Podjęcie aktywnych działań na rzecz zagospodarowania nieużytkowanych obiektów hodowlanych w Domecku; - Propagowanie upraw sadowniczych.
Aktywizacja gospodarcza gminy	Rozwój funkcji rekreacyjnej
	<ul style="list-style-type: none"> - Wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy wskazanych i możliwych terenów rekreacji; - Tworzenie warunków dla rozwoju inwestycji rekreacyjnych przez przygotowania gruntów (tworzenie zasobów gruntów komunalnych, opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zbrojenie terenów).
	Tworzenie warunków dla rozwoju produkcji i usług
	<ul style="list-style-type: none"> - Uwzględnienie w strukturze przestrzennej gminy terenów rozwoju funkcji produkcyjno – usługowej; - Tworzenie warunków dla rozwoju nowych zakładów przez przygotowanie gruntów (w sposób, jak wyżej); - Stosowanie preferencji dla rozwoju małych i średnich zakładów wykorzystujących lokalne surowce; - Wydzielenie w granicach obszarów osadniczych terenów pod rozwój drobnej przedsiębiorczości.
LUDNOŚĆ I OSADNICTWO	
Poprawa ładu przestrzennego jednostek osadniczych	<ul style="list-style-type: none"> - Usprawnienie funkcjonowania terenów zabudowanych przez rozmieszczenie zabudowy o różnej funkcji w sposób czytelny i wygodny, eliminujący konflikty między użytkownikami przestrzeni o różnym stopniu sąsiedztwa i dysonanse w sposobach i formach zagospodarowania terenu; - Rozgraniczenie obszarów zabudowanych, urządzonych i uzbrojonych oraz obszarów otwartych o naturalnym pokryciu; - Ograniczenie rozwoju zakładów uciążliwych; - Poprawa dostępności komunikacyjnej.
Harmonijny i racjonalny rozwój budownictwa mieszkaniowego	<ul style="list-style-type: none"> - Wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej, kierując się: <ul style="list-style-type: none"> • racjonalizacją wykorzystania terenów zabudowanych oraz istniejących sieci drogowych i infrastruktury technicznej, • uwarunkowaniami przestrzennymi, funkcjonalnymi i krajobrazowymi; - Sukcesywne przygotowywanie gruntów pod zabudowę mieszkaniową na wydzielonych terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej przez: <ul style="list-style-type: none"> • sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, • uzbrajanie terenów, • promowanie terenów przygotowanych pod budownictwo komercyjne

INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	
Poprawa jakości usług publicznych, komunalnych i komercyjnych	Oświata
	- Modernizacja istniejących budynków szkolnych i przedszkolnych,
	Sport i rekreacja
	- Modernizacja istniejących obiektów i urządzeń sportowych oraz uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji terenów sportu i rekreacji.
	Pozostałe
	- Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy wydzielać w strukturze przestrzennej wsi Komprachcice i Chmielowice centra handlowo – usługowe jako rejony koncentracji usług publicznych, komunalnych i komercyjnych, obejmujących tereny istniejących i projektowanych usług ponadpodstawowych;
	- Utrzymanie obiektów sakralnych;
	- Uporządkowanie zagospodarowania centrum wsi Komprachcice;
	- Ewentualne urządzenie nowych cmentarzy w Komprachcicach, Polskiej Nowej Wsi i Dziekaństwie.
Integracja społeczności lokalnej	- Urządzenie w centrach wsi atrakcyjnych przestrzeni publicznych – placów z zielenią ozdobną, urządzeniami wypoczynkowo – rekreacyjnymi i placykami zabaw dla dzieci, ciągów pieszych.
Otwarcie gminy dla osób niepełnosprawnych	- Opracowanie i sukcesywne wdrażanie programu przystosowania przestrzeni osadniczej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie komunikacji i dostępności obiektów użyteczności publicznej
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA	
Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej poprzez usprawnienie istniejących systemów i realizację nowych	Komunikacja drogowa
	- Działania na rzecz poprawy stanu technicznego istniejących dróg z uwzględnieniem ścieżek rowerowych* i potrzeb komunikacji zbiorowej (zatoki dla autobusów) oraz budowy trwałych nawierzchni, w pierwszej kolejności na drodze Komprachcice – Szydłów (gmina Tułowice) i w dalszej kolejności: Polska Nowa Wieś - Chróścina, Chmielowice – Opole (Wójtowa Wieś);
	- Realizacja trwałych nawierzchni na drogach gminnych: Ochodze – Pucnik, Komprachcice – Dziekaństwo (dokończenie realizacji), Osiny – Komprachcice (ogrody działkowe) – Chróścina**, Chmielowice – cmentarz;
	- Realizacja projektowanej drogi gminnej klasy „L” – lokalnej, obsługującej „teren rozwoju obszarów zurbanizowanych” w Komprachcicach przeznaczony pod aktywność gospodarczą, stanowiącą obejście terenów zabudowanych wsi o połączenie z drogą wojewódzką nr 435 po zachodniej stronie wsi Wawelno.
	- Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać możliwość budowy i przebudowy dróg wojewódzkich i powiatowych w celu dostosowania ich do normatywnych parametrów techn., budowy ciągów pieszo –rowerowych, ekranów akustycznych i innych elementów poprawiających jakość infrastruktury drogowej. W rejonie skrzyżowań z innymi drogami publicznymi należy zabezpieczać tereny dla potrzeb ich przebudowy. Należy minimalizować ilość włączeń dopuszczonych jedynie w uzgodnieniu z właściwym zarządcą drogi. Realizacja sieci w pasie drogowym również wymaga uzyskania zezwolenia zarządcy drogi. Klasy techniczne i parametry dróg należy przyjmować zgodnie z ustaleniami zawartymi w ROZDZIALE I, pkt 2.5.6 b).

	<ul style="list-style-type: none"> - W przypadku braku możliwości uzyskania normatywnej szerokości w liniach rozgraniczających terenu pod drogi, ze względu na istniejące zainwestowanie, dopuszcza się miejscowe zawężenie terenu w liniach rozgraniczających wyznaczanych na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. - Za zgodne ze Studium uznaje się wyznaczanie na etapie sporządzania mpzp komunikacji wewnętrznej i dojazdowej w obrębie gruntów rolnych oraz w projektowanych terenach inwestycyjnych w ramach realizacji lokalnych układów drogowych.
	<p>Komunikacja kolejowa</p> <p>Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi należy stosować zapisy dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prawidłowego sytuowania budynków oraz urządzeń przekaźnikowych w odległościach wynikających z przepisów odrębnych, - prawidłowej realizacji sieci infrastruktury technicznej oraz skrzyżowań z linią kolejową, - lokalizacji określonych funkcji terenu w obszarach sąsiadujących z terenami kolejowymi, - stosowania właściwych rozwiązań technologicznych niezagrożających funkcjonowaniu terenów kolejowych, - prawidłowego kształtowania terenów zielonych.
	<p>Infrastruktura techniczna</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zakończenie realizacji pełnego systemu kanalizacji sanitarnej obejmującego obszary zurbanizowane; - Sukcesywny rozwój sieci wodociągowej w miarę aktywizacji nowych terenów zurbanizowanych; - Realizacja programu gazyfikacji gminy uwzględniającego zaopatrzenie w gaz do celów bytowych i grzewczych obszarów zurbanizowanych; - Opracowanie projektu założeń do planu zaopatrzenia w energię elektryczną i w razie potrzeby opracowanie projektu planu zaopatrzenia w energię elektryczną; aktywne działania na rzecz realizacji inwestycji według w/w opracowań; - W terenach inwestycyjnych, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy uwzględnić lokalizację stacji transformatorowych wraz z drogami dojazdowymi oraz lokalizację napowietrznych i kablowych linii elektroenergetycznych, których typ uzależniony będzie od uwarunkowań terenowych; - Za zgodne ze Studium uznaje się lokalizację obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na całym obszarze gminy z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych. - Działania na rzecz rozwoju telekomunikacji.
Uzbrojenie obszarów zurbanizowanych	<ul style="list-style-type: none"> - wyposażenie wszystkich ulic na terenach istniejącej zabudowy w : <ul style="list-style-type: none"> ▪ kanalizację sanitarną z możliwością przyłączy, ▪ sieć wodociągową z możliwością przyłączy, ▪ kablową sieć elektroenergetyczną n/n oraz sieć telekomunikacyjną z możliwością przyłączy, ▪ kanalizację deszczową, ▪ oświetlenie, ▪ utwardzone nawierzchnie, w tym <ul style="list-style-type: none"> - jezdnie i chodniki, - ścieżki rowerowe, - pętle i place manewrowe, - ciągi pieszo jezdne, - poszerzenie do szerokości min. 5m węższych ciągów komunikacyjnych obsługujących tereny zabudowy, w przypadku ciągów nieprzejezdnych, zakończenie pętli o promieniu min. 10m lub placem manewrowym o wymiarach 20 m x 20 m, - sukcesywna realizacja nowych ulic z wyposażeniem j.w. na terenach rozwoju zabudowy, w miarę zapotrzebowania na nowe tereny budowlane.

*ścieżki rowerowe należy uwzględnić na odcinkach łączących miejscowości na obszarze gminy, ścieżki można przedłużyć do granicy gminy, w porozumieniu z gminą sąsiadującą,

**odcinek Komprachcice (ogrody działkowe) – Chróścina należy budować w porozumieniu z gminą Dąbrowa.

Uwaga: Przyjęte kierunki polityki przestrzennej należy uwzględnić na wszystkich etapach realizacji polityki przestrzennej (w tym przy formułowaniu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenów).

2.2 Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy

Kierunki zagospodarowania przestrzennego to określenie długofalowego procesu zmian struktury przestrzennej (wizja ewolucji struktur przestrzennych). Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wyznaczają:

- bezpośrednio - uwarunkowania i cele rozwoju społeczno – gospodarczego gminy,
 - uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego przestrzeni,
- pośrednio - kierunki polityki przestrzennej państwa,
 - przepisy prawne regulujące strefę gospodarki przestrzennej.

Uwzględniając wyżej wymienione elementy, wyznacza się na obszarze gminy:

- obszary o odmiennym użytkowaniu – tworzące strukturę funkcjonalno – przestrzenną gminy,
- obszary objęte różnymi formami ochrony i ograniczeń użytkowania – tworzące system obszarów szczególnej ochrony środowiska.

Wyznaczone obszary nakładają się na siebie tworząc dwuwarstwową strukturę przestrzenną. Przy formułowaniu ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i warunków zabudowy i zagospodarowania terenu ustalenia dotyczące struktury przestrzennej należy stosować następująco:

- zagospodarowanie terenu powinno być zgodne z jego przeznaczeniem i zasadami zagospodarowania z uwzględnieniem zasad szczególnej ochrony środowiska,
- przebieg linii rozgraniczających jednostki strukturalne może być korygowany w dostosowaniu do stanu własności (władania) w stopniu nie naruszającym ustaleń polityki przestrzennej w zakresie ładu przestrzennego i ochrony zasobów środowiska.

2.2.1 Struktura przestrzenno – funkcjonalna gminy

Kierując się w szczególności uwarunkowaniami ekofizjograficznymi, dotychczasowym sposobem i stanem zagospodarowania terenów, zapotrzebowaniem na nowe tereny budowlane i rekreacyjne wynikającym z przyjętych celów rozwoju społeczno – gospodarczego gminy oraz względami ładu przestrzennego w aspekcie estetycznym, funkcjonalnym i ekonomicznym, wyznacza się na obszarze gminy strefy funkcjonalne z uwzględnieniem podobieństwa w sposobie użytkowania, zabudowy i wyposażenia terenu. Strefy obejmują tereny istniejącego zagospodarowania (zainwestowania) oraz tereny rozwoju funkcji zgodnie z przyjętą polityką przestrzenną. Dodatkowo w strefach wydziela się tereny uznane za istotne ze względu na ich znaczenie przestrzenne lub społeczne.

Dla poszczególnych stref i wydzielonych terenów ustala się przeznaczenie podstawowe oraz ogólne zasady zagospodarowania i zabudowy:

I.OBSZARY OTWARTE

I.1 STREFA LEŚNA	
Podstawowe przeznaczenie terenu	Lasy ochronne o funkcji wodochronnej i chroniącej środowisko przyrodnicze wokół miasta
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny lasów i gruntów leśnych – obejmują fragment kompleksu leśnego Borów Niemodlińskich</p> <p>- Gospodarkę leśną, w zakresie użytkowania, hodowli i ochrony, <u>należy</u> prowadzić zgodnie z ustaleniami planów urządzenia lasów.</p> <p>- <u>Dopuszcza się</u> lokalizację:</p> <ul style="list-style-type: none"> • urzędzeń dla potrzeb turystyki i wypoczynku, • urzędzeń gospodarki leśnej, • urzędzeń infrastruktury komunikacyjnej i technicznej, ujętych w zadaniach polityki przestrzennej <p><u>pod warunkiem</u> podporządkowania dopuszczonych inwestycji wymogom ochrony środowiska przyrodniczego.</p> <hr/> <p>A a – Teren specjalny – wydzielony na cele obronności i bezpieczeństwa państwa</p> <hr/> <p>R – Tereny nieużytków i gruntów rolnych – objętych granicą rolno – leśną</p> <p>- Należy zalesiać grunty odpowiednio do warunków glebowych, gruntowo – wodnych i typów siedliskowych lasów sąsiadujących.</p>
I.2 STREFA ROLNA	
Podstawowe przeznaczenie terenu	Obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny głównie upraw polowych – obejmują grunty orne i użytki zielone oraz uprawy warzywnicze i sadownicze, ogrody działkowe, zalesienia i zadrzewienia śródpolne, zieleń łągową, zbiorniki wodne, rozproszoną zabudowę zagrodową, inną zabudowę rozproszoną związaną z rolnictwem oraz istniejącą rozproszoną zabudowę mieszkaniową.</p> <p>- <u>Należy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • użytkować grunty orne i użytki zielone odpowiednio do warunków glebowych, wodnych i klimatycznych, • rozwijać rolniczą produkcję specjalistyczną, w szczególności uprawy sadownicze i warzywne, w tym pod szkłem i namiotami foliowymi, • utrzymywać istniejące zbiorniki wodne i użytkować je zgodnie z warunkami ustanowionymi w pozwoleniach wodno – prawnych, • chronić i uzupełniać zalesienie i zadrzewienie śródpolne oraz zieleń łągową i zadrzewienia przydrożne, • nasadzać zadrzewienia śródpolne zapobiegające erozji gleb, • rekultywować wyrobiska poeksploatacyjne i dzikie wysypiska śmieci, w sposób określony w zasadach polityki przestrzennej, • modernizować i utrzymywać w należytym stanie urządzenia melioracyjne, • poprawiać jakość dróg rolniczych, • użytkować istniejące obiekty i urządzenia w sposób zgodny z przepisami o ochronie środowiska, • obsadzać granice terenów istniejącej zabudowy zielenią wysoką z preferencją rodzimych gatunków, a w przypadku siedlisk – drzew owocowych

<p>ogólne zasady zagospodarowania</p>	<p>- <u>Dopuszcza się</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizację siedlisk związanych z prowadzeniem gospodarstw rolnych, których wielkość wynosi co najmniej 15 ha, • lokalizację innych obiektów i urządzeń związanych z produkcją rolną, w tym produkcji roślinnej i zwierzęcej, obsługi rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego, • realizację urządzeń melioracyjnych, ujęć i zbiorników wodnych dla potrzeb rolnictwa, • urządzenie ogrodów działkowych, • lokalizację sieci, obiektów, urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz cmentarzy, ujętych w zasadach polityki przestrzennej, • eksploatację udokumentowanego złoża surowców ilastych, zgodnie z warunkami określonymi w koncesji, • modernizację, przebudowę i wymianę istniejących obiektów oraz zmiany użytkowania z wykluczeniem zmian na działalność powodującą szkodliwe uciążliwości dla środowiska, • lokalizację nowych domów jednorodzinnych i siedlisk w uzupełnieniu istniejącej zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej, t.j. w lukach pomiędzy istniejącą zabudową – odległą od siebie nie więcej niż 70m oraz przy drogach – naprzeciw istniejącej zabudowy i naprzeciw luk, pomiędzy istniejącą zabudową, • lokalizację obiektów i urządzeń produkcyjnych o ograniczonej uciążliwości, składowych lub usługowych nie związanych z produkcją rolną, na terenach V i VI klasy bonitacyjnej, położonych w bezpośrednim zasięgu dróg publicznych i sieci infrastruktury technicznej – jeśli Rada Gminy uzna inwestycję za korzystną z punktu widzenia rozwoju gospodarczego gminy, • lokalizację urządzeń rekreacji i wypoczynku z towarzyszącymi usługami nieuciążliwymi dla środowiska w dolinach cieków wodnych, <p>pod warunkiem podporządkowania dopuszczonych działań wymogom ochrony środowiska i krajobrazu.</p>
	<p>IS – <u>Tereny zamknięte</u> – wydzielone na cele obronności i bezpieczeństwa państwa.</p>
	<p>A c – <u>Teren lotniska.</u></p>
	<p>R – <u>Tereny możliwych przekształceń</u> – obejmują nieużytki i grunty rolne najniższych klas bonitacyjnych, o małej przydatności dla produkcji rolnej.</p> <p>- <u>Należy</u> stosować ogólne zasady zagospodarowania jak na obszarach rolniczej przestrzeni produkcyjnej z wyłączeniem lokalizacji inwestycji kolidujących z możliwym przekształceniem terenu.</p>
	<p>R a – <u>Tereny rozwoju funkcji rekreacyjnej</u> – obejmują głównie zbiorniki wodne w wyrobiskach poeksploatacyjnych i nieużytki, w dużej części zadrzewione i zakrzewione.</p> <p>- <u>Możliwe</u> zagospodarowanie i zainwestowanie terenów dla celów wypoczynku, sportu i rekreacji weekendowej, pod warunkiem podporządkowania w/w działań wymogom ochrony środowiska i krajobrazu.</p> <p>Na terenie położonym w rejonie nieczynnych glinianek na zachód od Chmielowic, z uwagi na występowanie stanowisk roślin chronionych (kotewka orzech wodny, centuria nadobna), przewiduje się rozwój funkcji rekreacyjnej związanej z wypoczynkiem weekendowym (ścieżki piesze i rowerowe, polany z obiektami małej architektury, itp.), przy czym ewentualną lokalizację obiektów i urządzeń związanych z rekreacją należy ograniczyć do terenu na którym znajdują się zabudowania byłego zakładu przemysłowego związanego z eksploatacją powierzchniową kruszywa. Wyklucza się wszelkie działania oraz sposób zagospodarowania terenu mogące mieć negatywny wpływ na zachowanie stanowisk roślin chronionych, w tym w szczególności prowadzące do niszczenia ich siedlisk, dokonywania zmian stosunków wodnych oraz prowadzenia hodowli ryb w sposób zagrażający roślinom.</p>

R b – Tereny rozwoju obszarów zurbanizowanych – obejmują głównie użytki rolne V i VI klasy bonitacyjnej (za wyjątkiem strefy w Chmielowicach pomiędzy ul. Cmentarną a linią energetyczną), położone w zasięgu dróg podstawowego układu komunikacyjnego gminy o korzystnych warunkach ekofizjograficznych dla rozwoju zabudowy. Aktywizacja obszaru w sąsiedztwie lotniska (PNW), wiąże się z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej poprzez projektowany odcinek drogi gminnej do drogi powiatowej (obecnie grunt leśny) oraz zachowaniem funkcji, rozplanowania oraz parametrów projektowanych budynków uwzględniających sąsiedztwo lotniska, w uzgodnieniu z właściwymi instytucjami. Aktywizacja obszarów w Wawelnie (1.W i 2.W) możliwa pod warunkiem wykluczenia działalności oddziałujących negatywnie na przyrodę obszaru chronionego krajobrazu a w szczególności na szatę roślinną - stan sanitarny drzewostanu oraz położone w sąsiedztwie stanowisko roślin chronionych. Ponadto wyklucza się likwidację zadrzewień śródpolnych oraz wprowadzanie zmian stosunków wodnych. Należy wprowadzać zieleń izolacyjną.

Możliwa lokalizacja:

- osiedli lub grup zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, mieszkaniowo – produkcyjnej,
- zespołów produkcyjnych, produkcyjno – usługowych, zgodnie z polityką przestrzenną,
- zespołów rekreacyjno – wypoczynkowych,

pod warunkiem:

- zorganizowanej działalności inwestycyjnej w zakresie co najmniej przygotowania projektu zagospodarowania terenu i wykonania uzbrojenia terenu,
- uznania przez Radę Gminy inwestycji za korzystną z punktu widzenia rozwoju gospodarczo – społecznego gminy,
- podporządkowanie inwestycji wymogom ochrony środowiska i krajobrazu.

Przy lokalizacji inwestycji należy uwzględnić:

- relacje nowego zespołu jako całości z otaczającym krajobrazem, sąsiadującymi terenami zabudowanymi, innymi nowymi zespołami oraz zabudową istniejącą,
- możliwość kontynuacji zabudowy terenu,
- niżej określone funkcje terenów:

Lokalizacja terenu	Funkcja
1. Chmielowice – Żerkowie (Ż-CH)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa, mieszkaniowo – produkcyjna nieuciążliwa
2. Chmielowice (CH)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa
3. Komprachcice – Osiny (K-OS)	mieszkaniowa, rekreacyjna, (możliwe łączenie funkcji)
4. Komprachcice (1.K)	mieszkaniowa, rekreacyjna, (możliwe łączenie funkcji)
5. Komprachcice (2.K)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa
6. Komprachcice (przy drodze do Domecka (3.K))	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa, mieszkaniowo – produkcyjna nieuciążliwa alternatywnie produkcyjna, produkcyjno – usługowa o ograniczonej uciążliwości
7. Komprachcice (4.K)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa
8. Komprachcice (5.K)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa
9, 10. Wawelno (1.W oraz 2.W)	produkcyjna, produkcyjno – usługowa, z wykluczeniem działalności oddziałujących negatywnie na przyrodę obszaru chronionego krajobrazu a w szczególności na szatę roślinną (stan sanitarny drzewostanu oraz położone w sąsiedztwie stanowisko roślin chronionych).
11. Wawelno (3.W)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa, mieszkaniowo – produkcyjna nieuciążliwa
12. Wawelno – Polska Nowa Wieś (W – PNW)	mieszkaniowa, mieszkaniowo – usługowa, mieszkaniowo – produkcyjna nieuciążliwa
13. Polska Nowa Wieś (lotnisko (PNW))	usługowa, usługowo – mieszkaniowa, rekreacyjna, (możliwe łączenie funkcji)
14. Komprachcice , Polska Nowa Wieś (wzdłuż linii kolejowej (K - PNW))	produkcyjno – usługowa
15, 16. Ochodze (1.O oraz 2.O)	mieszkaniowa, rekreacyjna, (możliwe łączenie funkcji)

	17. Żerkowice (Ż)	produkcyjna, produkcyjno – usługowa
	(przez funkcję mieszkaniową należy rozumieć zabudowę mieszkaniową z usługami podstawowymi)	
	<p>R c – Tereny możliwych zalesień – obejmujące głównie grunty rolne VI klasy bonitacyjnej, częściowo zalesione samosiewami</p> <p>Możliwe zalesienie gruntów odpowiednio do warunków glebowych, gruntowo – wodnych i typów siedliskowych lasów sąsiadujących (dla terenu we wsi Ochodze jest to możliwość alternatywna w stosunku do możliwości rozwoju zainwestowania).</p>	
	<p>Istniejąca zabudowa nieujawniona na rysunku studium, położona w granicach terenów rolniczych, w tym zrealizowana na podstawie wydanych decyzji o warunkach zabudowy, może podlegać modernizacji, przebudowie i rozbudowie, co należy uwzględnić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.</p>	

II.OBSZARY ZURBANIZOWANE

II. 1 STREFA MIESZKANIOWA

Podstawowe przeznaczenie terenu	Zabudowa mieszkaniowa ekstensywna – głównie jednorodzinna z usługami podstawowymi
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny istniejącej zabudowy – głównie mieszkaniowej jednorodzinnej</p> <p>- <u>Należy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejącej zabudowy (modernizację, przebudowę, wymianę) oraz uzupełnianie ciągów istniejącej zabudowy, zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu, <u>z uwzględnieniem</u> zasad kompozycji przestrzennej ustalonych przez zabudowę istniejącą, w tym zasad lokalizacji, linii zabudowy, wysokości i dominującej formy budynków, • uzupełniać o usługi podstawowe i zieleni ozdobną i wypoczynkową, • neutralizować formy dysharmonijne poprzez przebudowę lub maskowanie zielenią (ciągi drzew, żywopłoty, pnącza), • ograniczać działalność uciążliwą dla funkcji mieszkaniowej. <p>- <u>Dopuszcza się</u> działalność gospodarczą nie kolidującą z funkcją mieszkaniową.</p> <hr/> <p>Aa - Tereny usług oświaty i sportu – obejmujące tereny istniejących obiektów i urzędów</p> <p>- <u>Należy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejącego zainwestowania (modernizację, rozbudowę) oraz uzupełnianie o obiekty i urządzenia zgodnie z funkcją terenu. <p>- <u>Z uwzględnieniem</u> relacji przestrzenno – funkcjonalnych z zabudową sąsiadującą,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izolować zielenią od terenów zabudowy mieszkaniowej. <hr/> <p>R – Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej – obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych położone pomiędzy istniejącą zabudową lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy</p>

	<p>- <u>Należy</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtować zabudowę zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu z uwzględnieniem relacji przestrzennych z zabudową sąsiadującą, kontekstu krajobrazowego oraz wysokich walorów użytkowych i estetycznych wnętrz urbanistycznych (ulic, placów), realizować zabudowę po uprzednim wykonaniu ulic i uzbrojenia (co najmniej w wodę i energię elektryczną), uwzględniać lokalizację usług podstawowych oraz zieleni ozdobnej i wypoczynkowej, w zespołach zlokalizowanych we wsiach Chmielowice, Komprachcice, Ochodze przewidzieć tereny pod lokalizację przedszkoli, zgodnie z polityką przestrzenną. <p>- <u>Dopuszcza się</u> działalność gospodarczą nie kolidującą z funkcją mieszkaniową.</p>
	<p>Ra - Tereny rozwoju usług i sportu – obejmujące tereny niezabudowane położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów i urządzeń sportowych</p> <p><u>Należy</u> tereny zagospodarować w kierunku podnoszenia jakości usług sportu z <u>uwzględnieniem</u> relacji przestrzennych z zabudową sąsiadującą.</p>

II. 2. STREFA MIESZKANIOWA – MIESZANA

Podstawowe przeznaczenie terenu	Zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, usługowa i produkcyjna - nieuciążliwa
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny istniejącej zabudowy – głównie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i rzemieślniczej</p> <p>- <u>Należy</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejącej zabudowy (modernizację, przebudowę, wymianę) oraz uzupełnianie ciągów istniejącej zabudowy, zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu, <u>z uwzględnieniem</u> zasad kompozycji przestrzennej ustalonych przez zabudowę istniejącą, w tym zasad lokalizacji, linii zabudowy, wysokości i dominującej formy budynków, uzupełniać o usługi podstawowe oraz zieleń o charakterze ozdobnym i wypoczynkowym, neutralizować formy dysharmonijne poprzez przebudowę lub maskowanie zielenią (ciągi drzew, żywopłoty, pnącza), ograniczać działalność, której uciążliwość wykracza poza granice terenu, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny. <p>- <u>Dopuszcza się</u></p> <ul style="list-style-type: none"> hodowlę zwierząt gospodarskich w obiektach o obsadzie do 10 DJP, działalność związaną z obsługą transportową wielokrotną pojazdami ciężkimi – wyłącznie przy drogach podstawowego układu komunikacyjnego (drogi powiatowe i ważniejsze drogi gminne uwzględnione na rysunku Studium), wydzielanie działek budowlanych w drugiej linii zabudowy, wyłącznie dla posiadających własny dojazd, pod warunkiem dostosowania nowej zabudowy i elementów zagospodarowania terenu do istniejącego otoczenia (w szczególności w zakresie skali i formy budynków). <p>Aa - Tereny usług oświaty i sportu – obejmujące tereny istniejących obiektów i urządzeń</p> <p>- <u>Należy</u> stosować ogólne zasady zagospodarowania terenu, jak dla odpowiednich terenów w strefie mieszkaniowej.</p>

	<p>R – Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowo – usługowej, mieszkaniowo – produkcyjnej nieuciążliwej – obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy</p> <p>- <u>Należy</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> kształtować zabudowę z <u>uwzględnieniem</u> relacji przestrzennych z zabudową sąsiadującą oraz kontekstu krajobrazowego, podporządkowując gabaryty i formy zabudowy usługowej i produkcyjnej w zabudowie mieszkaniowej, uwzględniać lokalizację usług podstawowych oraz zieleni ozdobnej, realizować zabudowę po uprzednim wykonaniu ulic i uzbrojenia, (co najmniej w wodę i energię elektryczną). <p>- <u>Dopuszcza się</u> działalność związaną z wielokrotną obsługą transportową pojazdami ciężkimi wyłącznie przy drogach podstawowego układu komunikacyjnego (drogi powiatowe i ważniejsze drogi gminne uwzględnione na rysunku „Studium”).</p>
--	---

II. 3. STREFA KONCENTRACJI USŁUG PUBLICZNYCH

Podstawowe przeznaczenie terenu	Tereny głównie usług publicznych
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny istniejącego zainwestowania z przewagą obiektów usług publicznych, komunalnych i komercyjnych</p> <p>- <u>Należy</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejącej zabudowy (modernizację, przebudowę) oraz uzupełnianie zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu, z <u>uwzględnieniem</u> zasad kompozycji przestrzennej ustalonych przez wartościową zabudowę istniejącą, w tym zasad lokalizacji, linii zabudowy, wysokości i dominującej formy budynków; wymieniać zabudowę substandardową; podnosić atrakcyjność terenu poprzez wydzielanie przestrzeni publicznej (placów, ciągów pieszych) oraz wysoki poziom estetyczny elementów zagospodarowania tej przestrzeni – nawierzchni, małej architektury, znaków i reklam, zieleni (warunki dotyczące zagospodarowania przestrzeni publicznej powinny być określone szczegółowo w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego). <p>- <u>Dopuszcza się</u></p> <ul style="list-style-type: none"> funkcję mieszkaniową na wydzielonych działkach oraz łączenie funkcji usługowej i mieszkaniowej <p><u>pod warunkiem</u> zachowania dominacji funkcji usługowej i reprezentacyjnego charakteru strefy.</p> <p>R – Teren rozwoju usług publicznych – obejmuje teren użytków rolnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy usługowej.</p> <p>- <u>Należy</u> lokalizować obiekty użyteczności publicznej zgodnie z polityką przestrzenną, z uwzględnieniem powiązań funkcjonalno – przestrzennych z zabudową sąsiadującą, reprezentacyjnego charakteru strefy oraz kontekstu krajobrazowego.</p>

II. 4. STREFA PRODUKCYJNO - SKŁADOWA

Podstawowe przeznaczenie terenu	Tereny głównie produkcyjne i składowe
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – Tereny istniejącego zainwestowania, głównie produkcyjno – składowego</p> <p>- <u>Należy</u> zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejącej zabudowy (modernizację, przebudowę) oraz wymianę i uzupełnianie, zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu z <u>uwzględnieniem</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> relacji funkcjonalno – przestrzennych z zabudową sąsiadującą, wymogów ochrony środowiska i krajobrazu. <p>- <u>Dopuszcza się</u> zmianę funkcji na usługową lub łącznie funkcji produkcyjnej i usługowej.</p>

	<p>R – tereny rozwoju funkcji produkcyjno – składowej – obejmujące głównie tereny użytków rolnych głównie VI klasy bonitacyjnej i nieużytki położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych</p> <p>- <u>Należy</u> lokalizować zakłady produkcyjne i składowe lub zaplecza techniczne i zaplecza transportu o ograniczonej uciążliwości, zgodnie z polityką przestrzenną z uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relacji przestrzennych nowej zabudowy z zabudową sąsiadującą i krajobrazem, • w przypadku objęcia zabudową części terenu – możliwości kontynuacji zabudowy, • oddziaływania inwestycji na środowisko.
--	--

II. 4.1. STREFA PRODUKCYJNO – SKŁADOWA, DOCELOWO MIESZKANIOWO – USŁUGOWA

Podstawowe przeznaczenie terenu	Tereny głównie produkcyjne i składowe, docelowo mieszkaniowo - usługowe
Ogólne zasady zagospodarowania	<p><u>Tereny istniejącego zainwestowania, głównie produkcyjno – składowego docelowo tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowo - usługowej.</u></p> <p><u>Dopuszcza się:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zachowanie funkcji terenu poprzez utrzymanie istniejących zakładów produkcyjnych, z wykluczeniem lokalizacji nowych, • po zakończeniu działalności istniejących zakładów - wprowadzenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub nieuciążliwej działalności usługowej, <p><u>z uwzględnieniem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacji przestrzennych nowej zabudowy z zabudową sąsiadującą i krajobrazem, • oddziaływania inwestycji na środowisko.

II. 5. STREFA REKREACYJNO - SPORTOWA

Podstawowe przeznaczenie terenu	Tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
Ogólne zasady zagospodarowania	<p>A – <u>Tereny istniejących urządzeń sportowych</u></p> <p><u>Należy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • zachować funkcję terenu poprzez utrzymanie istniejących urządzeń (modernizację, rozbudowę), • podnosić walory użytkowe i estetyczne terenu poprzez atrakcyjne zagospodarowania (mała architektura, zieleń) i uzupełnianie o obiekty i urządzenia wzbogacające funkcję terenu. <p>R – <u>tereny rozwoju funkcji sportowo - rekreacyjnej</u> – obejmujący użytki rolne wokół istniejących urządzeń sportowych</p> <p>- <u>Należy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizować ogólnodostępne obiekty i urządzenia zgodnie z podstawowym przeznaczeniem terenu, z uwzględnieniem powiązań funkcjonalnych z istniejącymi urządzeniami sportowymi oraz wymogów ochrony środowiska i krajobrazu, • zapewnić atrakcyjność terenu poprzez wysoki poziom użytkowy i estetyczny obiektów architektonicznych, urządzeń sportowo – rekreacyjnych oraz elementów zagospodarowania terenu (małej architektury, kompozycji zieleni), • urządzić zieleń izolacyjną od strony terenów zabudowy mieszkaniowej, <p>- <u>Dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń wzbogacających funkcję terenu pod warunkiem zachowania dominacji funkcji podstawowej oraz wysokich walorów estetycznych terenu</u></p>

Za zgodne ze Studium uznaje się:

- lokalizację obiektów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej na całym obszarze gminy, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
- wydzielanie dróg w obszarach zurbanizowanych.

2.2.1 a) Wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy w miarę możliwości stosować następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy – maksymalnie 50% powierzchni działki (powierzchnia pod budynkami oraz powierzchnie utwardzone),
- wysokości budynków mieszkalnych – nie więcej niż 12m liczonych od poziomu gruntu do kalenicy dachu lub gzymsu,
- szerokość frontu działki – min 18m,
- minimalna liczba miejsc postojowych – min. 2 miejsca na jeden budynek (wliczając miejsca garażowe).

Ponadto należy określać

- geometrię dachu, kąt nachylenia głównych połaci dachowych,
- kolorystykę elewacji,
- materiały stosowane do pokrycia dachów,

Dla terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej:

- wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy – maksymalnie 70% powierzchni działki (powierzchnia pod budynkami oraz powierzchnie utwardzone),
- wysokości budynków – nie więcej niż 12m liczonych od poziomu gruntu do kalenicy dachu lub gzymsu,

Ponadto należy określać w zależności od charakteru działalności oraz lokalnych uwarunkowań kulturowych:

- geometrię dachu, kąt nachylenia połaci dachowych,
- minimalna liczba miejsc postojowych.

Powyższe wskaźniki należy traktować jako pożądane, od których dopuszcza się odstępstwa w zależności od lokalnych uwarunkowań i potrzeb.

2.2.1 b) Szczególne zasady i ograniczenia kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów,

które należy uwzględniać na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego

1) Na obszarach położonych w rejonie lotniska:

- dopuszczalne wysokości zabudowy określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska,
- konieczność uzgadniania Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego lokalizacji obiektów o wysokości 50m oraz wyższych, będących w rozumieniu prawa przeszkodami lotniczymi,
- konieczność spełnienia wymogów dopuszczalne wysokości zabudowy dla obiektów trudnodostrzegalnych z powietrza, w tym napowietrznych linii, masztów, wolnostojących anten, określone w przepisach odrębnych.

2) Na obszarach sąsiadujących z ciekami wodnymi:

- w miarę możliwości terenowych należy pozostawiać niezainwestowane pasy terenu o szerokości ok. 4,0m, dla potrzeb konserwacji cieków.

3) Na obszarach sąsiadujących z liniami energetycznymi wysokich i najwyższych napięć

- Od linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć, obowiązują wyznaczone na „rysunku Studium” strefy, w obrębie których nie należy lokalizować budynków mieszkalnych oraz obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Inwestycje lokalizowane w obrębie stref wymagają uzgodnienia operatorem linii energetycznej.

Ponadto należy wykluczyć prowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej pod linią oraz w odległości 10m od rzutu poziomego skrajnego przewodu.

- od linii 400kV – strefa powinna wynosić do 40m od osi linii;
- od linii 220kV – strefa powinna wynosić do 25m od osi linii;
- od linii 110kV – strefa powinna wynosić ok. 15m od osi linii.

UWAGI

1. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się działania inne niż wyszczególnione w ogólnych zasadach zagospodarowania terenów, jeśli nie kolidują z tymi zasadami.
2. Użyte w ustaleniach terminy oznaczają:
 - Działalność o ograniczonej uciążliwości - ⁽¹¹⁵⁾działalność gospodarcza niepowodująca przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny, z wykluczeniem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których sporządzenie raportu oddziaływania na środowisko jest obligatoryjne (w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska).
 - Działalność nieuciążliwa – ⁽¹¹⁶⁾działalność gospodarcza niepowodująca przekroczenia standardów jakości środowiska poza terenem, do którego prowadzący działalność posiada tytuł prawny z wykluczeniem przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których zostanie stwierdzona konieczność sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko.
 - Działalność nie kolidująca z funkcją mieszkaniową – działalność nieuciążliwa z wykluczeniem działalności związanej z wielokrotną obsługą transformatorową t.j. więcej niż dwa kursy/dobę oraz pojazdami ciężkimi, tj. powyżej 2,5 t. i lokalizację miejsc składowych.

2.2.2 System obszarów szczególnej ochrony środowiska

Na obszarze gminy wydziela się obszary szczególnej ochrony środowiska, dla których ze względu na walory lub zagrożenie dla środowiska obowiązują, ustala się lub należy ustanowić specjalne warunki użytkowania i zagospodarowania.

A. Ochrona przyrody

Wydziela się następujące elementy środowiska przyrodniczego, które ze względu na walory objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

<u>Fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie⁴ w granicach gminy – obszar szczególnej ochrony ekologicznej</u>

Cel ochrony:

- zachowanie i wzbogacanie składu gatunkowego flory i fauny,
- biologiczne zasilanie terenów zielonych w obrzeżach aglomeracji opolsko – kędzierzyńskiej,
- zapewnienie warunków dla turystyki i rekreacji w sposób nie powodujący zagrożeń dla środowiska.

Zasady ochrony

W celu zachowania walorów obszarów chronionego krajobrazu, na ich terenie Rozporządzenie wprowadza kierunki działań, związane ze sposobem użytkowania terenów oraz ich przeznaczeniem w tym w szczególności:

- 1) w zakresie ochrony ekosystemów leśnych:
 - zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych poprzez m.in. niedopuszczanie do zarastania drzewami i krzewami otwartych przestrzeni;

⁴ Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 0151/P/16/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie Opolskim (Dz. U. Nr 33 poz. 1133); ⁽¹¹⁶⁾

- 2) w zakresie ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:
 - a) przeciwdziałanie sukcesji łąk,
 - b) ograniczenie zmian użytkowania łąk i pastwisk na grunty orne,
 - c) kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę oraz formowanie nowych założeń zieleni wiejskiej (zadrzewienia, zakrzaczenia, remizy śródpolne, parki wiejskie,
 - d) zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych,
 - e) zachowanie zbiorowisk wydmykowych, muraw napiaskowych, psiar, zbiorowisk muraw kserotermicznych,
 - f) realizowanie melioracji odwadniających z zachowaniem reżimów wilgotnościowych terenów podmokłych,
 - g) eksploataowanie surowców mineralnych w sposób minimalizujący negatywne oddziaływanie na przyrodę,
 - h) preferowanie rekultywacji uwzględniającej potrzeby ochrony walorów przyrody żywej, nieożywionej i krajobrazu,
 - i) przeciwdziałanie przerywaniu korytarzy ekologicznych,
 - j) preferowanie regionalnych stylów architektonicznych w zabudowie oraz zabudowy zachowującej historyczne kierunki przestrzennego rozwoju miejscowości,
- 3) w zakresie ochrony ekosystemów wodnych występujących na obszarze gminy:
 - a) zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej,
 - b) zachowanie pasów roślinności wzdłuż rowów melioracyjnych i cieków z dopuszczeniem prac związanych z utrzymaniem i konserwacją;
 - c) zwiększanie małej retencji poprzez zachowanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych.

Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów - jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi.

Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14.08.2001r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (wybrane miejsca wskazane zostały jako projektowane użytki ekologiczne.

Ciągi łąk, torfowisk i zieleni łąkowej w dolinach Prószkówki i jego lewobrzeżnych dopływów - Ochodzanki i Bródka oraz w dolinie Olszynki, fragment krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią – obszar pośredniej ochrony ekologicznej.

Cel ochrony:

- powiązanie głównych elementów regionalnego systemu obszarów ochrony ekologicznej dla zapewnienia wymiany genów i rekolonizacji pomiędzy obszarami najbogatszymi w gatunki roślin i zwierząt dziko żyjących,
- ochrona wód powierzchniowych i ich źródeł oraz głównych obszarów zasilania wód podziemnych,
- ochrona terenów o wyróżniających się walorach krajobrazowych.

Zasady ochrony

- 1) Wprowadza się zakaz:
 - a) odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód i gruntu,
 - b) likwidacji istniejących zadrzewień i zakrzewień,
 - c) - lokalizacji nowej zabudowy poza istniejącymi działkami budowlanymi i siedliskami – w części obszaru o wzmożonym rygorze (dolina Prószkówki i fragment krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią),

- lokalizacji nowej zabudowy nie związanej z prowadzeniem gospodarstwa rolnego poza lukami istniejącej zabudowy – w pozostałej części obszaru,
 - d) kształtowania zabudowy w formie zwartych zespołów lokalizowanych w kierunku prostopadłym do osi pasma (obszaru),
 - e) lokalizowania nowych i rozbudowy istniejących obiektów nie wyposażonych w urządzenia do oczyszczania ścieków,
 - f) lokalizacji składowisk odpadów i wylewisk,
 - g) przekształceń rzeźby terenu i niszczenia gleby.
- 2) Wprowadza się ograniczenia poprzez uzależnienie od oceny wpływu na środowisko przyrodnicze:
- a) chemicznego nawożenia upraw,
 - b) zmiany stosunków wodnych i regulacji cieków wodnych,
 - c) działalności produkcyjnej i hodowlanej.
- 3) Zaleca się:
- a) zaprzestanie rolniczego użytkowania części gruntów najniższych klas bonitacyjnych i w zależności od istniejących warunków naturalnych uzupełnianie i tworzenie nowych zalesień, zadrzewień i zakrzewień lub pozostawienie do renaturalizacji poprzez sukcesję,
 - b) zamianę użytków rolnych na trwałe użytki zielone,
 - c) zachowanie odległości pomiędzy budynkami min. 30,0m oraz stosowanie wskaźnika wykorzystania terenu max 10% powierzchni zabudowy działki, a dla działek mieszkaniowych i zagrodowych – 30%,
 - d) wprowadzenie dodatkowych form ochrony przyrody na podstawie szczegółowej inwentaryzacji przyrodniczej.
- 4) Dopuszcza się – lokalizowanie urządzeń rekreacji i wypoczynku z towarzyszącymi usługami nieuciążliwymi dla środowiska na powierzchni nie większej niż 2% całego obszaru.

Lasy ochronne⁵ - wszystkie lasy na terenie gminy

Cel ochrony:

- poprawa stanu drzewostanów (II strefa uszkodzenia przez przemysł),
- ochrona zasobów wód (lasy wodochronne),
- ochrona środowiska przyrodniczego wokół miasta.

Zasady ochrony⁶:

W lasach ochronnych prowadzi się gospodarkę leśną w sposób zapewniający ciągłe spełnianie przez nie celów, dla których zostały wydzielone, w szczególności poprzez:

- 1) zachowanie trwałości lasów w drodze:
 - a) dbałości o stan zdrowotny i sanitarny lasów,
 - b) preferowanie naturalnego odnowienia lasów,
 - c) ograniczania regulacji stosunków wodnych do prac uzasadnionych potrzebami odnowienia lasów oraz użytkowania sąsiadujących z lasami ochronnymi gruntów nieleśnych,
 - d) ograniczanie trwałego odwadniania bagien śródleśnych do przypadków, w których wyniki przeprowadzonych badań i ekspertyz wykluczają niekorzystny wpływ tego zabiegu na stosunki wodne w lasach ochronnych;
- 2) zagospodarowanie i ochronę lasów w drodze:

⁵ Ustanowione Rozporządzeniem Nr 143 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 29 maja 1995r.

⁶ Ustanowione Rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej;

- a) kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasów zgodnie z warunkami siedliskowymi, w kierunku powiększania różnorodności biologicznej i zwiększania odporności lasów na czynności destrukcyjne,
- b) stosowanie indywidualnych sposobów zagospodarowania i ochrony poszczególnych drzewostanów,
- c) ustalanie etatu cięć według potrzeb hodowlanych lasów,
- d) ograniczania stosowania zrębów zupełnych do najłagodniejszych siedlisk leśnych, prowadzenie ścinki drzew, zrywki i wywozu drewna w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności leśnej.

Lasy ograniczone dla rekreacji⁷

Cel ochrony:

Zachowanie i ochrona upraw leśnych i młodników, lasów na siedliskach wilgotnych, źródeł rzek.

Zasady ochrony⁸

1. Obowiązuje – zakaz lokalizowania urządzeń turystycznych i rekreacyjnych oraz wytyczania tras turystycznych.
2. Zaleca się – oznakowanie stosownymi tablicami.

Inne tereny zielone:

- Parki wiejskie w Domecku i Chmielowicach,
- Cmentarze – wszystkie,
- Pozostałe tereny zadrzewione w obszarach zurbanizowanych wsi Chmielowice, Żerkowice i Wawelno,
- Ciągi drzew przydrożnych we wsiach: Chmielowice, Żerkowice, Domecko, Ochodze i Komprachcice,
- Ogrody działkowe w Komprachcicach i Polskiej Nowej Wsi.

Cel ochrony:

- Zapewnienie właściwych warunków zdrowotnych, klimatycznych i wypoczynkowych,
- Ochrona walorów estetycznych obszarów zurbanizowanych i walorów krajobrazowych.

Zasady ochrony

- 1) Wprowadza się zakaz:
 - a) usuwania drzew w celach nie związanych z pracami pielęgnacyjnymi, z wyłączeniem drzew owocowych,
 - b) użytkowania i zagospodarowania terenów zadrzewionych i terenów sąsiadujących w sposób niekorzystnie wpływający na istniejący drzewostan.
- 2) Zaleca się – konserwację istniejącego drzewostanu oraz jego uzupełnianie.

B. Ochrona zasobów naturalnych

Wydziela się następujące elementy środowiska naturalnego, które ze względu na walory lub zagrożenia objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

Wartościowe kompleksy gleb w rejonie wsi Wawelno, Komprachcice, Chmielowice i Domecko.

Cel ochrony:

⁷ Wydzielone na podstawie przepisów ustawy o lasach;

⁸ Ustalane na podstawie ustawy jak wyżej;

Zachowanie gruntów dla celów produkcji rolniczej, w tym przede wszystkim upraw polowych.

Zasady ochrony

Należy ograniczać zabudowę oraz przeznaczenie gruntów na cele nierolnicze, a w przypadku realizacji zabudowy, należy na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzić zapisy ograniczające intensywność zabudowy.

Zaleca się:

- Modernizację systemu melioracyjnego,
- Inne działania ukierunkowane na utrzymanie i polepszanie żyzności gleb.

Udokumentowanie złoża kopalin⁹ w Chmielowicach i Polskiej Nowej Wsi.

Cel ochrony:

Zachowanie warunków umożliwiających wydobywanie kopalin i ochrona przed ich dewastacją.

Zasady ochrony¹⁰

Obowiązuje zakaz zmiany sposobu przeznaczania terenów do czasu wyeksploatowania kopaliny lub anulowania złoża.

Tereny wyrobisk poeksploatacyjnych (zdegradowane) w Osinach i Chmielowicach.

Cel ochrony:

Poprawa stanu powierzchni ziemi i przywrócenia jej funkcji użytkowych.

Zasady ochrony

- Zaleca się – rekultywację w kierunku leśno – wodnym z uwzględnieniem funkcji rekreacyjnej.

Teren ochrony ujęć wód podziemnych na terenie lotniska w Polskiej Nowej Wsi.

Cel ochrony:

Zachowanie właściwej jakości wód dla potrzeb obrony cywilnej i sytuacji awaryjnych.

Zasady ochrony¹¹

W pasie gruntu otaczającego ujęcie wody o szerokości 20m licząc od zarysu budowli i urządzeń, służących do poboru wody:

1. Zabrania się użytkowania gruntów do celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody.
2. Należy zapewnić:
 - a) odprowadzanie wód opadowych w taki sposób, aby nie mogły one przedostawać się do urządzeń poboru wody,
 - b) zagospodarowanie terenu zielenią,
 - c) szczelne odprowadzanie poza granicę strefy ochronnej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy urządzeniach służących do poboru wody;
 - d) ograniczenie do niezbędnych potrzeb osób nie zatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

⁹ Dokumentację geologiczną złóż zatwierdzone decyzjami Prezesa Centralnego Urzędu Geodezji:

Znak KZK/012/4412/81/82 z dnia 29.03.1982r. – złoża surowców ilastych w Chmielowicach,

Znak KZK/012/K/4268/81 z dnia 12.05.1981 – złoża węgla brunatnego w Polskiej Nowej Wsi;

¹⁰ Na podstawie ustawy *Prawo górnicze i geologiczne*;

¹¹ Ujęcia nie posiadają ustanowionych formalnie stref ochrony sanitarnej, zasady sformułowane na podstawie Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w sprawie ustanawiania stref ochronnych źródeł i ujęć wody.

C. Higiena środowiska

Obejmuje się ochroną następujące obszary, na których występują uciążliwości dla środowiska.

Potencjalne obszary ograniczonego użytkowania w zasięgu oddziaływania:

- linii elektroenergetycznych wysokich napięć,
- gazociągi wysokiego ciśnienia
- komunalnego wysypiska śmieci,
- autostrady.

Cel ochrony:

Wylimitowanie lub ograniczenie skutków uciążliwości i szkodliwych uciążliwości dla środowiska.

Zasady ochrony¹²

- wprowadza się obowiązek:

- Wystąpienia do właściwych organów administracyjnych o ustanowienie obszaru ograniczonego użytkowania przez jednostki organizacyjne użytkujące w/w urządzenia.
- Uwzględnienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego oraz przy ustalaniu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu ograniczeń w zakresie przeznaczenia terenu, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenu ustalonych w przepisach o tworzeniu obszaru ograniczonego użytkowania.

Strefy sanitarne cmentarzy.

Cel ochrony:

Ochrona przed zagrożeniami sanitarnymi użytkowników terenów sąsiednich.

Zasady ochrony¹³

- obowiązuje zakaz lokalizacji w odległości mniejszej niż:

1) 50m od cmentarza:

- zabudowań mieszkalnych,
- zakładów produkujących artykuły żywnościowe, zakładów żywienia zbiorowego, zakładów przechowujących artykuły żywności;

2) 150m od cmentarza:

- studzien służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych.

D. Ochrona dóbr kultury

Wydziela się następujące elementy środowiska kulturowego, które ze względu na walory objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

1. Zabytki wpisane do rejestru zabytków

2. Zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków - obiekty chronione zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Spis zamieszczono w ROZDZIALE I (UWARUNKOWANIA), pkt 2.2.2. lit a) i b)

Cel ochrony:

Zachowanie i należyte utrzymanie elementów środowiska kulturowego mających znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturowego ze względu na ich wartość historyczną, naukową lub artystyczną.

¹² Ustalane na podstawie ustawy prawo ochrony środowiska;

¹³ Ustanowione rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze;

Zasady ochrony

Obowiązuje zakaz:

- użytkowania zabytku nieruchomego w sposób niezgodny z zasadami opieki nad zabytkami i nie odpowiadający jego wartości zabytkowej,
- przerabiania, odnawiania, rekonstruowania, konserwacji, zabudowy, odbudowy, zdobienia, rozkopywania oraz dokonywania innych zmian, przemieszczania zabytków ruchomych z naruszeniem skomponowanego lub ustalonego tradycją układu terenowego i wykonywania robót mogących przyczynić się do zeszpecenia otoczenia zabytku nieruchomego lub widoku na ten zabytek – bez zezwolenia właściwego wojewódzkiego konserwatora zabytków.

Historycznie ukształtowane zespoły ruralistyczne – obszary, na których ze względu na ochronę walorów kulturowych obowiązują szczególne zasady kształtowania zabudowy (obszary chronione zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).
Fragmenty zabudowy wsi Osiny, Komprachcice, Polska Nowa Wieś, Wawelno, Dziekaństwo, Domecko, Ochodze obejmujące układy ukształtowane na przełomie XIX i XX wieku.

Cel ochrony:

Zachowanie lokalnych wartości kulturowych, historycznych i estetycznych założeń ruralistycznych decydujących o tożsamości kulturowej gminy.

Zasady ochrony

- wprowadza się obowiązek zachowania:

- układu przestrzennego zespołu, w tym układu dróg, zabudowy oraz zieleni (ozdobnej i ogrodów),
- zasad podziału na działki budowlane i zasad lokalizacji zabudowy, w tym linii zabudowy i orientacji budynków do ulicy (ustawienie kalenicowe lub szczytowe),
- tradycyjnej skali, formy i charakteru zabudowy.

Stanowiska archeologiczne

Spis zamieszczono w ROZDZIALE I (UWARUNKOWANIA), pkt 2.2.2. lit d)

Cel ochrony:

Zachowanie warunków umożliwiających prowadzenie prac archeologicznych i ochrona potencjalnych znalezisk przed zniszczeniem.

Zasady ochrony

- obowiązuje – zgłoszenie przed rozpoczęciem robót ziemnych i budowlanych podejmowanych w rejonie stanowiska archeologicznego, właściwym służbom ochrony zabytków i prowadzenie robót pod nadzorem archeologicznym.
- dopuszcza się – zabudowę wszystkich stanowisk archeologicznych po uprzednim przeprowadzeniu badań ratowniczych, z wyjątkiem grodziska w Domecku.

Przedpola wartościowych form krajobrazowych:

- fragment krawędzi pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią,
- panoramy wsi Wawelno.

Cel ochrony:

Zachowanie walorów krajobrazowych.

Zasady ochrony

Wprowadza się zakaz – zadrzewiania i zakrzewiania oraz lokalizacji obiektów i urządzeń przysłaniających lub zakłócających panoramę widokową wyróżnionych form krajobrazowych.

Tereny kulturowe wymagające rehabilitacji.

Cel ochrony:

Przywrócenie wartości użytkowych, kulturowych i estetycznych terenów zdegradowanych.

Zasady ochrony

Zaleca się uporządkowanie zagospodarowania terenu oraz rewaloryzację istniejącego zabudowy z zachowaniem wartości historycznych.

3. Obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego

3.1 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia

Do zadań służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, zalicza się:

- realizację pełnego systemu kanalizacji sanitarnej (na obszarze wsie: Ochodze, Domecko, Wawelno);
- modernizację i rozwój (w nowych terenach inwestycyjnych) pozostałych sieci infrastruktury technicznej;
- realizację projektowanej drogi gminnej klasy „L” – lokalnej, obsługującej „teren rozwoju obszarów zurbanizowanych” w Komprachcicach przeznaczony pod aktywność gospodarczą, stanowiącą obejście terenów zabudowanych wsi do połączenia z drogą wojewódzką nr 435 po zachodniej stronie wsi Wawelno.
- modernizację dróg gminnych polegającą na realizacji nawierzchni utwardzonych na wszystkich odcinkach dróg osiedlowych, chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia;
- uporządkowanie i rekultywację zabytkowego parku w Domecku, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działań związanych z rozwojem publicznej edukacji, kultury i sportu z bezwzględnym zachowaniem historycznego drzewostanu i układu zieleni, w porozumieniu z właściwymi służbami ochrony zabytków (tworzenie ścieżek naukowo – edukacyjnych, pieszo – rowerowych, urządzenie terenów sportowo – rekreacyjnych w postaci boisk, placów zabaw oraz łowisk rekreacyjnych itp.).

3.2 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia

Organy administracji rządowej nie zgłosiły programów zawierających zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu krajowym.

Uwarunkowania przestrzenne i kierunki zagospodarowania w wymiarze ponadlokalnym, określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego:

cel publiczny	zapisy Studium
autostrada A4 (Zgorzelec – Korczowa), przewiduje się wariantową lokalizację węzła autostradowego na wysokości wsi Ochodze wraz z koncepcją połączenia drogowego z Obwodnicą Południową Miasta Opola - tzw. Obwodnicą Piastowską	przebieg autostrady uwzględniony
droga wojewódzka nr 435 (Opole – Prądy)	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z” (szerokość 25 m);
droga wojewódzka nr 429 (Wawelno - droga nr 45)	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z” (szerokość 25 m);
magistralna linia kolejowa nr132 relacji Bytom – Wrocław	przebieg uwzględniony
drugorzędna linia kolejowa nr 287 relacji Opole – Nysa.	przebieg uwzględniony
lokalizacja lotniska cywilnego w Polskiej Nowej	zadanie nieaktualne z uwagi na zmiany własnościowe

Wsi	w sąsiedztwie lotniska
dwutorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Dobrzeń – Wielopole	przebieg uwzględniony
jednutorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV rel. Groszowice – Ząbkowice Śl.	przebieg uwzględniony, linia przewidziana docelowo do modernizacji do 400 kV
dwutorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Groszowice – Hermanowice	przebieg uwzględniony, linia przewidziana do modernizacji
*projektowany odcinek linii energetycznej 400 kV stanowiący łącznik pomiędzy linią 400 kV relacji Groszowice – Ząbkowice (po przebudowie z 220kV na 400 kV) a linią 400 kV relacji Dobrzeń – Wielopole	przebieg uwzględniony
modernizacja gazociągu wysokiego ciśnienia stanowiącego odgałęzienie od gazociągu Zdzieszowice – Wrocław w kierunku SRP Tułowice DN 350/200 PN 4,0 MPa, na długości ok. 770 m	uwzględnione
położenie południowo – zachodniej części gminy w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”	uwzględnione
położenie w obszarze głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 335 (Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie) i GZWP 337 (Dolina kopalna Lasy Niemodlińskie), GZWP 333 (Opole – Zawadzkie) wymagających wysokiej ochrony zasobów wodnych	uwzględnione
modernizacja linii kolejowej nr 287 relacji Nysa - Opole	uwzględnione

* Zadanie niewynikające z Uchwały nr 409/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 17.04.2007r. w sprawie zgłoszenia wniosków do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice

Do ponadlokalnych celów publicznych należy zaliczyć ponadto:

cel publiczny	zapisy Studium
realizacja drogi powiatowej nr 1717O Komprachcice – Jaczowice	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
drogi powiatowe nr: 1720O, 1754O, 1755O, 1763O	przebieg uwzględniony, drogi przewidziane do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
drogi powiatowe nr: 1756O, 1766O	przebieg uwzględniony, drogi przewidziane do modernizacji do pełnych parametrów klasy „L”;
realizacja systemu ścieżek rowerowych łączących gminę z miastem Opole i gminami ościennymi	uwzględniona możliwość realizacji wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz w niezależnie od układu drogowego – zgodnie z projektowanym systemem ścieżek.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentach i opracowaniach szczegółowych, należy uwzględnić zadania ponadlokalne ujęte w niniejszym „Studium”.

4. Obszary wskazane do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży przekraczającej 400m², obszary przestrzeni publicznej

4.1 Obszary, dla których obowiązkowe jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Na obszarze gminy nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Nie wskazuje się obszarów scaleń i podziału nieruchomości.

4.2 Obszary, dla których gmina zamierza opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

W związku z koniecznością zapewnienia prawidłowych rozwiązań urbanistycznych oraz zasad zachowania ładu przestrzennego, uwzględniającego aspekty funkcjonalne, estetyczne i ekologiczne, w związku ze zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, wskazuje się tereny oznaczone symbolem 1.2 Rb (tereny rozwoju obszarów zurbanizowanych) - jako obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczone obszary dotyczą terenów o znacznej powierzchni, przeznaczonych w „Studium” na rozwój nowych inwestycji. Zapewni to możliwość kształtowania właściwych układów komunikacyjnych oraz prawidłowych rozwiązań infrastrukturalnych. Przewiduje się sukcesywne sporządzanie planów dla pozostałych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, nieobjętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje się teren parku w miejscowości Domecko oraz teren projektowanej drogi gminnej i powiatowej w rejonie lotniska w Polskiej Nowej Wsi, na odcinku przebiegającym przez grunty leśne, wymagającym zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, jako tereny dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

4.3 Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m²

Na obszarze gminy wskazuje się teren rozwoju obszarów zurbanizowanych oznaczony symbolem 1.2Rb – Ż oraz obszar usługowy w sąsiedztwie Urzędu Gminy, w obrębie których przewiduje się możliwość lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m².

4.4 Obszary przestrzeni publicznej

Na obszarze gminy jako obszar przestrzeni publicznej wskazuje się zabytkowy park w Domecku, w obrębie którego przewiduje się prowadzenia działań związanych z rozwojem publicznej edukacji, kultury i sportu.

Za zgodne ze Studium uznaje się wyznaczenie, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, obszarów przestrzeni publicznej w obrębie innych terenów – w zależności od potrzeb.

5. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji

Na obszarze gminy występują obiekty i obszary cenne pod względem historycznym i kulturowym. Renowacji i oczyszczenia wymaga zabytkowy park w Domecku wpisany do rejestru zabytków. Roślinność parku powinna zostać uporządkowana poprzez właściwą

pielęgnację łącznie z usunięciem samosiewów. Cieki powinny zostać udrożnione. Założenie parkowe należy przekształcić w miejsce wypoczynku i rekreacji z zachowaniem historycznych i przyrodniczych walorów, z uwzględnieniem możliwości prowadzenia działań związanych z rozwojem publicznej edukacji, kultury i sportu (tworzenie ścieżek naukowo – edukacyjnych, pieszo – rowerowych, urządzenie terenów sportowo – rekreacyjnych w postaci boisk, placów zabaw oraz łowisk rekreacyjnych itp.) - w porozumieniu z właściwymi służbami ochrony zabytków.

Stałej rewaloryzacji wymagają tereny zieleni, a w szczególności: park w Chmielowcach, starodrzewia, cenne aleje i szpalery drzew. Działania te powinny polegać na uzupełnianiu drzewostanu odpowiednimi gatunkami, porządkowaniu istniejących układów zieleni, renowacji starych oraz instalowaniu nowych elementów małej architektury.

Sukcesywnej rehabilitacji wymagają funkcjonujące w gminie systemy grzewcze. W terenach nowej zabudowy stosowane są już powszechnie nowoczesne sposoby ogrzewania oparte na paliwach ekologicznych.

Sieć drogowa na terenie gminy wymaga sukcesywnej modernizacji polegającej przede wszystkim na realizacji nawierzchni utwardzonych, chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia oraz podniesienia parametrów technicznych dróg.

Rekultywacji wymagają wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji kruszyw oraz zagospodarowanie ich w kierunku rekreacyjnym lub leśnym. Spowoduje to: aktywizację terenów zdegradowanych, ograniczenie miejsc nielegalnego składowania odpadów oraz podniesie atrakcyjność gminy głównie dla swoich mieszkańców.

6. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

Na obszarze gminy Komprachcice występują tereny zamknięte w rozumieniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa, obejmujące tereny kolejowe oraz wojskowe. Spis działek ewidencyjnych wchodzących w skład terenów zamkniętych, zamieszczono w ROZDZIALE I (UWARUNKOWANIA) ust. 9 niniejszego opracowania.

Zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, dla terenów zamkniętych nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na etapie sporządzania mpzp dla terenów sąsiadujących z terenami zamkniętymi należy w szczególności:

- zapewnić dostęp komunikacyjny do terenów,
- uwzględniać ewentualne uciążliwości wynikające z sąsiedztwa z terenami zamkniętymi,
- projektować inwestycje na obszarach sąsiadujących z terenami zamkniętymi w sposób zapewniający możliwość wykorzystywania terenów zamkniętych zgodnie z ich przeznaczeniem.

7. Inne zagadnienia wynikające z Ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

Na obszarze gminy Komprachcice nie występują zagadnienia związane z występowaniem:

- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- terenów górniczych,
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych.

Rozdział III

SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM, UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ

1. OGÓLNE ZAŁOŻENIA KIERUNKÓW ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOMPRACHCICE

1.1 POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY - CELE, KIERUNKI DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘCIA

Za cele polityki przestrzennej przyjmuje się cele rozwoju społeczno – gospodarczego, mające związek z zagospodarowaniem przestrzennym. Dla realizacji celów polityki przestrzennej ustala się następujące kierunki działań i zadania, według poszczególnych grup zagadnień:

1.1.1. ŚRODOWISKO I ZASOBY NATURALNE

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Na podstawie uwarunkowań określonych w ROZDZIALE I dotyczących naturalnych zasobów gminy, w szczególności walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych, w ROZDZIALE II określono kierunki działań zmierzające do zapewnienia możliwości rozwoju Gminy z uwzględnieniem konieczności minimalizowania uciążliwości dla poszczególnych komponentów środowiska naturalnego oraz zachowania istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych. Wyznaczone cele oraz kierunki działań uwzględniają potrzebę zrównoważonego rozwoju, pozwalającą na aktywizację nowych terenów inwestycyjnych z zachowaniem ładu przestrzennego oraz właściwym rozwiązywaniem problematyki oddziaływania na środowisko.

1) CEL: Poprawa stanu środowiska przyrodniczego oraz stanu sanitarnego środowiska

Kierunki działań:

- zakończenie realizacji kompleksowego systemu kanalizacji sanitarnej,
- prawidłową gospodarkę odpadami,
- rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych,
- stosowanie w celach grzewczych paliw niskoemisyjnych – docelowo: gazyfikacja obszarów zurbanizowanych,
- kontrola przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą,
- ustanowienie obszarów ograniczonego użytkowania dla gminnego wysypiska śmieci, linii elektroenergetycznych 110 kV, 220 kV i 400kV oraz autostrady.

2) CEL: Ochrona wartości przyrodniczych

Kierunki działań:

- ochrona lasów, niskiej i wysokiej zieleni łąkowej oraz torfowisk w dolinach i źródłiskach cieków, fragmentu krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią, ciągów zieleni przydrożnej, parków, starodrzewu i zieleni w obszarach zurbanizowanych,
- systematyczny monitoring systemów obszarów chronionych oraz w uzasadnionych przypadkach, wprowadzenie dodatkowych form ochrony,
- udrożnienie lub wybudowanie nowych przepustów w nasypach drogowych i kolejowych przegradzających poprzeczne doliny cieków,
- podporządkowanie względem krajobrazowym zabudowy dopuszczanej w strefach niezurbanizowanych o dominacji krajobrazu naturalnego,
- niedopuszczenie do eksploatacji złoża węgla brunatnego w Polskiej Nowej Wsi.

ochrona zasobów naturalnych poprzez:

- zakaz zmiany sposobu użytkowania terenów udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- ochrona wartościowych kompleksów glebowych z uwzględnieniem ekonomicznych aspektów rozwoju inwestycji na obszarze gminy,
- ochrona zasobów wód podziemnych (zakończenie realizacji systemu kanalizacji),
- ochrona istniejących ujęć wód podziemnych.

3) CEL: Ochrona wartości środowiska kulturowego oraz krajobrazu poprzez:

Kierunki działań:

- ochrona obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ujętych w gminnej ewidencji zabytków oraz stanowisk archeologicznych,
- ochrona historycznie ukształtowanych zespołów ruralistycznych,
- ochrona parków w Domecku i Chmielowcach oraz terenów cmentarzy,
- rewaloryzacja z przystosowaniem do celów wypoczynkowych parku w Domecku,
- sporządzenie gminnego programu ochrony nad zabytkami.

ochrona krajobrazu poprzez:

- kształtowanie zabudowy z uwzględnieniem zachowania walorów krajobrazowych,
- ochrona widoku krawędzi morfologicznej pradoliny Odry oraz widoku wsi Wawelno od strony północno – wschodniej.

1.1.2 GOSPODARKA, RYNEK PRACY

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Diagnoza stanu poszczególnych elementów gospodarki oraz dziedzin funkcjonowania Gminy, z uwzględnieniem czynników wpływających na obserwowane zjawiska, pozwala na określenie polityki Gminy, polegającej na podejmowaniu odpowiednich działań dotyczących zagospodarowania przestrzennego, a w szczególności wyznaczania nowych obszarów inwestycyjnych wynikających z określonych potrzeb i oczekiwań mieszkańców. Analiza wniosków złożonych do Studium uzupełnia dane dotyczące lokalizacji terenów największego zainteresowania Inwestorów, kreując - wraz z wynikami przedstawionej w ROZDZIALE I diagnozy – obszary przyszłych inwestycji, które winny być ustalane i precyzowane na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Przewidywany rozwój inwestycji, napływ nowych mieszkańców oraz inwestorów (podatki), będzie stanowił bodziec dla poprawy istniejących elementów takich jak infrastruktura techniczna, drogi, usługi publiczne.

1) CEL: Rozwój produkcji rolnej

Kierunki działań:

- modernizacja systemów melioracyjnych oraz dróg rolniczych,
- komasacja rozdrobnionych gruntów gospodarstw rolnych,
- wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy rejonów lokalizacji obiektów produkcji rolnej oraz obsługi rolnictwa,
- zagospodarowania nieużytkowanych obiektów hodowlanych.

2) CEL: Rozwój funkcji rekreacyjnej oraz produkcyjno - usługowej

Kierunki działań:

- tworzenie warunków dla rozwoju inwestycji rekreacyjnych przez przygotowania gruntów (tworzenie zasobów gruntów komunalnych, opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zbrojenie terenów),

1.1.3 LUDNOŚĆ I OSADNICTWO

CEL: Poprawa ładu przestrzennego jednostek osadniczych oraz racjonalny rozwój budownictwa mieszkaniowego

Kierunki działań:

- prawidłowe kształtowanie terenów zabudowanych, z uwzględnieniem lokalizacji usług podstawowych,
- ograniczenie rozwoju inwestycji uciążliwych zlokalizowanych pośród zabudowy mieszkalnej,
- poprawa dostępności komunikacyjnej.
- wydzielenie w strukturze przestrzennej gminy terenów rozwoju zabudowy mieszkaniowej, kierując się:
 - racjonalizacją wykorzystania terenów zabudowanych oraz istniejących sieci drogowych i infrastruktury technicznej,
 - uwarunkowaniami przestrzennymi, funkcjonalnymi i krajobrazowymi,
- sukcesywne przygotowywanie gruntów pod zabudowę mieszkaniową na wydzielonych terenach rozwoju zabudowy mieszkaniowej przez:
 - sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
 - uzbrajanie terenów.

1.1.4 INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

CEL: Poprawa jakości usług publicznych, komunalnych i komercyjnych

Kierunki działań:

- modernizacja istniejących budynków szkolnych i przedszkolnych,
- modernizacja istniejących obiektów i urządzeń sportowych oraz uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lokalizacji terenów sportu i rekreacji,
- wydzielenie na etapie sporządzania planów miejscowych w strukturze przestrzennej wsi Komprachcice i Chmielowice centrów handlowo – usługowych jako rejonów koncentracji usług publicznych komunalnych i komercyjnych, obejmujących tereny istniejących i projektowanych usług ponadpodstawowych,
- ewentualne urządzenie nowych cmentarzy,
- urządzenie w centrach wsi atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
- przystosowanie przestrzeni osadniczej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie komunikacji i dostępności obiektów użyteczności publicznej.

1.1.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

1) CEL: Rozwój komunikacji drogowej

Kierunki działań:

- poprawa stanu technicznego istniejących dróg z uwzględnieniem ścieżek rowerowych i potrzeb komunikacji zbiorowej oraz budowy trwałych nawierzchni.

2) CEL: Zabezpieczenie terenów komunikacji kolejowej

Kierunki działań:

- Właściwe zagospodarowanie terenów sąsiadujących z terenami kolejowymi w zakresie stosowania normatywnych odległości, wprowadzania prawidłowych funkcji, realizacji infrastruktury technicznej oraz wprowadzania zieleni.

3) CEL: Rozwój infrastruktury technicznej

Kierunki działań:

- zakończenie realizacji pełnego systemu kanalizacji sanitarnej obejmującego obszary zurbanizowane,
- modernizacja istniejących sieci infrastruktury technicznej,
- sukcesywny rozwój sieci wodociągowej i energetycznej, w miarę aktywizacji nowych terenów zurbanizowanych,
- realizacja programu gazyfikacji gminy,

1.2 Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Określone w „Studium” kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy stanowią pochodną zawartych w ROZDZIALE I uwarunkowań ekofizjograficznych, dotychczasowego sposobu użytkowania oraz stanu zagospodarowania terenów, a także zapotrzebowania na nowe tereny budowlane i rekreacyjne, wynikającego z przyjętych celów rozwoju społeczno – gospodarczego gminy. Kierunki rozwoju zostały podporządkowane potrzebie zachowania ładu przestrzennego w aspekcie estetycznym, funkcjonalnym i ekonomicznym.

W „Studium” wyznacza się na obszarze gminy strefy funkcjonalne z uwzględnieniem podobieństwa w sposobie użytkowania, zabudowy i wyposażenia terenu. Strefy obejmują tereny istniejącego zagospodarowania (zainwestowania) oraz tereny rozwoju funkcji zgodnie z przyjętą polityką przestrzenną. Dodatkowo w strefach wydzielono tereny uznane za istotne ze względu na ich znaczenie przestrzenne lub społeczne.

Dla poszczególnych stref i wydzielonych terenów w Studium ustala się przeznaczenie podstawowe oraz ogólne zasady zagospodarowania i zabudowy określone w ROZDZIALE II.

Struktura przestrzenno – funkcjonalna gminy

1) OBSZARY OTWARTE

a) **STREFA LEŚNA** - lasy ochronne o funkcji wodochronnej i chroniącej środowisko przyrodnicze wokół miasta

- tereny lasów i gruntów leśnych – obejmujące fragment kompleksu leśnego Borów Niemodlińskich,
- teren specjalny – wydzielony na cele obronności i bezpieczeństwa państwa,
- tereny nieużytków i gruntów rolnych – objętych granicą polno – leśną.

b) STREFA ROLNA - obszar rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- tereny głównie upraw polowych - obejmujące grunty orne i użytki zielone oraz uprawy warzywnicze i sadownicze, ogrody działkowe, zalesienia i zadrzewienia śródpolne, zieleń łągową, zbiorniki wodne, rozproszoną zabudowę zagrodową i inną zabudowę rozproszoną związaną z rolnictwem oraz istniejącą rozproszoną zabudowę mieszkaniową.
- tereny możliwych przekształceń – obejmujące nieużytki i grunty rolne najniższych klas bonitacyjnych, o małej przydatności dla produkcji rolnej;
- tereny rozwoju funkcji rekreacyjnej – obejmujące głównie zbiorniki wodne w wyrobiskach poeksploatacyjnych i nieużytki, w dużej części zadrzewione i zakrzewione;
- tereny rozwoju obszarów zurbanizowanych – obejmujące głównie użytki rolne V i VI klasy bonitacyjnej (z wyjątkiem strefy w Chmielowicach pomiędzy ul. Cmentarną a linią energetyczną), położone w zasięgu dróg podstawowego układu komunikacyjnego gminy o korzystnych warunkach ekofizjograficznych dla rozwoju zabudowy;
- tereny możliwych zalesień – obejmujące głównie grunty rolne VI klasy bonitacyjnej, częściowo zalesione samosiewami.

2) OBSZARY ZURBANIZOWANE

a) STREFA MIESZKANIOWA - zabudowa mieszkaniowa ekstensywna – głównie jednorodzinna z usługami podstawowymi

- tereny istniejącej zabudowy – głównie mieszkaniowej jednorodzinnej;
- tereny usług oświaty i sportu – obejmujące tereny istniejących obiektów i urządzeń;
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej – obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych położone pomiędzy istniejącą zabudową lub w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącej zabudowy;
- tereny rozwoju usług i sportu – obejmujące tereny niezabudowane położone w bezpośrednim sąsiedztwie istniejących obiektów i urządzeń sportowych.

b) STREFA MIESZKANIOWA – MIESZANA – zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, usługowa i produkcyjna - nieuciążliwa

- tereny istniejącej zabudowy – głównie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i rzemieślnicze;
- tereny usług oświaty i sportu – obejmujące tereny istniejących obiektów i urządzeń;
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowo – usługowej, mieszkaniowo – produkcyjnej nieuciążliwej – obejmujące użytki rolne niskich klas bonitacyjnych położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy.

c) STREFA KONCENTRACJI USŁUG PUBLICZNYCH – tereny głównie usług publicznych

- tereny istniejącego zainwestowania z przewagą obiektów usług publicznych, komunalnych i komercyjnych
- teren rozwoju usług publicznych – obejmuje teren użytków rolnych położonych w bezpośrednim sąsiedztwie terenów istniejącej zabudowy usługowej.

d) STREFA PRODUKCYJNO - SKŁADOWA – tereny głównie produkcyjne i składowe

- tereny istniejącego zainwestowania, głównie produkcyjno – składowego
- tereny rozwoju funkcji produkcyjno – składowej – obejmujące głównie tereny użytków rolnych głównie VI klasy bonitacyjnej i nieużytki położone w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zabudowanych.

- e) **STREFA PRODUKCYJNO – SKŁADOWA, DOCELOWO MIESZKANIOWO - USŁUGOWA** – tereny głównie produkcyjne i składowe, docelowo mieszkaniowo - usługowe
- tereny istniejącego zainwestowania, głównie produkcyjno – składowego, docelowo mieszkaniowo - usługowe

Uzasadnienie przyjętego rozwiązania

Biorąc pod uwagę konflikty społeczne związane z funkcjonowaniem tartaku w Polskiej Nowej Wsi, wprowadzona została funkcja terenu określona jako „strefa produkcyjno – składowa, docelowo mieszkaniowo – usługowa”, uwzględniająca obecny sposób zagospodarowania terenu (tartak) oraz umożliwiającą w przyszłości przekształcenie terenu pod zabudowę mieszkaniową lub usługową.

- f) **STREFA SPORTOWO - REKREACYJNA** – tereny sportu, rekreacji i wypoczynku
- tereny istniejących urządzeń sportowych
 - tereny rozwoju funkcji – sportowo – rekreacyjnej – obejmujące użytki rolne wokół istniejących urządzeń sportowych.

3) WSKAŹNIKI KSZTAŁTOWANIA ZABUDOWY ORAZ ZAGOSPODAROWANIA TERENU

2.2.1 a) Wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu

Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, należy w miarę możliwości stosować następujące wskaźniki zabudowy i zagospodarowania terenu:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy – maksymalnie 50% powierzchni działki (powierzchnia pod budynkami oraz powierzchnie utwardzone),
- wysokości budynków mieszkalnych – nie więcej niż 12m liczonych od poziomu gruntu do kalenicy dachu lub gzymsu,
- szerokość frontu działki – min 18m,
- minimalna liczba miejsc postojowych – min. 2 miejsca na jeden budynek (wliczając miejsca garażowe).

Ponadto należy określać

- geometrię dachu, kąt nachylenia głównych połaci dachowych,
- kolorystykę elewacji,
- materiały stosowane do pokrycia dachów,

Dla terenów zabudowy usługowej i produkcyjnej:

- wskaźnik wielkości powierzchni zabudowy – maksymalnie 70% powierzchni działki (powierzchnia pod budynkami oraz powierzchnie utwardzone),

Ponadto należy określać w zależności od charakteru działalności oraz lokalnych uwarunkowań kulturowych:

- wysokości zabudowy,
- geometrię dachu, kąt nachylenia połaci dachowych,
- minimalna liczba miejsc postojowych,

Powyższe wskaźniki należy traktować jako pożądane, od których dopuszcza się odstępstwa w zależności od lokalnych uwarunkowań i potrzeb.

2.2.1 b) Szczególne zasady i ograniczenia kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów,

które należy uwzględniać na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego

1) Na obszarach położonych w rejonie lotniska:

- dopuszczalne wysokości zabudowy określone w dokumentacji rejestracyjnej lotniska,
- konieczność uzgadniania Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego lokalizacji obiektów o wysokości 50m oraz wyższych, będących w rozumieniu prawa przeszkodami lotniczymi,
- konieczność spełnienia wymogów dopuszczalne wysokości zabudowy dla obiektów trudnodostrzegalnych z powietrza, w tym napowietrznych linii, masztów, wolnostojących anten, określone w przepisach odrębnych.

2) Na obszarach sąsiadujących z ciekami wodnymi:

- w miarę możliwości terenowych należy pozostawiać niezainwestowane pasy terenu o szerokości ok. 4,0m, dla potrzeb konserwacji cieków.

3) Na obszarach sąsiadujących z liniami energetycznymi wysokich i najwyższych napięć

- Od linii energetycznych wysokich i najwyższych napięć, obowiązują wyznaczone na „rysunku Studium” strefy, w obrębie których nie należy lokalizować budynków mieszkalnych oraz obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi. Inwestycje lokalizowane w obrębie stref wymagają uzgodnienia operatorem linii energetycznej. Ponadto należy wykluczyć prowadzenie nasadzeń zieleni wysokiej pod linią oraz w odległości 10m od rzutu poziomego skrajnego przewodu.

- od linii 400kV – strefa powinna wynosić do 40m od osi linii;

- od linii 220kV – strefa powinna wynosić do 25m od osi linii;

- od linii 110kV – strefa powinna wynosić ok. 15m od osi linii.

2.3. SYSTEM OBSZARÓW SZCZEGÓLNEJ OCHRONY ŚRODOWISKA

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Głęboka analiza stanu poszczególnych elementów środowiska, występowania obszarów i obiektów podlegających ochronie prawnej oraz potrzeba ochrony innych cennych obszarów występujących na obszarze gminy, stwierdzona między innymi na podstawie opracowania ekofizjograficznego, stanowią wytyczne dla określenia zapisanych w „Studium” zasad ochrony środowiska w aspekcie naturalnych walorów i zasobów przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego oraz istniejącego krajobrazu.

Na obszarze gminy wydziela się obszary szczególnej ochrony środowiska, dla których ze względu na walory lub zagrożenie dla środowiska obowiązują, ustala się lub należy ustanowić specjalne warunki użytkowania i zagospodarowania.

1) OCHRONA PRZYRODY

Wydziela się następujące elementy środowiska przyrodniczego, które ze względu na walory objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

- Fragment Obszaru Chronionego Krajobrazu Bory Niemodlińskie w granicach gminy – obszar szczególnej ochrony ekologicznej;
- Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów - jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi;
- Siedliska przyrodnicze podlegające ochronie - jako zasoby przyrody objęte ochroną gatunkową podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz aktami wykonawczymi;

- Projektowane użytki ekologiczne – w miejscu występowania wybranych siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie;
- Ciągi łąk, torfowisk i zieleni łąkowej w dolinach Prószkówki i jego lewobrzeżnych dopływów - Ochodzanki i Bródka oraz w dolinie Olszynki, fragment krawędzi morfologicznej pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią – obszar pośredniej ochrony ekologicznej;
- Lasy ochronne w tym lasy ograniczone dla rekreacji;
- Inne tereny zielone (Parki wiejskie w Domecku i Chmielowicach, cmentarze, pozostałe tereny zadrzewione w obszarach zurbanizowanych wsi Chmielowice, Żerkowice i Wawelno, ciągi drzew przydrożnych we wsiach Chmielowice, Żerkowice, Domecko, Ochodze i Komprachcice).

2) OCHRONA ZASOBÓW NATURALNYCH

Wydziela się następujące elementy środowiska naturalnego, które ze względu na walory lub zagrożenia objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

- wartościowe kompleksy gleb w rejonie wsi Wawelno, Komprachcice, Chmielowice i Domecko;
- udokumentowanie złoża kopalin;
- tereny wyrobisk poeksploatacyjnych;
- teren ochrony ujęć wód podziemnych na terenie lotniska w Polskiej Nowej Wsi.

3) HIGIENA ŚRODOWISKA

Obejmuje się ochroną następujące obszary, na których występują uciążliwości dla środowiska.

- potencjalne obszary ograniczonego użytkowania w zasięgu oddziaływania: linii elektroenergetycznych wysokich napięć, komunalnego wysypiska śmieci, autostrady;
- strefy sanitarne cmentarzy;

4) OCHRONA DÓBR KULTURY

Wydziela się następujące elementy środowiska kulturowego, które ze względu na walory objęte są ochroną lub wymagają ochrony:

- zabytki wpisane do rejestru zabytków,
- zabytki ujęte w gminnej ewidencji zabytków - obiekty chronione zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- historycznie ukształtowane zespoły ruralistyczne – obszary na których ze względu na ochronę walorów kulturowych obowiązują szczególne zasady kształtowania zabudowy (obszary chronione zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego),
- stanowiska archeologiczne,
- przedpola wartościowych form krajobrazowych:
 - fragment krawędzi pradoliny Odry pomiędzy Wawelnem i Polską Nową Wsią,
 - panoramy wsi Wawelno,

3. OBSZARY ROZMIESZCZENIA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wprowadza obowiązek określenia zadań służących realizacji celu publicznego oraz obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Kierunki rozwoju określone w „Studium” są spójne z uwarunkowaniami wynikającymi z planu zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego, (poza rozwojem lotniska cywilnego w Polskiej Nowej Wsi – zadanie nieaktualne w związku ze zmianami własnościowymi). Uwarunkowania w skali ponadlokalnej, kształtując cele polityki

przestrzennej regionu, zapewniają funkcjonalne połączenie obszarów gmin sąsiednich oraz miasta Opola elementami infrastrukturalnymi oraz funkcjonalnymi. Wybitnym przykładem współpracy na szczeblu ponadgminnym jest niewątpliwie realizacja w wymiarze ponadlokalnym kanalizacji sanitarnej, które to zadanie należałoby zaliczyć jako cel publiczny o znaczeniu lokalnym. Uwarunkowania dotyczące pogarszającego się stanu czystości wód podziemnych w obrębie zbiornika zaopatrującego w wodę całą aglomerację opolską, spowodowały działania obejmujące swym zasięgiem tereny kilku gmin.

3.1 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia

Do zadań służących realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, zalicza się:

- realizację pełnego systemu kanalizacji sanitarnej (na obszarze wsie: Ochocze, Domecko, Wawelno);
- modernizację i rozwój (w nowych terenach inwestycyjnych) pozostałych sieci infrastruktury technicznej;
- modernizację dróg gminnych polegającą na realizacji nawierzchni utwardzonych na wszystkich odcinkach dróg osiedlowych, chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia;
- uporządkowanie i rekultywację zabytkowego parku w Domecku;
- rekultywację wyrobisk po eksploatacji kruszyw i surowców mineralnych;
- ochronę wskazanych obszarów pośredniej ochrony ekologicznej, poprzez ograniczenie inwestycji w ich zasięgu.

3.2 Zadania służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym oraz obszary ich rozmieszczenia

- 1) Organy administracji rządowej nie zgłosiły programów zawierających zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych o znaczeniu krajowym.
- 2) Uwarunkowania przestrzenne i kierunki zagospodarowania w wymiarze ponadlokalnym, określone w planie zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego:

cel publiczny	zapisy Studium
autostrada A4 (Zgorzelec – Korczowa), przewiduje się wariantową lokalizację węzła autostradowego na wysokości wsi Ochodze wraz z koncepcją połączenia drogowego z Obwodnicą Południową Miasta Opola	przebieg autostrady uwzględniony
droga wojewódzka nr 435 (Opole – Prądy)	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z” (szerokość 25 m);
droga wojewódzka nr 429 (Wawelno - droga nr 45)	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z” (szerokość 25 m);
magistralna linia kolejowa nr 132 relacji Bytom – Wrocław	przebieg uwzględniony
drugorzędna linia kolejowa nr 287 relacji Opole – Nysa.	przebieg uwzględniony
lokalizacja lotniska cywilnego w Polskiej Nowej Wsi	zadanie nieaktualne z uwagi na zmiany własnościowe w sąsiedztwie lotniska
dwutorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 400 kV relacji Dobrzeń – Wielopole	przebieg uwzględniony
jednotorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 220 kV relacji Groszowice – Ząbkowice Śl	przebieg uwzględniony, linia przewidziana docelowo do modernizacji do 400 kV
dwutorowa linia energetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Groszowice – Hermanowice	przebieg uwzględniony, linia przewidziana do modernizacji
*projektowany odcinek linii energetycznej 400 kV stanowiący łącznik pomiędzy linią 400 kV relacji	przebieg uwzględniony

Groszowice – Ząbkowice (po przebudowie z 220kV na 400 kV) a linią 400 kV relacji Dobrzeń - Wielopole	
modernizacja gazociągu wysokiego ciśnienia stanowiącego odgałęzienie od gazociągu Zdzieszowice – Wrocław w kierunku SRP Tułowice DN 350/200 PN 4,0 MPa, na długości ok. 770 m	uwzględnione
położenie południowo – zachodniej części gminy w Obszarze Chronionego Krajobrazu „Bory Niemodlińskie”	uwzględnione
położenie w obszarze głównych zbiorników wód podziemnych GZWP 335 (Zbiornik Krapkowice – Strzelce Opolskie) i GZWP 337 (Dolina Kopalnia Lasy Niemodlińskie), GZWP 333 (Opole – Zawadzkie) wymagających wysokiej ochrony zasobów wodnych.	uwzględnione
modernizacja linii kolejowej nr 287 relacji Nysa - Opole	uwzględnione

* Zadanie niewynikające z Uchwały nr 409/2007 Zarządu Województwa Opolskiego z dnia 17.04.2007r. w sprawie zgłoszenia wniosków do sporządzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Komprachcice

3) Do ponadlokalnych celów publicznych należy zaliczyć ponadto:

cel publiczny	zapisy Studium
realizacja drogi powiatowej nr 1717O Komprachcice – Jaczowice	przebieg uwzględniony, droga przewidziana do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
drogi powiatowe nr: 1720O, 1754O, 1755O, 1763O	przebieg uwzględniony, drogi przewidziane do modernizacji do pełnych parametrów klasy „Z”;
drogi powiatowe nr: 1756O, 1766O	przebieg uwzględniony, drogi przewidziane do modernizacji do pełnych parametrów klasy „L”;
realizacja systemu ścieżek rowerowych łączących gminę z miastem Opole i gminami ościennymi	uwzględniona możliwość realizacji wzdłuż ciągów komunikacyjnych

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz innych dokumentach i opracowaniach szczegółowych, sporządzanych na poziomie gminy, należy uwzględnić zadania ponadlokalne ujęte w niniejszym „Studium”.

4. OBSZARY WSKAZANE DO OPRACOWANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych działań

Uwarunkowania przestrzenne, wynikające z warunków fizjograficznych, występowania terenów chronionych lub cennych pod względem przyrodniczym, kulturowym i krajobrazowym oraz wynikające z potrzeby zapewnienia rezerw terenów związanych z przyszłym rozwojem Gminy, w „Studium” wyznaczono tereny rozwoju obszarów zurbanizowanych stanowiące rezerwy terenowe, umożliwiające w przyszłości zrównoważoną gospodarkę gruntami oraz aktywizację nowych terenów. Ze względu na dużą powierzchnię wyznaczonych obszarów, niezbędnym jest właściwe kształtowanie zabudowy i zagospodarowanie terenów w zgodzie z zasadami ładu przestrzennego oraz koniecznością zapewnienia prawidłowych rozwiązań komunikacyjnych, infrastrukturalnych oraz funkcjonalnych z uwzględnieniem ochrony walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu. W celu umożliwienia etapowania sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych części wskazanych „terenów rozwoju obszarów zurbanizowanych”, na rysunku studium wyznaczono w ich obrębie wydzielone obszary.

- 1) Na obszarze gminy nie wskazuje się obszarów, dla których obowiązkowe jest opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. Nie wskazuje się obszarów scaleń i podziału nieruchomości.
- 2) W związku z koniecznością zapewnienia prawidłowych rozwiązań urbanistycznych oraz zasad zachowania ładu przestrzennego, uwzględniającego aspekty funkcjonalne, estetyczne i ekologiczne, w związku ze zmianą przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, wskazuje się tereny oznaczone symbolem I.2 Rb (tereny rozwoju obszarów zurbanizowanych) - jako obszary, dla których Gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczone obszary dotyczą terenów o znacznej powierzchni, przeznaczonych w „Studium” na rozwój nowych inwestycji. Zapewni to możliwość kształtowania właściwych układów komunikacyjnych oraz prawidłowych rozwiązań infrastrukturalnych. Przewiduje się sukcesywne sporządzanie planów dla pozostałych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie, nieobjętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje się teren parku w miejscowości Domecko oraz teren projektowanej drogi gminnej i powiatowej w rejonie lotniska w Polskiej Nowej Wsi, na odcinku przebiegającym przez grunty leśne, wymagającym zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, jako tereny dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.
- 3) Na obszarze gminy wskazuje się teren rozwoju obszarów zurbanizowanych oznaczony symbolem 1.2Rb – Ż oraz obszar w sąsiedztwie Urzędu Gminy, w obrębie których przewiduje się możliwość lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400m².
- 4) Na obszarze gminy jako obszar przestrzeni publicznej wskazuje się zabytkowy park w Domecku, w obrębie którego przewiduje się prowadzenia działań związanych z rozwojem publicznej edukacji, kultury i sportu.

5. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENÍ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Wpływ uwarunkowań, uzasadnienie przyjętych rozwiązań

Uwarunkowania związane z obecnym stanem wybranych obszarów wartościowych pod względem kulturowym i społecznym, wykazały istnienie elementów wymagających przeprowadzenia stosownych działań zmierzających do rekultywacji terenu z nadaniem nowej funkcji użytkowej korespondującej z charakterem miejsca. Analiza stanu systemów infrastrukturalnych prowadzi do określenia zadań w dziedzinie poprawy jakości życia mieszkańców Gminy związanych z wyposażeniem terenów w technologie nowoczesne i przyjazne środowisku. Ponadto uwarunkowania przestrzenne związane z działalnością gospodarczą prowadzącą do degradacji terenów, powoduje konieczność rekultywacji obszarów w celu przywrócenia naturalnych warunków przyrodniczych w powiązaniu z nową formą zagospodarowania terenu.

Obiekty i obszary cenne pod względem historycznym i kulturowym:

- zabytkowy park w Domecku wpisany do rejestru zabytków;
- tereny zieleni, a w szczególności: park w Chmielowcach, starodrzewia, cenne aleje i szpalery drzew;
- sukcesywnej modernizacji wymagają systemy grzewcze budynków, sieć elektroenergetyczna;
- sieć drogowa na terenie gminy wymaga sukcesywnej modernizacji polegającej przede wszystkim na realizacji nawierzchni utwardzonych, chodników, ścieżek rowerowych, oświetlenia oraz podniesienia parametrów technicznych dróg;
- rekultywacji wymagają wyrobiska po powierzchniowej eksploatacji kruszyw oraz zagospodarowanie ich w kierunku rekreacyjnym lub leśnym. Spowoduje to: aktywizację

terenów zdegradowanych, ograniczenie miejsc nielegalnego składowania odpadków oraz podniesie atrakcyjność gminy głównie dla swoich mieszkańców.

6. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na obszarze gminy Komprachcice występują tereny zamknięte w rozumieniu ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, związane z obronnością i bezpieczeństwem państwa, obejmujące tereny kolejowe oraz wojskowe. Spis działek ewidencyjnych wchodzących w skład terenów zamkniętych, zamieszczono w ROZDZIALE I (UWARUNKOWANIA) ust. 9 niniejszego opracowania.

Zgodnie z przepisami obowiązującego prawa, dla terenów zamkniętych nie sporządza się miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Na etapie sporządzania mpzp dla terenów sąsiadujących z terenami zamkniętymi należy w szczególności:

- zapewnić dostęp komunikacyjny do terenów,
- uwzględnić ewentualne uciążliwości wynikające z sąsiedztwa z terenami zamkniętymi,
- projektować inwestycje na obszarach sąsiadujących z terenami zamkniętymi w sposób zapewniający możliwość wykorzystywania terenów zamkniętych zgodnie z ich przeznaczeniem.

7. INNE ZAGADNIENIA WYNIKAJĄCE Z USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM

Na obszarze gminy Komprachcice nie występują zagadnienia związane z występowaniem:

- obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
- terenów górniczych,
- obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny,
- obszarów pomników zagłady i ich stref ochronnych,
- innych obszarów problemowych.